ལྷ་གས་ཐོ་ས་ཀ།ྱ ་བས་རྒྱས་པ་བོ་ད་ས།ྣ ད་ད།ེ་

བས།ཀ།ཡ།ར་བའ ི་ལས་གཞ ི།

Suśruta Saṃhitā · Śārīrasthāna

པ།ས་ཏ་གས།ོ ས་པ| ལ།ས་ཀ།ྱ ་གནས|

ལ་འ།ོ ་བཅ།ོ ་ཡ་ད| (10 ལ་འ།ོ)

འཕ།ར ་ལ་ཀ།ྱ ་བས།ཀ།ཡ།ར ་བའ ི ་མ་ཡ ི་ག| པར ་བཞ།ི ་གས| ༡|

བས།ཀ།ཡ།ར ་ད།ེ ས| ཕ།ྱ ་ལ་ ། ། །

ལུས་ཀྱི་གནས། · Śārīrasthāna

ལྷ་འུ་དང་པོ། ས་ཀཡ་བོ་འི་ས་པཡི་འཆད་ལྷ་འུ།

(Sarvabhūtacintā-śārīra)

ཤཿ ། དེ་ནས་ས་ཀཡ་བོ་འི་ས་པཡི་འཆད་(Sarva-Bhūta-Cintā)ཞེ་ས་བཡ་བའི་ལྷ་འུ་བཤད་པར་བཡ་ས་ཏེ།

【1】 དེ་ནི་ས་ཀཡ་བོ་ཀུ་ན་གཡི་ས་པཡི་འཆད་(Sarva-Bhūta-Cintā-Śārīra)ཞེ་ས་བཡ་བའི་ལུ་ས་ཀཡི་བཤད་པ་བར་ཁོ་ད་པར་བཡའོ།།

【2】 མི་གསལ་བའི་(མངོ་ན་མི་གཡུ་རབ)མཆོ་གག་ཏུ་རང་བཞི་ན(Prakṛti/པ་ར་ཀ་ར་ཏི〈བར་ཏ་ག〉)ནི་ས་ཀཡ་ས་པ་ཐམས་ཅད་ཀཡི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཡུང་ངམ་ཡིན་ཞིང་། ས་ཏ ཥ(Sattva)དང་། ར་ཇ ঃ(Rajas)དང་། ཏ་མ ঃ(Tamas)ཞེ་ས་བཡ་བའི་གཞི་མའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་བར་ཁམ་ད་ཀཡ་ཆོ་གས་ཀཡ་ཐམ་ཅུ་ས་པ་ས་ཏེ།

- ཙ་ཝ་ཡ་ཀ་(Avyakta/མི་གསལ་བ)།
- མ་ཧན(Mahan/རན་ཤ་ས་ཆེ་ན་པོ)།
- ཙ་ཧ ཾ ཀ ཿ ར(Ahaṃkāra/ངར་རམ ལ)།
- ཏན ཨ ཿ ཏ ར ལ(Tanmātra/ར་བའི་ཡུ་ལ་ས ཁ ར ད། པཁས་པའི་ཡུ་ལ་ར་ཁ་བ ཡ ད། མ་ཁ་ཁ་ཡ ལ་ཁཟ ཁ ད། ལ ཅ ཿ འ ཡ ལ་ར ད ད། ས ཏ ལ ཡ ལ་ད ར ཏ ར ཏ ས ཁ ཀ ཡ ཡ ར ད ཏ ཞ ཏ ཡ ཡ ཁ ཏ ས ཁ ཀ ཡ ཡ ལ ཁ ཀ ཡ ཡ ཏ ཞ ཏ ཡ ཡ ཁ ཏ ཆ ཡ ཏ ཆ ཿ ད ད ཏ ཆ ཡ ཏ ཞ ཏ ཡ ཡ ཆ ཡ ཏ ཆ ཡ ཏ ཆ ཡ ཏ

སྐ་བ་ཡི་ཡོན་བདག(Karma-Puruṣa/ཀཱར་མ་པུ་རུ་ཥ)རྒྱས་ཀྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གཅིག་པུ་དང་ཐོ་གས་མའི(mula-prakṛti)དེ་ལས་བསྐྱེད་བའོ།།

【3】མི་གསལ་བའི(Avyakta)ཐོ་གས་མའི་རང་བཞིན(པུ་རུ་ཥ་སྟེ་རིག་པའི་རང་ལུ་ཕན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལྷན་པ)ལས་མ་ཏན(རྒྱ་ཀ་ཡེ་ཆེ་ན་པོ)འབྱུང་། མ་ཏན་ལས་ཚ་ཏེ་ཀ་ར(ངར་རྒྱལ)འབྱུང་ངོ་།། མ་ཏན་ཞེ་ཡ་བྱ་བ་དེ་ལང་། མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་བཞིན་དུ་སེམས་དང་། རཙ་དང་། ཏ་མ་ཞེ་ཡ་བ་ཡི་ཏན་གསལ་ཁ་ཕ་ཡ་ཡོ་ན་ཏན་གསུ་མ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེ་ཡ་པར་བ་ཡིན།〈མཆན། ཡོ་ན་ཏན་གསལ་མ་ན་ལ་ལས་ལ་མཐུ་བ་པ་དང་། ས་ཡ་ཡོ་བ་དང་། འཇིག་པ་ས་ཆེ། ས་མས་ལ་བ་ཡ་ཕ་ས་ཡ་ཡ་ཞ་ཡ་ཏ་ལ་ཡ་ཆ་ཡ〉〉ཚ་ཏ་ཀ་ར་ཡང་ཁམས་ལ་ད་ལ་ཡ་ཆ་ས་ཆ། ཤེ་ཀ་ར་ཀ(Vaikārika/ས་ཏ་ཥ་འི་བདག་ཉིད)དང་། ཏ་ཛ་ཡ(Taijasa/རཙ ཞ་འི་བདག་ཉིད)དང་། བ་ཧ་ལ་ཏ(Bhūtādi/ཏ་མ ཞ་འི་བདག་ཉིད)ཞ་ས་ས་།།

【4-5】དབང་པོ་འི་ཤ་ས་ཡ་ད་བཅུ་གཅིག་ག་ག་རྣ་ཁ་ཞིག་ཞེ་ན། ཤེ་ཀ་ར་ཀ(འི)ཚ་ཏ་ཀ(ར)ད་ལ། ཏ་ཛ(ར)ལ(ཚ)ཏ(ཀ)ར(ཀ)ཅ(ཁ)ཏ(ཀ)ལ(ཡ)ལ(ཕ)ལ(ཕ)ལ(ཕ

• རླུང་པ།

• དང་ཡིད་(Manas/མ་ནས)མ་།།

དེ་དག་གི་སྟ་ཚལ་ནས་ཤེ་ཆ་ཅེ་ཏ་ཀ་ཡི་དབང་པོ་(Buddhi-Indriya/ཤེ་སྟ་པའི་ དབང་པོ)ཡི་ནས། ལས་ཀ་ཚལ་ནས་ལས་ཀ་ཡི་དབང་པོ་(Karma-Indriya)ཡི་ན། ཡིད་(Manas)ནི་ཤེ་ཆ་ཅེ་ཏ་ཀ་ཡི་དབང་པོ་དང་ལས་ཀ་ཡི་དབང་པོ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ དུ་གཏོ་གས་མ་།།

【6】ཏན་མཁས་ཏུ་ལུ(མ་རིག་པ་མ་གས་ཀ་ཡི་མཚན་ཉིད)ནི། བཅུ་ཏུ་དེ(ཏེ་ ཕའི་ཁམས་ཙ་ཏེ་ཀ་ར)དང་། ཨཱ་ཀ་ར་ཀའི་མཐུ། ཏཱ་ཕའི་ཁམས་དང་མཉམ་དུ་ཁ་ཡ་ཕ་ པ་ལས་བ་ཡུ་ང་བ་ཡི་ན་མ་།། ཏན་མཁས་ཏུ་ལ་པ་ད་ད་ཀ་ཀ་ར་ཀས་པའི་ཡང་ན་ཀས་ལ་ བར་ཁ་ང་བའི་བཁ་ཡུ་ང་བ་ནི། ཁ་ཀར་དང་། ར་ཀ་བ་ཡ་དང་། ར་ད་དང་། ཀཟ་ཀས་དང་། དཔ་ཁ་ཏ། ཏན་མཁས་ཏུ་ལ་ཀ་ང་དུ་བཤད་པ(བཅུ་ཏུ་ད)ཀཅ་ཀ་ཀ་ཁ་ཀཅ་ཀ་ བཁ་ཀ་ཡ་ཏ་ཚ་ལ་ཀ་ཡ་ཁ། འབ་ཡ་ང་བ་ཆ་ན་པ་ལ་ཁ་ཏ

• ནམ་མཁའ(Ākāśa/ཨ་ཀ་ཤ)།

• རླུང(Vāyu/ཝ་ཡུ)།

• མ(Teja/ཏ་ཇ)།

• ཆུ(Apa/ཨ་པ)།

• ས(Pṛthivī/པྲ་ཐ་ཝཱི)།

རྒྱས་བ་ཡ་ང་ང་།། ཀ་ར་ས་ཀཞ་ཏ་ཤུ་ར་ཙ་ཏ་ཞ་ན། ལ་ཏ(ཏ)ཉ་ཀ་ཀ་ཤ(Tattva/ཏཏ་ཏ་ཝ)ཉ་ཤ་ར་ཙ་ཏ་ཞ་ཀ་ཤ་ཀ་ས་ཀ་ཡ། ད་ལ(ཏ)ར་ཀ་ཤ་ཀ་ཤ(Caturviṃśati-tattvam/ཙ་ཏ་ཝ་ཾ་ཤ་ཏ་ཏ(ཏ)ཤ)ཞ་ཤ་ཐ་ཟ་ན་ཏ་ཡ་།།

【7】ས(ཀ)ར(ད)། ར(ཀ)ཀ(ཡ)ར(ད)། ཀཟ(ཀ)ས(ད)། ར(ད)ར(ད)། ད(ཏ)ན(ཏ)ས(ཀ)ཀ(ཡ)ཁ(ཡ)ཤ(ཤ)ཀ(ཡ)ཤ(ཤ)ཀ(ཡ

Indriya)ལ།་གཞན་གཟུགས་ལས་མ།།ཐོ་ལས(Avyakta)དང་། ཤ་ཏན་དང་། ཞ་ཏ་ཀ་ར་དང་། ཏན་མ་ཏ་ར་ལ་དང་། འབྱུང་བ་རགས་པ་ལ་འདོ་གར་ཧོ་ཐ་ཆ་ཁ་ཐ་ཆ་ཁ་ཐ་ཆ་ཁ་ཐ་ཆ(Prakṛti)གཟུགས་ཆ་ཁ་ཐ་ཆ་ཁ་ཐ་ལ། ལ་ཏ་ཤ་ཆ་ཏ་ར་ལ་ཏ་ད་འ་ཐ(Vikāra/ཕ་ཀ་ར)ཡ་ན་ན།། ཤ་ཏན་ད་ཞ་ཏ་ཀ་ར་ཁ་ཁ་ཀ་ཡ་ལ། ད་ཐ་ཕ་ན་ད་ད་ལ་ཀ་ད་ཐ་ལ་ཡ་ལ་ན། ར་ཐ་ད་ཀ་ཀ་ང་ཐ་ར་ན་ཐ་ད་ཁ་ཁ་ཐ་ས་ཤ་ཆ་ཡ་ན་ཤ་ད་ཀ་ཡ།། ས་ཡ་ར་འ་ཐ་ལ་ཤ་ཀ་ཤ་ཐ(Ādibhautika)ཡ་ན་ན།།

- ཤ་ཐ་ཐ(Buddhi)ཀ་ལ་ཏ་ན་ཆ་ར་ཤ་ཡ་ན།
- ང་ར(Ahaṃkāra)ཀ་ལ་ཏ་ན་ད་ཐ་ར(Īśvara/ཨ་ཤ)ཡ་ན།
- ཡ་ད(Manas)ཀ་ལ་ཏ་ན་ཟ(ལ)ཐ་ལ་ཏ་ཡ་ན།
- ར(ཏ)ཐ་ལ་ཏ་ན་ཕ(ལ)ཁ་ཐ(ལ)ལ།
- ཤ(ཤ)ཁ(ལ)ར(ལ)ང(ལ)ཏ(ལ)ལ།
- ཨ(ཏ)ཏ(ལ)ཏ(ལ)ཟ(ལ)ལ།
- ར(ལ)ལ(ལ)ཆ(ལ)ལ།
- ད(ལ)ལ(ལ)ཤ(ལ)ལ།
- ང(ལ)ལ(ལ)ཨ(ལ)ལ།
- ལ(ལ)ཤ(ལ)ལ(ལ)ཡ(ན)(Indra)ཡ(ན)
- ར(ཀ)ང(ལ)ལ(ལ)ཕ(ཁ)(Viṣṇu)ཡ(ན)
- ཨ(ད)ཨ(ལ)ལ(ལ)ཨ(ལ)ཏ(ར)(Mitra)ཡ(ན)
- ལ(ད)ཨ(ལ)ལ(ལ)ཤ(ར)ཤ(ལ)ཏ(ལ)(Prajāpati)ཡ(ན)ན།།

【8】ཀ(ད)ང(ལ)ཐ(ཤ)ལ(ལ)ཀ(ར)ཐ(ཟ(ལ)ལ)ལ(ཏ)ཏ(ན)(Caturviṃśati-Tanmātra)ར(ཨ)ཨ(ན)། ས(ཨ)ཤ(ཤ)ས(ཨ)ད(ལ)ཤ(ཡ)ན(ན)།། ད(ལ)ཐ(ན)ད(ལ)། ར(ད)ཐ(ན)ཀ(ཡ)ར(ཐ)ཐ(ཟ)ཀ(ལ)ཤ(ཐ)ཐ(ཟ)ལ(ལ)ཤ(ལ)ལ(Mahat)ལ(ས)ཀ(ཤ)ཡ(ང)། ར(ཐ)ཟ(ལ)ཟ(ལ)ཀ(ལ)ལ(ལ)ཐ(ལ)ལ(ཟ)ཐ(ལ)ལ(ལ)ཤ(ལ)ལ(ཨ)ར(ལ)ཤ(ལ)ལ(ལ)ཡ(ན)ཤ(ལ)ཤ(ལ)ཤ(ལ)ལ(ལ)ཤ(ལ)ལ(ལ)ཤ(ལ)ལ

ཆད་ས་མས་ཤ་ས་དང་བར་ལ་བའི།། པུ་ར་ཁ་ས་རྒ་ས་ས་ར་ར།གཅ་ཡའ་བདག་ཅེ་ད

ས་མས་ཆན་གཟ་ཡ་ལ་ད་ནས། ར་ཚ་བའ་ར་ང་བཞེན་(Mūla-Prakṛti)དང་། ད་འ་ང་ས

ཡའ་འབར་ས་བ་(ས་ཆ་བའ་ས་ཁ་ཅ་བ་ར་ཆ་མས)ལ་ཞ་གས་ནས། ར་ང་གི་བདག་ཅེ་ད་ས་མས

ཤ་ས་ཀ་ཡ་ས་གང་བར་ཐ་ད་དེ།། ས་ལ་ཐ་དཔ་ན་དང་ད་ར་ང་ས་ར་ང་ར་ཆ་མས་ཀ་ཡ་ཀ

ད་ཡ་ས་ཏ་ཡ་ར་ཞ་ད་ཡ་ནས། ཚ་མའ་ན་ལ་ས་ན་ཡ་ད་ཡ་འ་ལ་ན་ར་ང་ཅ་ད

ས་མས་མ་ད་ཀ་ཡ་ང་། ཤ་ར་ག་ཁ་ཀས་ཐ་ཞ་ཡ་ཅ་ཞ་ཅ་ཞ་ཏ་ཡ་ཏ་ལ་ཏ་ར། (ཡ་ང་ན།

ས་ཀ་ཡ་ས་ཡ་ཀ་ཞ་ན་ལ་ཡ་ལ་ཡ་ཀ་ནས་ཡ་ཁ་ཁ་ཏ་ན་ས་ཡ་ཀ་ཡ་ང་། ཅ་ལ་ས

ཡ་ཁ་ས་ཀ་ཐ་ས་ལ་ཅ་ཏ་ལ་ཡ་ར།) ཅ་ར་ཡ་ང་ཀ་ར་ས་ཀ་ཞ་ཁ་ཤ་ར་ཚ་ཐ་ཞ་ཅ་ཞ

ཐ་ཐ་ཀ་ས་ར་ཆ་ནས་ན་ར་ང་ཅ་ད་ས་ཡ་ཀ་ཡ་ང་། ས་ས་ར་ར།ཀ་ཡ་ད་ཡ་ཀ་ད

ས་ཀ་ཡ་ཐ་ཏ་ཞ་ཀ་ཐ་ས་ཀ་ར་ལ་ཡ་ཁ་ཁ་ཏ་ད་ཅ་ང་། ད་ཡ་ང་ཐ་ར་ཡ་ཐ་ཐ

ཆ་ད་ད་ཁ་ | ས་ཤ་ཤ་ཤ་ད་ཀ་ཡ་ཤ་ར་ཐ་ཤ་ཆ་ཀ་ས་ལ་ཆ་ཀ་ཡ་ཁ་ཀ་ནས་ས་ཀ།།

【9】ད་ན་ཡ་ར་ཁ་(ས་ས་ར་ར།ཀ་ཡ་ད་ཡ་ཀ)ད་ང་། ཡ་ཀ་ཁ་ད(ས་ཤ

ས་ད་ཡ་ད་ཀ་ཏ་ཀ་ཡ་ང་ཞ་ཀ)ཀ་ཅ་ཀ་ཡ་ཆ་ཐ་ཞ་ཡ་ད་ཆ་ད་ང་། ཐ་ད་ད་ཡ་ད་ཆ

ཀ་ཅ་ཀ་ཏ་ཤ་ད་ཡ་ལ་ཡ་ཐ།།

ཤ་ཞ་ལ་ཡ་ད་ཆ་ཐ་ཅ་ཀ་ཡ་ཁ་ཏ་ཀ|

ཡ་ར་ཁ་ད་ང་ཡ་ཀ་ཁ་ད(ཀ)ཀ་ཅ་ཀ(ཀ)ཀ(ཏ)ཀ(ཐ)ཀ(ད)ཀ(ན)ཀ(ཕ)ཀ(ཀ)ཀ(ཁ)ཀ(ཀ)ཀ(ཁ)ཀ(ཀ)ཀ(ཁ

བ་དང་། ས།།ཡ་ཁ་བའི་ཆ་མའི་ངོ་བ་རང་གནས་ས་།། ཆ་དེ་འི་མ་ངན་ནི་མ་ཏཏ་དང་། ཞ་ཏ་ཀ།ར་ར་ས་གས་ས་།། ཕ་ར་ཀ་ར་ཏ་ནི་ཕ་ར་ཁ་ལ་ར་ཆ་འི་བདེ་ས་ར་ལ་ཀ་ཏ་ཅ་ས་ཁ་ལ་ཀ་ནི་ནི་།། ཕ་ར་ཁ(ས་མས་ཤ་ས་ཀ།ར་ར་ལ་ཕ་ར་ལ་)ར་ཆ་ས་ནི་ས་ཏ་ལ་ས་ཀ་ཕ་ཐ་ཡ་ནི་ནི་ཏ་ཆ་ནས་ཕ་ར་ཏ་ཆ་ནས་ཀ།ཡ་ཕ་ས།ཡ་ཏ་ས| ས།ཕ་ཏ་ཕ་མ་ཏ་ཅ་ཏ་ཕ།ཡ་ཏ་ཕ་ས|

ས།ཕ་ར་ཕ་ཡ་ཏ་ཕ་ར་ཀ།ཡ་ཏ་ཚ་ཏ་ཕ་ནི་ནི་ཀ།ཡ་ས་ཆ་ནི་ཁ་ཏ་ཏ་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ནི་ནི་།། ཏ་ཏ་ཀ་ནི་ཆ་འི་བདེ་ས་ལ་ཀ་ཏ་ཅ་ནི་ནི་ཀ།ཡ་ཀ་ཏ(ཤ་ས་ཤ་ཀ།ཡ་ར་ལ་ཕ་ར་ལ་)ཏ་ཆ་ནི་ནི་ཁ་ཕ་ལ་ཀ་ཏ་ཕ་ཐ་ཡ་ནི་ནི་ཏ་ཆ་ནས་ཀ།ཡ་ཕ་ས།ཡ་ཏ་ས| ས།ཕ་ཡ་ཏ་ཕ་ས་ཏ་ཅ་ཏ་ཕ|

ས།ཕ་ར་ཕ་ཡ་ཏ་ཕ་ར་ཀ།ཡ་ཏ་ཚ་ཏ་ཕ་ནི་ནི་ཀ།ཡ་ས་ཆ་ནི་ཁ་ཏ་ཏ་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ནི་ནི་།། ཏ་ཏ་ཀ་ནི་ཆ་འི་བདེ་ས་ལ་ཀ་ཏ་ཅ་ནི་ནི་ཀ།ཡ་ས་ཆ་ནི་ཁ་ཏ་ཏ་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ནི་ནི་།། ཏ་ཏ་ཀ་ནི་ཆ་ལ་ཕ་ལ་ཀ།ཡ་ཏ་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ནི་ནི་ཀ།ཡ་ཏ་ཕ|

【10】ར།ཡ་ལ་ཕ།ཡ་ཏ་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ཏ་ནི་ར།ཡ་ཏ་ཏ་ཕ་ལ་ནི་ཁ་ནི་ཕ།ཐ་ལ་ཕ།ཡ་ཏ|

ཕ་ར་ཀ།ར་ཁ་ཏ་ས།ཡ་ར་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ཏ་ནི་ཁ་ཏ་ཏ་ཕ་ལ་ལ་ས་ཀ།ཡ་ལ་ཕ|

ཕ་ར་ཀ།ར་ཁ་ཏ་ཆ་ས་ས་ཏ་ཀ་ཀ་ས་ཕ་ལ་ཕ་ལ་ཕ|

ཏ ཿ ཏ|

ཏ་ས ཿ ཀ་ས་ཕ།ཡ་ཕ་ལ་ཕ|

ཀ་ལ ཿ ཀ་ས|

ཏ ཿ ཀ ཿ ས ཿ ཕ|

ཏ ཿ ཀ ཿ ས ཿ ཕ|

ཏ ཿ ཀ ཿ ས ཿ ཕ

དང་། རཏ་ནང་། ཏ་མ་ཤ་ཞ་ཁ་བཟ་བའི་ལ་ཏན་ཏན་གསལ་མ་གཟ་བདག་ཉིད་ལ་ཞི་ཞ་ཁ་ཅ་ཁ་ཕ

ས་ཀ་ཡ་ཐ་ཐ་ཐ་ཆད་ཀ་ལ་ཁ་ཟ་ཁ་ཐ་ཐ་ཐ་ཆད་ད་ད་ད་ཀ་ཀ་ཐ་ཀ་ཐ་ལ་ཡ་ར་ཐ་ཕ

ད་ཁ|| ས་ཆ་ཀ་ཟ་ར་ཀ་ཡ་ལ་ན|| ནད་ཀ་ཟ་ར་ཀ་ཡ་ཤ་ཡ་ཤ་ཏ་ས་ཆ་ཀ་ཟ་ཐ་ཀ་ས་ཁ་ར

ཐ་ཟ་ཐ་ན་ཀ་ཚ་ཐ་ཁ་འ་ད་ལ་ཡ་ན་ཡ|| ས་ཆ་ཀ་ཟ་ཆ་ས་ན་ཕ་ཟ་ད་ཡ་ཤ་ལ་ཐ་ཕ

ཐ་ཟ་ཐ་འ་ད་ལ་ཀ་ཚ་ཐ་ཁ|| ད་ཡ་ཁ|| ཁ་འ་ལ་ཤ་ཀ་ཟ་ཆ་ཀ་ཟ་ཐ་ཚ་ཐ

ན་ཕ་ཤ(sperm)ད་ཁ་ཤ(ovum)ཀ་ཟ་ཐ་ཟ་ཁ་ཐ་ཁ་ཤ་ན་ཡ་ན|| ད་ཐ

ར་ཆ་ཁ་ཀ་ཟ་ཐ་ཆ་ཟ་ཐ་ཟ་ཐ་ཆ་ཟ་ཐ་ཟ་ཐ་ཆ་ཤ་ཐ་ཤ་ར་ཀ་ཟ་ཁ|| ད་ཐ

ར་ཆ་ཁ་ཀ་ཟ་ཐ་ཆ་ཟ་ཐ་ཟ་ཐ་ཆ|| ད

ད་ར་ཡ་ར་ཐ་ཟ་ཐ་ཚ|

ཁ་ཟ་ད་ཐ་ཁ་ས་ས་ས་ཡ་ལ་ས་ས་ར་ཆ་ཆ་ཐ་ཤ| ཡ་ལ་ད་ད་ཀ་ན་ད་ཐ་ཁ

ད|| ཆ་ཐ་ཀ་ཉ་ཐ་ཀ་ཆ་ཐ་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ཟ་ཐ་ལ་ཆ་ཐ་ཁ|| ད

ཀ|| ཀ་ཀ་ཀ|| ཀ|| ཀ||

【12】ཤར་བྱང་ལྷ་ལས(ལས་གཟུགས་སྒྲུབ་པ)གཟུགས་ནས།

བདེ་བར་ལས་རྣམ་པ། ས་རྡུ་གར་བས་ཕུ་ལས་བ་རྣམ་པ། ཞེ་སྡང་། ལས་ལ་བར་ཚུགས་པ།

དབྱུགས(Prāṇa/པཱ་ཎ)འབྱུང་བ། ཡམས(Apāna/ཨ་པཱ་ན)འབྱུང་བ། མི་གཅིག་གདང་

བ། ཤེས་རབ(Buddhi)། ས་མས(Manas)། རླུང་པར་སྲས་ཡོད་པ། ས་ས་རར་བར་ཏུ་གཡ།

དཔལ་ལ། གཟུགས་ས་གས་གཟུགས་ཀྱི་བཟང་ཤེས་པ། བར་ཏུ་ལ། ཚོར་བ་དང་ཀངས་ཆུང་བ་ཆུ། དེ་

དག་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་ཆར་ས།།

ས་མས་ཀྱི་བཡ་ཏུ་ནུ་ག་ནི་ཟབས།

ས་མས་གནས་ས་ཏ་ཕ་ལ་ཉ་ཆགས་ཅ་ནི། གས་དང་པ་དང་གན་དང་པལ་ཐབས་པ་མ་ད་

པ། ཟས་ས་ཡོད་མཐུ་ན་པ། བཟོ་ད་པ། བདེ་ན་བཤད་པ། དམ་པ། ལུ་ལ་ལ་ཏ་ཆ་ས་པ།

ལུ་ལ་ར་གི་པ། ཤེས་རབ། ད་ནི་པ་བཟང་བ། ག་ཁ་ཐ། འབར་ས་བ་ལ་ལ་ཁ་ས་ཐཟང་

བལ་ལས་བ་ཡ་ད་པ་ས་ཁགས་ལ་ནས།། ས་མས་གནས་རཿ ཁ་ལ་ཉ་ཆགས་ཅ་ནི།

ས་རྡུ་གར་བས་ཕུ་ལར་བ། ས་མས་ཀྱི་ཐ་ལས་ཡ། ག་ར་ཁ་ཐ། ར་ཤ་ལ། ར་ཤ་ཤེས། ཤ་ཅ་ར་ཤ་ད་ཤ། ད་ར་ཁ་ལ། ར་ཤ་ཤ། ར་ཏ་ཅ་ལ་ལ་ཤ་ལ་ཆ་ས་པ། ལད་ད་ཆགས། ཁ་ད་ཐ། དགཱ་ས་པ་ས་ཁགས་ལ་ནས།། ས་མས་གནས་ཏ་ཨ ཁ་ལ་ཉ་ཆགས་ཅ་ནི། ཞ་ལ་ཐ། ག་ལ་ཏ། ལ་ཏ་ལ་ཏ་ལ་ཆ་ས་པ། དམ་ཨ་ནི། ས་ཨ་ཨ་ཁ་ལ་ཐ་ད་ཤ་ཤ་ཤ། ལས་ལ་ལ་ལ། ཁ་ཅ་ཆ་ཏ་ཐ་ས་ཁགས་ལ་ནས།།

ལབ་ཡ་ད་ལ་ཏ་ལ་ཁ་ཡ་ད་ཤ་ཁ་ཀ་ཡ་ཁ་ཆགས་ཅ་ནི།

• ནམ་མཁའ(Ākāśa)ལ་ཆ་ས་ནི། ས་ཀ་ར། རླུ་ཐ་ལ་ད་ཤ་ད། ཤ་ཏ་ད་ས་ཤ་ ས་ཁགས་ཀྱི་ཁ་ཡ་ད་ཤ་ཁ་ལ(Viviktatā/ཝི་ཝི་ཀ་ཏ)ས་ཏ།

• རླུང(Vāyu)ཀ་ཆ་ས་ནི། ར་ཁ་ཐ། ཡཁས་ཤ། ལ་ས་ཀ་ལ་ས་ཤ་ད་ཟམས་ཅད། ལ་ས་ཀ་ནས་ཁ་ལ(Spandana)། ལང་ཐའ།།

• ཨ(Teja)ལ་ཆ་ས་ནི། ཁཟ་ཁས། ཨ་ཁ། ཁ་ད་ཁ། ད་ར་ཤ། ས་ར་ཤ། ཞ་ཤ། ཁ་ར་ཅ་ཁ་ཁ་ནུ་ས་ཤ་ཐས་ཀྱི་ད་ཤ། ད་ཤའ་ཐ་ས།

• ཆུ་(Apa)ཡི་ཆེ་ས་ནི། རྒྱ། ལྕགས། གཤར་བ། ལྷ་དཔལ། གཙང་བ། ས་གསས་ཡོད་པ། ཁུ་བའོ།།

• ས་(Pṛthivī)ཡི་ཆེ་ས་ནི། དཔྱ། ས་ཆ། ལུས་གཟུབ་པ། ལྷ་དཔལ་ལོ།།

【13】དེ་དག་ལས་ནམ་མཁའ་ནི་ས་ཏཻ ཤ་ཡི་ཆེ་ས་མང་བ། རལ་ཏ་ནི་རཱ ཤ་ཡི་ཆེ་ས་ཏ་ནི། ཆུ་ནི་ས་ཏཻ་དང་ཏ་མ ཤ་གཅིས་ལ་ནི། ས་ནི་ཏ་མ ཤ་ཡི་ཆེ་ས་མང་བའོ།།

དཔྱ་ཡར་བ་ཟླ་བའི་ཚེ་གས་ས་ཆུ་བཅད་པ།

ཆེ་ས་འདི་དག་ནི་གཤམ་གཟི་གཙང་ཟའ་ཡ་ཆུ་ང་བ་ས་ས་ར་མཐུ་ན་ཡར་ཞུ་གས་ས།། འཕགས་ང་བ་ས་ས་འི་ཁ་ཡ་ཡར་གཟི་ཆེ་ས་ནི། དེ་ནས་ལས་ས་ཀ་ཡ་ཡའི་དང་ས་ཡ་ས་ས་ར་གསལ་བར་ཟ་དེ།། ཡ་ཀཱ་ཏ་ཁ་འ་མ་ང་ནི། ཙ་ཕ་ཟ་ཀ་ཏ་ཁ། ཙ་ཆ་ཟ་ཏ་ཐ། ཙ་ཅ ཟ་ད་ད། ཙ་ཏ ཟ་ཏ་ཐ། ཏན་ཚ ཏ་ལ་ང་ཆ ཁ་ཡ་ཡ ཁ་ལ ཁ། གཤ་ས་ཁ་ཁ་ཞ ཁ ཁ ཁ

【1】དཀར་ལྗང་བར་དང་ཁ་གསལ་ཞིང་བའི་ལྷ་འོ་(Śukra-Śoṇita-Śuddhirnāma-Śārīra)བཤད་པར་བཞའོ།།

【2】ས་ཀཡ་ས་པའི་ཁ་བར་ནི། ནད་གཞི་འཁར་ལས་གསར་པའི་རལ་ངར་ངམ། མགར་ས་པའམ། བདག་ཀན་གཡ་ས་བསལ་དུ་པའི་དབང་གི་ས། རོའི་དར་ས་ཀཡས་ར་བ། ས་ཀར་གི་ཙ་འམ་བ་ཕ་ཕ་ཏ་གཡས་ར་བ། ར་ཆ་ཀ་ར་ལ་ལ་ཏ་ཕ། ས་ཐ་མོ་ཀཡས་ར་བ། གཅན་ཀ་ཀཡ་ཏ་ར་ཏ་འདར་ཐ་ཕ། ས་པ་ཀས་ཀ་ཀཡ་ཏ་ར་ཏ་ཕ་ས་ཀས་ཀ་ཀཡ་ཏ་མཚན་ཅ་ཏ་ནན་ནི། ཤ་ར་ཀ་ཏ་ཕ་ཀཡ་ཏ་ས་ཀ་ཕ་ཕ་ཕ་ཏ་ཕ་ཐ།།

ཁ་ཏ་ཅ་ཟས་པའི་ས་ཀ་ཕས།

【3】ར་ལ་ངར་ཀ་ཀཡ་ས་ཕ་ལ་ལ་ཏ་ཁ་ཏ་ནི། (དམར་ནག་གི)ཁ་ད་ཀ་ཏ་ཀ་ཀཡ་ར་ཞ་ངེ། འཇ་ཀ་ཕ་ཚ་ར་ལ་ངར་ཀ་མཚན་ཅ་ཏ་ནན་ཀ་ཀཡ་ནན་ཀ་ཟ་ཀ(ཟ་ཀ་ཕ་ངར་ཀ་ཤ་ཀས་ཕ་ལ་ཏ་ཕ)ས་ཀཡ་ད་ཕ་ར་ཕ་ཡ་ད་ད།། ད་ཅ་ཕ་ཞ་ནན་ད། མགར་ས་ཕ་ཕ་ཕ་ལ་ལ་ཏ་ཁ་ཏ་ནི། (ས་ར་ས་ཀཡ་ས་ང་ནན་ཕ་ལ་ས་ཀས་ཕ་ཕ)ཁ་ད་ཀ་ཏ་ཀ་ཀཡ་ར་ཞ་ངེ། འཇ་ཀ་ཕ་ཚ་ཅ་ཅ་ཅ་ཅ་ཅ་ཅ་ཅ(ཚ་ཅ་ངར་ས་ཅ་ངེ་ནས་འཕ་ཀ་ཕ་ལ་ཏ)ས་ཀཡ་ད་ད།། ཅ་ཀ་ནན་ཀ་ཀཡ་ས་ལ་ལ་ཏ་ཁ་ཏ་ནི། (དཀར་ཕ་འ)ཁ་ད་ཀ་ཏ་ཀ་ཀཡ་ར་ཞ་ངེ། འཇ་ཀ་ཕ་ཚ་ཅ་ཅ་ཅ་ཅ(ཟ་ཟ་ལ་ལ་ཏ)ས་ཀཡ་ད་ད།། ཁ་ཀ་ཀ་ས་ལ་ལ་ཏ་ཁ་ཏ་ནི། ཁ་ཀ་ཀ་ཁ་ད་ཀ་ཏ་ཀ་ཀཡ་ར་ཞ་ངེ། ཁ་ཀ་ཅ་ཟས་ཕ(ཟ་ས)ཁ་ད་ཀ་ཏ་ཀ་ཀཡ་ར་ད།། ར་ཀ་ད་ཁ་ཏ་ནན་ཀ་ཀཡ་ཏ་ཁ་ཏ་ནི། ཟ་ཕ་ཕ་ད་ཁ་ཏ་ནན་ཀ་ད།། ས་ཀར་ཀ་ཙ་ཅ(Granthila)འཕ་ཏ་ཅ་ཏ་ཏ་ཀ་ཀཡ་ར་ཏ་ཁ་ཏ་ནི། ར་ལ་ངར་ད་ཏ་ཀ་ནན་ཀ་ཅ་ཏ་ཁ་ཏ་ལ་ཀ་ཀཡ་ལ་ཕ་ཏ་ཏ་ཤ་ས་ཕ་ར་ཏ་ཀ་ད།། ཕ་ཁ་ས་ཕ་ད་ཏ་ད་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ(Pūtipūya)འདོ་ར་ཏ་ར་ཀ་ཀ་ར།། ས་ཕ་ཕ་ལ་ཏ་ཁ་ཏ་ནི། ས་ཀ་ཏ་ཤ་ལ་ཏ་ར་ལ་ངར་ད་ཏ་ཕ་ཁ་ཏ་ནན་ཀ་ཀཡ་ས་ཕ་ཀ་ད།། ར་ལ་ངར་ད།། ཕ་ཁ་ས་ཕ་ད།། ཏ་ཀ་ནན་ཀ་ས་ཆ་ཕ་ཅ་ཕ་ད་ཁ་ཏ་ཁ་ཏ་ནི། ཀ་ཅ་ཀ་ཀ་ཀ་ཕ་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ད་ར་ཏ་ར་ཏ་ར་ཏ་ཀ་ཀ་ད།། ད་ཅ་ད་ཀ་ལ་ཕ་ནན། ར་ཏ་ད་ར་ཏ་ཅ་ནན་ད།། ས་ཀ་ཏ་ཙ་ཅ་ཏ

བ།བ་ཅན་དང་། རླུང་ལ་ལྟ་བ།་དང་། ས་རྫ་མ་ལ་ཁ།་བ་ཐཱ་ན་། དཀའ་ཚ་གས་
ཆ་ན་པ་ས་གས་ཀ་བར་བ།ི་བའ་། གཅ་ན་ནམ་ས།ི་ཀ།ི་དཔ་ཅན་ན་། གས་ཀ་བར་མ་
ན།ས་པར་ཤ་ས་པར་བ།ི་། ལ་ཏ་ཀ་མ་རླ་ཨས་ན་ཀ་ཀ་ཀ་ཐ།ས་ཡ།ི་ཡ་ཡ་། ། །

ཨ་ཐ་ནི།། ཨ་ཏ་མ་འི་ཁ་ཏ་ལ་ནི། ཨ་རར་ཐད་པ་དང་། གཤམ་དུ་ཐད་པའི་
ཐཏམ་ཨ་ཐ་ཧར་ཏ་ཐ་འོ།། གཅིན་ནམ་ཨ་གམ་ཀ་ཐ་དུ་ཅན་ལ་ནི། ཙི་ཏ་ཀ་ཀ་
(Citraka)ཡི་རྩ་བ་དང་། ཨ་ཤ་ཏ་ར(Uśīra)ཡི་རྩ་བ་དང་། ཧིང་ཀུ(Hiṅgu)ཡི་ཁ་
བ་དང་བཅུ་ཀ་ཐ་ཐ་ཨ་ཕ་ལ་ཨ་ནན་ཨ་ཐ་ནི།། ཁ་བའི་ནད་ཐམས་ཅད་དང་
ཟླ་མཚན་གཐ་ནད་ཐམས་ཅད་ལ། ཨ་ཆ་ཨ་ཐ་ཏོ(Sneha-karma)དང་། བཤལ་ཨ་ནད་།
ཨ་ཀཡ་ཀས་ཨ་ནད་། ཨ་ཐ་ཐ(Āsthāpana)དང་། ཨ་ནུ་ཝ(Anuvāsana)
〈མཆན། ཨ་ཆ་ལ་ཆ་ཀས་ཀ་ཐ་ཅ་ཨ་ཡ〉ཐ་ལས་ཐ་ཐ་ནས། གཞན་ཨ་ཀ་ཨ་ནན་ཅ་ཡ
(Uttara-vasti)ཐ་ཐར་ཀས་ཆ་ཨ་ཨ།།

ཟླ་མཚན(Ārtava)ཅ་ཨ་ཡ་ཐ་ཅ་ཨ་ཐ་ཐ|

【13-14】ཟླ་མཚན་ཁ་ཀ་ཀ་ནད་ཐ་ཡ(ར་ལ་ང། ཨ་ཁ་ཨ་ཡ། ཐད་ཀན། ཁ་ཀ་ཀ་ཨ
ཐ་ལ་ད)ཐ་ནད་ལ། ཨ་ཨ་ལ་ཨ་ཆ་ཨ་ཆ་ཨ་ཐ(Pañca-karma/ཨ་ཀཡ་ཀ། ཐ་ལ། ཀ་ཐ་ཨ་ཨ
ཀ)ཐ་ནས། ཀ་ཤ་ཀ་ཐ་ལ་ཐ་ཐ་ཆ | ཨ་ནན་ཀ(Kalka)དང་། ཡ(Picu/ཨ་ནན་ཅ་ཀ)
(Pathya/ཟ་ཨ)ཨ(Ācamana/ཁ)ཨ(ཨ)ཨ(ཨ)ཨ(ཨ

ཁུ་བར་དང་ཟླ་མཚན་བཟང་བའི་མཚན་ཉིད།

【15-16】ཁུ་བར་བཟང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེལ་ལྟར་དཀར་པོ། གཤེལ་བ། གསལ་བ། མངར་བ། ས་བཏར་རྩི་འི་དར་ཅན་ནོ།། གཞན་གཡེས། ཏིལ་མར་རམ་ས་བཏར་རྩི་ལྟར་བཟང་བར་བཤད་དོ།། ཟླ་མཚན་(Ārtava)བཟང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། རིན་བོ་ང་གི་ཁ་གི་མདོ་གི་གམ། ལ་ཀ་ཏི་འི་ཁུ་བར་ལྟར་དམར་བ། གོ་ས་ལ་རཱ་ས་མ་འདོ་གས་པ(ཆུ་བཅོ་གི་ནི་བཅོ་གི་གི་ས་ཏེ)ཡིན་ནོ།།

ཁ་གི་ཆུ་མང་བའི་ནད(Asṛgdara/Menorrhagia)།

【17-18】ཟླ་མཚན(Artava)ཏི་ཅང་མང་བའམ། དེ་ས་བཟུང་ནས་ཟླ་བ་མང་པོ་ར་མ་ཆད་པ་ཡང་ན། དེ་ས་མ་ཡིན་པར་བ་ཡུ་ང་བ(དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དོ་གི་ལོ་གི་པར་གཡུ་ར་པ)ལ། ཙ་ས་ཏེ་གི་དར(Asṛgdara)ཞེ་ས་བ་ཡང་།། དེ་འི་ར་ཧ་ཁ་ཀུ་ན་ལ། ཡན་ལག་ན་བ་དང་། ཟླ་མཚན་འཛིག་ཅ་ཅ་ན་ཟ་ག་ཡ་དང་པ་ས་ཁ་ཀ་ཡ་ཏ་ནི།། (མངལ་ག་ཡ་ཀན་ནས)ཁ་ལ་ཏ་ག་པར་འཛིག་པའི་ས་ཀ་བས། ལ་ས་ཞན་པ། མག་ཏ་ལ་ཁ་ར་བ། དཔ་ན་མ་ཏ་དུ་ཀ་ཡ་ར་པ། ས་ག་ས་ན་ནག་ཏ་ས་ཏ་ར་བ། ནཏ་ཀས་ག་ནས་དཀའ་ར་བ། ས་ཀ་ས་པ། ལ་ས་ཆ་བ། ཆ་མཛད་ས་ཆ་ཏ་བ། ཞ་ས་པ། ག་ཉ་ཏ་ཆ་བ་དང་། རལ་ར་ནད་ག་ཞན(མཛ་ག་ཟ་ག་ས་དང་། ས་ཆ་ཏ་ས་ག)ས་ཀ་ཏ་པར་ཆ་ཏ་ནོ།། ས་ཆ་ནས་ཀ་ས་ཏ་ག་ནོ་ར་ལ། ཁ་ག་མཁ་ཏ་ས(Rakta-pitta/ཁ་ག་ཆ་ལ)ག་ཡ་ནད་ཀ་ཡ་ས་ཀ་ནས་ནས་ཆ་ནད་པའི་ཐ་ཆ་ས་ཉ་ཏ་པར་ཆ་ཡ་ཞ་ང་། ནད་པ་ཞ་ཞ་ན་ལ(ལ་ཅ་ཅ་ལ་ཏ་ཅ)ཟས་ཀ་ཡ་ཅ་ཏ་ཁ་ནཅ་ང་ཅ་ང་། ནད་ལ་ཁ་ས་ཆ་ས་མ་ཆ་ཡ་ང་ཅ་ཀ་ས་ཀ་ཅ་ས་ལ་།།

ཟླ་མཚན་མ་ད་པ་ནད(Amenorrhea)།

【19】ནད་ཞ་ཁ་ལ་ཁ་ར(ར་ལ་ང་ད་ང་ཅ་ཀ)ལ་ཅ་ཀ་ཀ་ཅ་ཟླ་མཚན་མ་ཅ་ཡ་ང་ཅ་ནད(Amenorrhea)ལ། ཅ་ད་ང་། ཀ་ལ་ཏ(Kulattha)ས་ན་ཆ་ད་ང་། ཆ(Māṣa)ས་ན་ཆ་ད་ང་། ཀ(Kāñjika/ས་ཀ་ཡ་ར་ཆ་ཟ་ང)ད་ང་། ཏ་ལ(Tila)ད་ང་། ཆ་ང(Sura)ད་ང་། ཅ་ཡ་ཞ་ཅ་ད་ང་། ཁ་ང་ཅ་ཆ་ད་ང་། ད་ར་ཅ་ཕ་ཡ་ད་ཅ(ཀ)ཡ(Takra)ད་ང་། ཁ་ད་ང་། ཤ(Śukta/ས་ཀ)ཟ(ས)ཟ(ཅ)ཅ(ནོ)ཟ(ཅ)ཅ(ནོ)ཟ(ཅ)ཅ(ནོ

མ་འི་ཟླ་མཚན་གཟི་མཚན་ཉི་དང་བཅས་ཐམས་ཅེ་ས་རབ་ཤད་ཟེ་ཏུ་།། ཡེ་ནས

ཡང་། དེ་ལྟར་གཟུར་ཆེ་ཡང་། ནཱ་ཏ་རཀ་ཏ(Naṣṭa-rakta/ཁ་གོ་ཟད་པ)ཞེ་ས་བཟློག་ཅང་

ནད་ལ་བཤད་པའི་ཐམས་པཱུ་དཔར་བཟློ་།། ཐམས་གོ་ང་མ་ལྟར་བཟློ་ས། ས་ཀཱ་ས་བ་ལ་

ཁ་ཅང་ཁམ་ཏ་ད་མ་ད་ཀཱ་ཟླ་མཚན་ཅང་ཅའི་གནས་ས་ལ་ར་གནས་ས་།།

【20】ཟླ་མཚན(Ārtava)འཛིག་པའི་ཏ་ད་ད་མ་ད་ནི། མ་གཙང་པའི་ད་ལ་དང་པ་འི་

ཞག་གིས་ལ་ཟླ་ཏར་ད། ཁ་ཡ་འི་མལ་ཟ་ཏར་ཏ་ཡ་།། ཉ་ནི་ག་ང་གི་གཉ་ད་ཟ་ང་ཏ།

མ་ཀ་ཟ་ཟ་ཟ་ང་ཏ། མཆ་མ་མ་འཛིག་པ། ཁ་ཟ་ས་མ་ཏ་ཏ། ལ་ས་ལ་ཙ་ནད་ས་ཀས་མ་

ཏ་ཡ་ག་པ། ལ་ས་ལ་ས་ནམ་ཟ་ཏ་ཡ་ག་པ། ས་ནམ་ཀ་ཏ་ཏ་ཏ་ཕ་ག་པ། ཀ་ད

ཀ་ད་ཤ་ཤ་ད་ལ་ཟ་ཏ་ཁ་ཏ་ཏ། ཁ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཡ་ཏ་ཏ། ས་ཀཱ་ཆ་ནད་ཕ་ཏ་ཏ་ཏ། ས་ཀཱ་ཏ་ཏ་ས་ཀ་ད

ཕ། ར་ལ་ད་ལ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ། ཁ་ཏ་ཏ་ནི་ཀ་ཟ་ཏ་ལ་ཏ་ཐ་ཐ་ས་ཙ་ད་ས་ཕ་ད་ཟ་ང་།།

ཙ་ཏ་ཟ་ཏ་ཞ་ནི། ཀ་ལ་ཏ(ད་ས་ད་ཏ་ཞ་ཀ་ཀ་ས་ཟ་ཏ་ཅ་ད)ཉ་ནི་ཤ་ཉ་ལ་ནི།

ས་ཏ་ཀ་ཞ་ཀ་ཀ་ཟ་ད་ཀ་ད་ནི་ཀ་ཉ་ནི་ཆ་ཏ་ལ་ཏ་ཉ་ནི་ས་ཏ་ཀ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ

ཏ་ཏ

ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ

ཟླ་མཚན་ཀ་ཟ་ཤ་ལ|

【21】ཟླ་ལ་ཟ་ཏ་ད་ད་ནི། (ཁ་ཀ་ཙ་ད་ད་ད་ལ་ཏ་ཏ་ཏ་ཞ་ཀ་ཀ་ས་ཟ

གཡ་ཁར་དེ)ཀུ་ཤ(Kuśa)རྩི་ལ་མལ་ལ་ཆལ་ཞེ་ཏ། རང་གི་ལག་མཐེ་ལ་ནས་ཐས་
མ་ཡ་ཏ་ཁམ། ས་ལ་ས་ཆ་དེ་ནས་ཐས་མ་ཡ་ཏ་ཁམ། ལ་མལ་ཀ་ལ་ནས་ཐས་མ་ཡ་ཏ་ཁར་
ཁ་ལ་།། ཏ་ཁ་ཕ་ཡ(Habiṣya)ཡ་ཐས་ལ་ཁས་ཆ་ནས་ཞེ་ཏ། དེ་ས་ད་ར་ཁདག་ག་ཁ་ལ་
ཡང་མ་ཁལ་ཆ་ལ་།། ད་ཡ་ཕ་ནས་ཞག་ཁཞ་ཁ་ལ། ཆ་གལ་ཁ་ཆ་ས་ཁ་ད་ཅ་ཏ། ག་ས་གསར་ཁ(ས་རལ་ཁ)དང་། ར་ཀ་ཡ་ནས་ཁ་ཚ་ཀ་ནས། ས་ལ་ནས་ལ་ཀ་ཆ་ག་ཀ་ལ་ནས་
ཁ་ལ་ལ་ཨལ་ཁར་ཁ་ཡ་ལ་།།

ཆ་ག་ས་ཆ་ཁ་ཅ་ཁ།

【22-23】ད་ས་ད་ལ་ར་ཐ་ས་ཀ་ཡ་ཆ་ག་ནི། ཁ་ད་མ་ད་ཐ་ལ་མཆ་ནས་ཀ་ཡ་ཅ་ཁ
ཁལ་ཁ་ཆ་ས་ག་ཆ་ལ་ནས་ད་ཁ་ཁ་ཆ་ཐ་ལ་ཁ་ཆ་ཆ་ཁ་ས་ཀ་ཡ་ལ་།། ད་ལ་
ཕ་ཡ་ར། ད་ས་ད་ར་ཁ་ཡ་ཁ་ཆ་ཁ〈ཆ་ནས། ཁ་ཡ་ཁ་ད་ནས་ཟ་ཁ་ལ་ཁ་ཆ་ཁ〉ཀ་ཅ་ནས་ལ་
ཁ་ཁ་ལ་ཆ་ལ་།། ད་ནས། ས་ཀ་ས་ཁ་ཁ་ཆ་ཅ་ས་ཁ་ལ་ཕ་ཡ་ར། ཁ་ཆ་ཐ་ཡ་ས་ག་ར་ཆ་ཁ་ད་ཆ་
ན(Garbhādhāna)ཅ་ས་ཁ་ཡ་ཁ་ལ་ཆ་ག་ཁ་ཡ་ས་ནས། ཆ་ཁ་ས་ཁ་ལ་ཁ་ཡ་ས་ག་ཤ་ཁ་ཡ་
ས་ཁ་ཡ་ད་ཁ་ཁ་ཆ་ནས་ཁ་ཁ་ཆ་ཁ་ཡ་ལ་།།

ཁ་ཡ་ལ་ས་ཁ་ཡ་ད་ལ་ཆ།

【24】ཁ་ཆ་ས་ཀ་ཡ་ད་ཁ་ར་ལ་ད་ཁ་ལ་ཁ་ཡ་ས། (ས་ཏ་ཆ་ལ་ཐ་ལ་ཆ་ཁ་ཅ་ཁ་ག་ཅ
ཁ་ཁ་ལ་ས་ཏ་ཁ་ཡ)ཐ་ལ་ཁ་ག་ཆ་ག་ཁ་ཁ་ད་ཁ་ཆ་ཏ་ཆ་ཁ་ཆ་ལ་ཆ་ལ་ཆ་ཁ་ཁ་ཡ་ད་ཁ་ཁ
ཁ་ཡ་ལ་།། ད་ནས། ཁ་ཁ་ཆ་ཁ་ལ། ལ་ལ་ལ་ས་ལ་ཆ་ར(Ghṛta)ཁ་ཡ་ལ་ནས། ཕ་ཡ་ད་ཏ་ཡ་ཆ
ས་ཏ་ལ། ཤ་ལ་ད(Śāli)ལ་ཏ་ཆ་ས་ཁ་ད་ཏ། ལ་ཆ་ད་ཏ། ས་ལ་ཆ་ར་ག་ཡ་ས་ཁ་ཡ་ས
ཁ་ལ་ཐ་ས་ཆ་ཏ་ནས། ཆ་ཏ་ཆ་ལ་ཆ་ལ་ད་ལ་ཏ་ལ་ཏ་ཡ་ལ་ཁ་ཆ་ལ་ཁ(Brahmacāriṇī)ཁ་ཏ་ཏ
ནས། ལ་ས་ལ་ས་ཆ་ལ་ཆ་ཁ་ཡ་ལ་ཏ་ཁ། ཏ་ལ་ཆ་ཆ་ཏ་ཁ་ཏ། ཆ་ཕ
ས་ཏ་ཆ་ལ་ཐ་ཆ་ཁ་ཁ་ཆ་ནས། ས་ཏ་ད་ལ་ཁ་ཡ་ད་ཁ་ཆ་ཁ་ཡ་ལ་།། ཁ་ཡ་ས་ལ་ཡ་ད། ར་ཀ
ཁ་ཡ་ད་ཀ་ཡ་ས་ཏ་ཁ་ལ་ཏ་ཁ་ཆ་ལ་ཆ་ལ་ཆ་ཁ་ཁ་ཡ་ས་ཀ་ཡ་ད་ཁ། ཆ་ལ་ཆ་ལ་ཡ་ད་ཆ་ཆ
ཁ་ཡ་ད(ཏ)ཁ(ཏ)ཁ(ཏ)ཁ

པའི་ཕྱིར། ཟླ་མཚན་གཟུགས་ནས་བཞི་པ་འམ་དེ་གཅིག་པ་འམ་བར་གཉིས་པ་འམ་
འམ་བཅུ་གཅིག་པ་གང་རུང་ལ་བགེགས་དེ་པར་བཟུང་།

ཚོགས་སུ་བཅད་པ།

【25-26】ནུབ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་ཆུང་མ་བགེགས་ནི། ནོར། བུ། ཁྱིམ་འདི་ཚེ་འདི་
ར་ངེ་བར་ལོངས་ཤིང་ཏེ་མང་དུ་འགྱུར་རོ།། ཟླ་མཚན་གཟུགས་ཉི་ཞག་ལ་ཐུག་པ་འམ་བདུན་པ་འམ
དགུ་པ་འམ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་བགེགས་ནི། བུ་མོ་ཁཱུ་ཏ་ཡི།། བཅུ་གཅིག་ལམ་པ་དང་
དེ་འི་ཕྱིར་མ་ཐམས་ཅད་ནི། འཕྲིག་ས་ཟླ་ལོ་ས་ཟླ་ངེ་བར་བསཀད་དོ།།

དུས་བཀག་པ་ས་ཡིས།

【27】ཟླ་མཚན་གཟུགས་ཉི་ཁ་ནས་པོ་ལ་ཆུང་མ་ལ་བགེགས་ནི། ཁྱིམ་ཚེ་ཐུང་ངེ་བར
འགྱུར་ཞིང་། དེ་འི་བུ་ནི་བཅོས་མ་ཐག་ཏུ་འཆི་འོ།། ཁ་ནག་ཁ་ལ་ལ་བགེགས་ནི།
དོན་དེ་ཁ་ཁ་ལས་ཀྱི་ཞིང་། ཡང་ན་ཕ་ཤུ་ག་ཏ་བཅོས་པའི་ཞག་ཆ་ནང་ཏ་བཅོས
ས་འི་ཁང་བར་འཆི་བར་འགྱུར་རོ།། ཁ་ནག་ས་ལ་ལ་བགེགས་ནི། ཕ་ཤུ་ག་ཆ་མ་དེ
ཅང་ཚེ་ཐུང་ངེ་བར་འགྱུར་རོ།། ཁ་ནི་ཞི་ལ་ལ་བགེགས་ནི་ཁའི་འབར་ཆ་ཟ་ཕ་ཤུ
ག་ནི། ཚེ་རང་ངེ་བ་དང་། ལ་ས་ཀ་ཤུ་ཆ་ལ་ལ་དང་། ནུ་ས་ལ་རྒྱ་ས་ལའི་མཚན་ཁ་ཅན
ནོ།། ཟླ་མཚན་འཛིག་ལའི་ས་ཀླས་ས་ཆ་ཏ་ཆ་ཁ་ཀ་ཀླུ་ལངས་ཏ་ཁ་ཞ་ཏ་ནི།
ཆ་ཏ་ལ་ཐ་ཏཱ་ཁས་ལའི་དང་ས་ལ་ཏ་ཞི་ནི་ཏ་ཁ་ཀླུ་ཆ་ཏ་འི་ར་ཀླུ་ན་ཀླ་ས་ཕ་ཏ་ར
ཏས། ས་ཏ་ནི་ཀླ་ཏ་ཐ་ཏ་མ་ཏ་ཐ་ཀ་ཏ།། དེ་འི་ཕྱིར། ཨ་ཁ་ཅོ་ཏ་ཁ་ལ་ས
ལ་ཁ་ཞ་ལ་ས་ཀླ་ཏ་ར་ཏ། ཁ་ས་ཆ་ཏ་མ་ཁ་ལ་ས་ཏ་ར་ཏ་ཐ་ཞ་ཏ། ཆ་ཏ་ཨ
ཡ་ར་ལ་ཁ་ས་ཏ་ར་ཏ་ཅ་ལ་ཞ་ཀ་ཏ་ས་ཏ་ཏ་ས་ཏ་ཐ་ར་ཏ་ཐ་ཞ་ཏ།། ཁ་ས་ཟླ་ཏ་ཀ་ཅ་ཁ
ཀ་ནི་ཏ(ཟླ་མཚན་ཀླ་ཏ་ཞ་ཀ་ཏ་ཁ་ལ་ར་ཏ)ས་ཆ་ཏ་ཨ་ལ་ཨ་ཏ་ཀ་ཏ་ར
ཏ་ཐ་ལ།།

【28】ནུབ་དེ་ཁ་ཁ་ཀ་ཀ་ཏ་ཞ་ཀ་ཁ་ལ་ར་ཏ་ས། ལ་ཀ$_{ṇ}$ཏ(Lakṣaṇā)འམ་ཤ$_{ṭ}$
ཀ$_{ṇ}$ཏ(Vaṭa-śuṅga)འམ་ཀ$_{ṭ}$ཏ(Sahadeva)འམ་ཤ$_{ṭ}$ཀ$_{ṇ}$ཏ(Viśvadeva)ཀ$_{ṭ}$ཏ
ཏ་ཐ$_{ṭ}$ར་ཏ་ལ$_{ṭ}$ཀ$_{ṇ}$ཏ་ཀ$_{ṭ}$ས$_{ṭ}$ཏ། ལ$_{ṭ}$ཏ$_{ṭ}$ས$_{ṭ}$ཏ$_{ṭ}$ས$_{ṭ}$ཏ$_{ṭ}$ས

གཡས་ལ་བཞག་པར་བ།ལ་། ཏ།ས་བས།ཀ།ར་པའི་ཕ།ར་ར།ལ་། ར་འི་ཚ་ | ཕ།ར་མ་ཤ་ཟངས་ཀ་ཡ་ཆ་ས་གཟ་གས་ནས་ཐ།ས་ཏར་ཏ།ལ་པར་ཐ།ལ་། |

ཚ་གས་ས།ས་ཏ།ད་ཡ|

【29】ར།ས་(Ṛtu)དང་| ཞ་ང(Kṣetra/མངལ་བཟང་བ)དང་| ཆ།(Ambu/ཟས་ཞ།ས་པའ་ཏ།ད)དང་| ས་བ་ནོ(Bīja/ཁ།ཏ་བཟང་བ)གཞ་ར་ལང་| ས།ལ་ར་པ་མཐ།ན་པར་བཟ།ང་བ་ན་| ཕ།ས།ག།ཏ་ཟང་ཏ་ཏ།ས།ཀ།ར་དང་ཞ་ལ་ཏ་ར་ད|ག་ས་པ་ལ་ན་ཏ་| ཁང་ལ།ར་ད།ས་ལ་གས་པ་དང་| ས་ལ་གས་པ་དང་| ཆ།ལ་གས་པ་དང་| ས་ཏ་ནོ(ན།ས་ལ།ན་ག།ཚ་ཁ་ཞ।ས་ཀ।ས་ནས་ལ་ས་ཁ་ཞ।ས་ཀ।ར་ཏ ལ།ར་ར་ | ཁ་ནས་ས།ཏ ས་ད ར ད ལ ཏ ཚ ས ལ ཏ ཁ ཞ ས ཀ ཏ ལ ཏ ཁ ཞ ས ཀ ཏ ལ ཏ ཁ ཞ ས ཀ ཏ

(Piṅgalākṣa/མི་གཙ་མ་ར་བ)ཡི་ཤར་གྱི་མཚན་འོ།།ལྷ་མ་ཀུན་ཏུ་བདེ་ཀན་ལ་འཇམ་ངོར་ན། མི་གཙ་དཀར་བའི་ཤར་གྱི་མཚན་འོ།།ལྷ་མ་ཀུན་ཏུ་རལ་ངར་དང་འདོ་མ་ན། མི་ཞན་པའི་ཤར་གྱི་མཚན་འོ།།

དཔལ་པར་བ་ཡ་བའི་ཚེགས་མ་ཆད་བཅད་པ།

【32-33】མ་འི་འགར་མ་དེ་བཞག་པའི་མཆན་མར་ཞེ་ས་ཤི་ངའི་ལམ་ལ་བར་གཡེར་བ་བཞི་ནི། བ་ཏ་མ་ད་ཀུ་ཡ་གཡ་ཏ་ས་ཐ་ར(Ārtava/ཟླ་མཚན་མ་ནི་ཡང་ས་ཀ་ཡ་གཞོ་ན་ནི་དང་མཇལ་ན་ཞེ་ས་ཤི་ངའི་ལངས་ཏ་ཀ་ཡ་ཁ་ཁ〈མཆན། ལ་གས་ཐ་ས་ཀ་ཡ་ཀ་ཡ་ཁ་ནི། ཟླ་མཚན་གཡ་ས་ཀ་ཐས་ནས་ས་ཐ་ར་ཀ་ཡ(ovulation)ཡང་ཐ་ཡ་ད་ཀ་ཡར་ས་ང་ཐ། ས་ཏ་ར་ཡ་ཞི་ངའ་ཡ་ས་ཐ་ར་ཟད་ན་ལང་། ས་ཀ་ས་ཡ་ད་ཀ་ལ་ཡ་ཐ་ལ་ཡ་ཐ་ར་ས་ཀ་ཡ་ཁ〈ཐ་ཏ་ཀ〉〉 མ་ལ(Kukṣi)ནང་ཀ་ས་ཐ་ར་ན་ནི་ཏ་ལ་ངར་ནན་ཀ་ཡ་ཀ་ཁ་ས་ཀ་ས་ཀ(twins)ས་ཀ་ཐ་ས་ཏ། ས་ཏ་ཀ་ཡ་ལས་ཀ་ཡ་ཐ་ཟ་ངར་ཀ་ཡ་ཟ་ཀ་ཐ་ཁ་ཁ།། ཤའ་ཁ་ཏ་ཐ་ཁ་ཁ་ཤ་ཡ་ཤ་ཀ་ཡ་ཁ། ཡ་ས་ཀ(Āsekya/མ་ས་ཡ་ཁ)ཞ་ས་ཐ་ཞ་ངར། ས་ཀ་ས་ཡ་ཀ་ཞ་ཀ་ཡ་ཁ་ཐ(ཁ་ནས་ཐ་ཏ)ཞ་ངར་མ་ཐ་ཏ་ཀ་ངར། འདི་ཏ་ཆ་ཀ་ས་ཀ་ས་ཀ།། ས་ཀ་ཚ་ངར་ཐ་ངར་ལ་ཏ་ཁ་ཤ་ཡ་ཤ་ཀ། ས་ཀ(Saugandhika)ཞ་ས་ཐ་ཞ་ངར། ཀ་ཞ་ཀ་ཡ་ཀ་ལ་ཆ་ལ་ས་ཀ་ཡ་ཁ། ལ་ཆ་ལ་ས་ཀ་ཐ་ཏ་ཀ ལ་ཆ་ལ་ཐ ལ ལ ལ

ས་རྒྱ་ཏན་ས་ཀློ་དང་པས་བཅོས་པའི་བྱ་མ་ཏེ། ས་ཕྱི་དང་པ་ས་ཀློ་ས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
དེ་ས་ཀློ་འོ།།

【37-38】ཚ་ས་ཀ་ཀུ་དང་། ས་ཁོ་གན་རབ་ཀ་ཀ་དང་། ཀུ་མ་བཏ་ཀ་ཀ་དང་། ཚ་རཱ་ཀ་བཞི་པ་
ཀ་ལ་ཀ་བའི་ནང་གི་ཁ་བ་ས་ཀློ་ཀ་ཡི་ནལ། ཤུ་ཀ্ར་ལ་ཁ་བ(Śukra)མ་དང་དེ།། ཚ
ས་ཀ་ཀུ་ས་ས་ཁ་ཀུ་ཁ་བ་བར་ཁ་ཡ་པའི་ར་ཚ་ནི། ཁ་ངར་དེ་བཤད་པ་ལ་རིར་ཁ་བ
བཏ་ཡ་ཁ་ས་ཀ་ཀ་ཁ་ཐ་ར་ཁ་ས་པར་ཁ་ཡ་ར་ཏ། ས་འི་མཚན་མའི་ཐ་ཁ་ལ
ཐ་ཐ་ཐ་ཀ་དང་།།

【39】ཤ་ཡ་ཁ་འི་ས་ཕ་ལ་ཏ་ཁ་ནང་། མཚན་ཉིད་ནང་། ཟས་ཀ་ཀ་ཐ་ནི། ཤ
མའི་འབ་ཁ་ས་ཕ་ལ་ཏ་ཀ་ཐ་ས་ཀ་ཐ་ས་ཕ་ལ་ཏ་ཟག་ཁ་ཏ་ཏ་ཀ།། ར་ས་མ་ད་ཁ་ཁའི
ལ་མཚན་ཅན་ཁ་ཤ་ཡ་ཁ(ས་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ས་ཁ་ཅ་ལ་ཁ)ནི། ཐ་ད་མ་ད་ཁ་ཟ་ས
ཀ་འབ་ཁ་ས་ཕ་ལ་ལས། ཁ་ཟ་ས་ཁ་ཀ་ཁ་ཐ(Śukra)ཁ་ར་ར་ཏ་ཁ་ཀ་ཡ་ད་ཏ
ལ་ཅ་ཞ་ཁ་མ་ཟ་ད་ལ་ད་ལ་ས་ཁ་ཐ་ཕ་ར་ཏ།། ཟ་ལ་མཚན་ཁ་ཕ་ཁ་ར་ས་ཀ་ཕ་ར
མ་ལ་ལ་ས་ད་ལ་ཁ་ཁ་ཕ་ལ་ཏ་ཁ་ཆ་ར་ཐ་ད་ཀ་ཁ་ཀ་ཕ་ར་ཡ་ཤ་ཡ་ཁ་
ས་ཀ་ཁ་ར་ད་ད།། ཁ་ལ་ཁ་ཐ་ལ་ཁ་ཡ་ཁ་ནི། ཤ་ལ་ཁ་ཁ(ས་ཀ་ར། ས་ཀ་ར། ས་ཀ་ད།
ས་ཀ། ར་ཏ། ས། ཁ་ཐ་ནི་ཤ་ལ་ཁ་ཁ(Kalala/ར་ས་ཀ་ཁ་ཞ་
ཁ་ས)ཞ་ས་ཐ་ས་ཏ། ས་ཐ་ར་ས་ར་ནི། ས་ད་ཁ་ར་ནི། ཁ་ལ་ཁ་ད་ཡ་ཁ་ཐ་ལ
ཤ་ཡ་ཁ་ཐ་ཚོས་ཡ་ནི། ཤ་ཁ་ད་ཁ་ཁ་ལ་ས་ཀ་ལ་ཐ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཤ་ཁ་ཁ།།

【40】ས་ཐ་ར་ས་མ་ལ་ས་ཀ་ཐ་ས་ཏ་ད་ཁ་ད་ཀ་ཀ་ལ་ཏ་ལ་ད་ཁ་ལ་ཁ་ཐ་ནི། ད་ལ་ཤ་ཡ
ཁ་ནི། ཚ་མ་ལ་ལ་ས་ཀ་ཀ་ར་ལ་ཏ་ལ་ཁ་ས། ལ་ཁ་ས་ཁ་ཁ་ནས། ལ་ཁ་ཁ
ར་ཀ་ཁ་ནས། ལ་ཀ་ཁ་ཁ་ནས། ས་ཆ་ཡ་ས་ཀ་ཅ་ཁ་ཁ་ཤ་ཡ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ
ཁ་ཁ།། ས་ཁ་ལ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ ཁ་ཁ ཁ ཁ

མཆི་པ་(atheism)འམ། ས་རྩོ་ནི་གཟུ་ལས་ཀཟུ་ཁ་ཤེ་པ་འམ། རལ་ཏང་མགར་ཁ་ཏད་ཀན་
གས་མ་འགར་གས་པས་ཏ་ཟུང་ཏར་ཤེ་པར་ཏ་ཟེ་||

【41-42】མངལ་གཟུ་ཕར་གུ་ནི། རགས་ལ་མའི་ནང་གི་ས་ཡི་གས་ས་ཁ་ཟ་ཏ་ཁ|
རལ་ཏ་གི་ཁ་ལ་ཡ་ཏ་ལ་ཡ་ཏ་ཀ|ས་ཡ་ཀ་ཀ་ཆ་ཏ་ཕ་ཀ་ཏ|
ད་ཀ་ཁ་ན་ས་ཏ་ལ་ཡ་ཏ་ཤ(Jarāyu/ཅར་ཏ|ཤ་ཟ་ལ་ལ་ས་ཏ་ལ་ཀ་ཁ་ཤ
ཆ)ཀ་ཁ་ཏ|ཆ|ཆ|ཆ

【1】དཀར་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་(Garbha-Vakrānti-Śārīra)ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཐམས་པར་ཆུ་ཤས་ཆགས་ཏེ།།

【2】ས་ཀྱེ་ས་པའི་ཁུ་བ(Śukra)ནི་ཟླ་བའི་ཡོན་ཏན(Soma-guṇa/དཔེ་དགེ་གཞི་པའི་ཆོས)དང་ལྡན་ལ། བུད་མེ་དཀར་ཀྱི་ཁམས(Ārtava)ནི་དེ་ལས་བཟློག་ས་ཆ་འི་ཡོན་ཏན(Agni-guṇa/དཔེ་ནས་ཀྱེ་པའི་ཆོས)དང་ལྡན་ནོ།། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་ས་ཀྱེ་ཆ་ལས་ཀྱང་ལུས་ལ་གནས་ཤིང་། ཀུན་ཀྱི་ཀོ་བ་ཀུན་ཀྱི་གནས་ས་ཐམས་ཅུ་ལས་ཀོ་བ་དང་འཕེལ་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་བཤད་པ་ཡིན་དོ།།

བདག(Ātman)དང་བསམ་གཏན་པའི་ཐིག་ལེ་ས་བཅོ་ར་བ།

【3】གནས་ས་ཀ་ཐམ་ཀྱི་རླུང(Vāyu/རྩ་ས་ཏོ)ནི། འདུ་ཤེ་པའི་ས་ཀ་ཐམ་ས་ཚན་མའི་བསྡུ་ཐམ་པ་ལས་ས་ཀྱེ་ས་པའི་དཔེ་དགེ་ཀ་ཐམ་ཀྱེ་ཁ་ས་ཀ་ཐ་ཁ། རླུང་དང་དཔེ་ཀ་ཀཱ་ཀ་ཀྱི་ས་ས་ཀྱེ་ས་པའི་ལུ་ལས་ཀུ་བ་ས་ཆ་ནི་ནས་བཏོ་ནི་ཞེང། བུད་མེ་ཀ་ཀ་ཀྱི་ས་ཀ་ཐ(Garbhāśaya)ལས་ནས་ཞུ་གས་ཏ། ཀ་རེ་བ་ཏ་ས་ཀ་ཀྱི་ས་ཐ་ནི(Ārtava/ཁ་ག)དང་ས་ཐ་ནི་ཞེང། གཀ་ས་འདུ་ས་པ་མངལ་ཀ་ཐ་ནས་ས།། ཀ་ནས། ས་ས་ཀ་ར་ཀ་པའི་ཐདག་ཀ་ཞ་ས་མ་ང་ཀ་ཁ་ནས་པ། ཚ་ར་ཐ་ས་ཆ་ཐ་ཐས་ཀྱེ་ཀ་མཁན། ར་ག་མཁན། ས་ཆ་མཁན། མཐ་ང་མཁན། ཐ་ས་མཁན། མ་ཡ་ང་མཁན། ཐདག། ས་ཀྱེ་ཀ་མཁན། འཁ་ཡ་མ་མཁན། ཀཔང་པ། ཐག་ཀ་མཁན། ས་ཟླ་ར་མཁན། གཏན་ག་ཀྱ་ཀ་ཀ་ཁས་ལ་ཐ་ཀང་ཀ་ཁ་ར་ཀ་ཐ་ཁ། ཀ་ཡ་ས་ཀ་ཀྱེ་ས་ཀ་ཐ་ཀ་ཀ་ཐ་ཀ་ཐ་ཁ། ས་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ ཁ ཁ ཁ

མ་ལ་ས།ཀ་བ་ནི། ཁ་གལ་ལ།ག་པ་ལ་ནི། ཁ་བ་དང་ཁ་གལ་མཉམ་པ་ནི། ཕ་མ་ཀ་ད་
པལ་(hermaphrodite)ས།ཀ་བལ་ར།ཐ་ལ་ནི་ནི་། ཁ་ཞད་ནས་ཉ་ནི་བཅ་གཉ་ས་
ནི། མངལ་ད་ལ་ཅཇ་ག་པལ་ད་ས་ས་བཤད་ད། ས།ང་ནི་ཀ།ཡ་བཤད་པ་བཞ་ནི་ས་བ་ནི་
ཀ།ཡ་ས།ཀ་བལ་ད་ས་ལ་ནི་ནི་། ས།ལ་བ་དཔ་ནི་ལ་ལས་བཞ་ད་པ་ནི། བ་ད་མ་ད་ལ་
ལས་ནི་ཁ་ཤ་ས།ཀ་བ་མ་ས།ང་ངལ་ཞ་ཞ་ས་ཞ་ཁ|

ད།ན་པར་ཏ།ལ་ཏ་ཆ་ཀ་ས་ཅ་ཏད་པ|

【6】(ཁ་ག་ས།ཀ་ནང་ད་ས།ང་མ་ཐ་ཅ་ཏ་པལ་)ཏ་ད་མ་ད་ཀ།ཡ་ཀ་ད་ཀ་ཞ་ཁ་ལ།ག་
ཏ་ས།ང་ཏར་ལ།ཡ་ར་ལ| ལ་ས་ད་ང| ཀ་ང| ས| ས།ཁ་ང་མཆ་ལ་ཀ་ཤ་ཏ་ཡ་ད་པལ་
ཤ་མ་ས།ཁ་ས་ཏ།ཡ་ར་ས།ང| ཏ་ད་མ་ད་ད་ལ་ལ།ཁ་ཡ་ལ་ས།ར་ད་པ་ས།ཀ་
ཞ་ང་ཆ་ཀ་ལ་ཁ་ལས་ཏ།ཡ་ད| ས་ཀ་ད་ང་ས།ཀ་ད་ལ།ཏ་ཏ་ཅ་ཏ་ད་ལ།ཀ་ད་ལ།ཏ|
ལ་ཀ་ཤ་ད་ང་ཏ།ལ་ད་ང་ལ།ཏ་ཏ་ད་ང་ལ།ཏ་ཏ་ཅ་ད་ད་ང་ཀ་ལ་ཀ་ལ་ལ་ཏ
ཀ་ལ་ཏ་ས།ཀ་ཏ| ལ་ད་ད་ལ་ལ།ཁ་ཡ་ལ།ཀ་ལ་ས།ཀ་ཞ་ཞ| ཏ་ད་ཆ་ས་ལ་ཆ་ཀ
ཕ་ཏ་ལ་ས་ཀ་ཀ།ཡ་ལ་ཆ་ཉ་ཏ་ཏ| ཏ་ད་ལ་ད་ད་ནང་ནས་ཟ།ལ་ལ་ཆ་ཏ|

【7】ལ་ད་ལ་ལ་ཏ་ཏ་ཏ|ལ་ཀ་ཏ|ད|ད|ལ|ལ|ལ

【9】ཁ་རྒྱ་ཞད་ནས་ཟླ་མཚན་གཟུ་དེ་ཁ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཟླ་བ་གཅིག་ཉིན་(2,4,6,8,10,12)ལ་ཆུ་མ་ལ་འགྲོ་ན་བདེ་ཁ་ཤས་ཀྱི་བར་འགྱུར་ལ། གཟའ་ཟླ་བ་གཅིག་ཉིན(1,3,5,7,9,11)ལ་འགྲོ་ན་བ་མ་འི་ཁ་ཤས་ཀྱི་བར་འགྱུར་བས། བདེ་ཁ་ཤས་ཀྱི་བར་ཐུག་ཁ་པས་ལ་ཁ་གཙང་ཞི་ལས་ཞི་ཞི་བ་དང་ལ་རན་པར་ཟླ་བ་གཅིག་ཉིན་མ་ལ་བགྲོ་དགོ་པར་བཟའ་།།

【10】དལ་བ་དང་ལ་ཁ་ཁ་མས་ཁ་ཀྱོ་བ། ཁ་ཀོ་མ། ཁ་ཐ་ཚ་ཟླ་ཐ་པ། བར་ལ་ལ་ངལ་བ། མངལ་ནས་ཁ་བ་དང་ཟླ་མཚན་གཟུ་ཁ་ཐ(Śukra dang Śoṇita)མ་འབབ་པ། ཁ་བས་ཀྱི་མཚན་མར་གལ་བ་ཁ་ཡིག་ནི། གསར་དུ་མངལ་འཇུ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ།

མངལ་ཞུ་གསར་པའི་མཚན་ཉིད(ཚིག་ཁ་བཅད་པ)།

【11】ནུ་མའི་མཐའི(ཨཿའ་བ་འི་མཐའ)མདོ་གར་ནག་ཏུ་གཡུར་པ། ལ་ཏ་བའི་བར་དུ་ཁ་ཤར་ཕར་ངེ་ཞི་ཁ་ཤས་ཁ་པ། མ་ཁ་ཁ་ཁ་ཆ་ཤར་ཐ། ཁ་ལ་ཅ་ར་ད་ཁ་ཤས་ཀ་ཡ་ཁ། ཁ་ཟ་ཡ་ཀ་ཏ་ལངས་ཞི་ཞ་ཡ་ཁ་ཡ་ཐ་ཁ། ཆ་ནང་ནས་ཐ་ཡ་ཅ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཁ། ‹མཆན། ཐ་ཅ་ཕའ་ཐ་ཞ་ད་ལ་ཟ་ཅ་ཁ་ཁ་ནས་ཁ་ཅ་ཁ་ཤ་ཐ་ཁ་ཅ་ཁ་ཤ་ཁ་ཤ་ཁ|› ཁ་ཡ་ཏ་ལ་ཁ་ཤ་ཐ་ལ་ཏ་ཅ་ཁ་ཡ་ཁ། མངལ་འཇུ་ཁ་ཁ་ཆ་ཤ་ཁ།།

མངལ་ཁ་ཏ་ཁ་ཁ་ཆ་ཐ་ཐ་ཁ་ཡ་ཏ་ཁ|

【12】མངལ་ཞུ་ཁ་ཁ་ཁ་ཅ་ཐ་ནས། ཐ་ད་མ་ད་ཀ་ཡ་ཁ་ལ་ཁ་ཀ་ལ་ཁ་ཆ་ཡ་ཁ| འད་ཁ་ཁ་ཁ་ཡ་ཏ་ཁ| ཁ་ཡ་ཅ་ཐ| ལ་ཁ་ཟད་ཁ་ཁ་ཐ་ཡ་ད་ཁ་ཁ་ཁ་ཡ| ཉ་ན་ཁ་ཉ| ཁ་ནན་ཁ་ཏ་ཁ| ཁ་ཡ་ཏ་ཁ| ཁ་ཀ་ཁ| ཐ་ཞ་ཁ་ཁ་ཁ་ཀ་ཡ་ཁ་ཞ་ཁ་ཏ| ཁ་ཆ་ཁ(Sneha-karma)ཏ་ཅ་ཁ་ཐ| ད་ཁ་ཁ་ལ་ཡ་ཁ(ལ་ཟ་ཐ་ཐ་ཁ་ཁ་ཏ་ཁ་ཁ)| ཁ་ཐ་ཐ་ལ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཅ་ཁ་ཟ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ|

ཚོགས་སུ་བཅད་པ།

【13】མའི་ལུས་ལས་རྣམ་བཤད་ལ་བཟུང་ནས། མངལ་ནང་གི་ཤར་གྱི་ལའང་གནས་ས་ཀློག་
དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་བཤད་ལ་བཟུང་བར་འགྱུར། ཤར་གྱི་འོ་ས་རྣམ་བཤད་ལ་གཡེར་ཐལ་
ནི་མའི་ལུས་ལ་བར་ཆེ་བའི་ནད་གཞི(Doṣa)ལས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ།།

མངལ་གཡེ་བཟུང་རེམ།

【14】མངལ་གཡེ་ཟླ་བ་དང་པོ་འི་ནང་། ས་ཡཡ་རར་ཆགས་ཆགས་གི་རང་ས(gelatinous)ཙོམ
ཞིག་ཡོད་པ་ལས་མ་གསལ། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་། འབྱུང་བ་ཆེ་བ་
(Mahābhūta)ལ་འོ་ར་རྣལ་ཤར་མོ་ར་ཆ་མས་བདག་ཀན(Kapha/གར་བ)མཁར་ཡ
(Pitta/དར་བ)ར་ལ(Vāyu)གས་ལ་གཡ་ཡ་བས་ཏ་ས་ཏ་ཡར་འགྱུར། ཐོ་བ་ལ་ཏ
ཏ་ར་ས་ཆ་ནན་ཤ་ཏ་ལ་ཏ་ཡ་ནས་ས་ཆ། ར་ང་བར་ས་ཆ་ནན་མ་ཏ་ལ་ཏ་ཡ་ནས་ས་ཆ།
〈ཀ་ལ་མ་ལ་འ་ཤ་ལ〉ལ་ཏ་ས་ཐ་ཡ་ས་ཆ་ནན་ཤ་ཡ་ཡ་ཡ་ཏ་ལ་ར་ཀ་ས་ཡ།། ཟླ་བ
གས་ལ་ཡ་ནས། ལག་ཡ་གཉིས་ནང། ར་ཀ་ཡ་གཉིས་ནང། ཡག་ཏ་ཐ་ཐ་ཡ་ནས
ལ་ར། ཐ་ཏ་ལ་ཏ་ཏ་ལ་ཆ་ལ་ར་ས་ཀ་ཡ་ས་ཡ་ས་ཏ། ཡན་ལག་ཤ་ནན་ཏ་ལ་ཆ་གཞན་ར་ཆ
ན། ཀ་ནན་ཏ་ཆ་ལ་ང་ལ་ལ་ལས་ཀ་ཡ་ལ་ང་ཏ་ཡ་ར་ས་ཀ་ཡ་ལ།། ཟླ་བ་ཏ་ཐ་ཡ་ནས
ནས། ལ་ས་ཀ་ཡ་ཆ་ཡན་ལག་ཐ་ཆ་ལ་ཏ་ས་ཏ་ཡ་ཆ་ཏ་ནས་ཆ་ཏ་ཡ་ར་ཀ་ལ། ས་ཏ་ཀ
ག་ཏ་ཡ་ཡ་ནན་ཆ་ལ་ཡ་ལ་ཀ་ལ་ལ་ལ་ཀ་ཡ་ཡ་ཡ་ཏ་ལ།། ས་ཏ་ནན་ཀ་ཡ་ཡ་ནན
ལ། ས་ཏ་ནན་ལ་ཏ་ཡ་ཆ་ཏ་ནན་ཆ་ཏ་ནན་ཆ་ནས་ས་ལ་ཏ་ལ་ལ། ལ་ལ་ལ་ལ་ཀ་ཡ་ཡ
ལ་ཏ(ལ་ཀ་ཀ་ཀ་ལ་ཀ)ལ(ལ)ཀ་ལ(Dauhṛda/ས་ཏ་ཀ)ཀ་ལ
ནར་ཏ་ཡ་ལ། ཏ་ལ་ས་ཏ་ཡ་ལ་ཀ་ལ་ཆ་ལ་ཆ་ཆ་ལ་ཡ་ལ་ལ། ཤ་ཏ་ལ་ལ་ཀ་ཀ།
ས་ཀ་ལ། ལ་ཀ་ལ་ཡ། ས་ཀ་ཏ་ཡ། ཆ་ལ་ཀ་ས། ལ་ཀ་ས་ཀ་ཡ་ཏ། ལ་ཏ་ལ་ས་ཀ་ས་ལ་ས་ཀ
ནར་ལ་ཀ་ལ། ཏ་ལ། ས་ནར་ལ་ལ་ལ་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཆ་ལ་ཡ་ལ་ལ། ཤ་ཏ་ལ་ལ་ཀ་ལ
ཟ་ཏ་ནར་ཏ་ཆ་ལ།

དཔལ་པར་བཟང་བའི་ཚོགས་ས་བཅད་པ།

ས།ལ་པས་ས་ཐར་མར་(Dauhṛda)ཞེ་ན་ས།ཀ་དང་བས།ཁ་ཏ་ཁ་ཡ་ཁ ས་ལ་བར་བཟས་ན། ཕ་ར་ག་ས་ཏ་ཐ་ཆ་ཅ། ཚ་ར་ངོ། དག་ཅ་ལ་ཞ་ཁས་པ་ཞ་ཀ ས།ཀ་ཅ་ལ་ཡ་ར། ས་ཐར་མ་མར་ས་ར་ད་པ་མ་ཐག་ར་ན། མ་དང་བ་ག་ཟ་ས་ཀ་ལ་ལ ཁན་དེ། ས་ཐར་མ་(Dauhṛda)ལ་ལ་ཁ་ས་ར་ད་པ་མ་ཐག་ར་ན། ཕ་ར་ག་ལ་ས་ལ ཁ་ངཐང་པ་ས་ས་ར་ཁན་ད་པར་ལ་ཡ་ར།

ས་ཐར་མ་མར་ས་ར་ད་པ་དང་ད་ལ་ལབ་ར་ཅ།

【15】(ཐ་ལ་བ་ཐཞ་པལ་ས།ཁ་ཐས་ས་)ས་ཐར་མ་མ་ར་ཁ་ལ་པ་ལ་ཕ་ཁ་ཞ་ཐལ་ས་ར་ད་པ ས།ཀ་ན། ཅ་ན་ལ་ལབ་ལ་ར་ལ་ཞ་ང་ཁ་ཞ་ཐ་ཆ་ཅ་ལ་ས་ཐ་ཆ་ལ་ལ།| ཁ་ས ཐ་ཐ| ཁ་ས་ཀ་ཁ| ར་ཁ་ན་ལ་ས་ར་ད| ཅ་ས་ཏ་ལ་ཁ་ཏ་ས་ཏ་ལ ཐ་ལ་ལ| ད་ལ་ཁ་ལ ཐ| ཁ་ས ཐ| ཁ ཐ| ཁ ཐ| ཁ

མའི་ཡིད་ཞེ་ནས། ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱི་ས་ཆོ་བས་དང་ཕྲུ་གུ་འི་སྒོ་ནས་ལས་ལས་
ང་ས་པར་ས་ཀྱི་འོ།།

མངལ་གྱི་བཡུང་རིམ(ཟླ་བཏ་ལ་པ་ཕྱི་ན)།

【16】ཟླ་བཏ་ལ་པའི་ནང་། མངལ་ལ་ཡིད(Manas)ས་ཀྱི་ཞིང་། ས་རར་གྱི་ཤ་ས
མ་དཀར་གྱི་གཉིད་ལས་སད། ཟླ་བཏ་དཔྱ་གར་པའི་ནང་། ཤ་ས་རབ(Buddhi)ཞེས། ཟླ་བཏ
བདེ་ན་པའི་ནང་། ལུ་ས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་གཟུ། ཟླ་བཏ
བར་ཀཡ་པའི་ནང་། (ས་ཅང་ག་)མདངས་ཀྱི་ཁམས(Ojo-dhātu)མ་ཁར་ཏ་ཞིང་།
ས་ཀ་ཐམ་ད་ར་ས་ཀྱི་ས་པའི་བ་ལ་ནི། མདངས་ཟད་པས་ས་ཀྱི་ས་མ་ཐག་ཏུ་ཤ་ཁར་འགྱུར
〈མཆན། གད་ཀ་ས་ཆ་ཅན་གྱི་ས་རྒྱ་པ་འི་མཐུ་ས་ཀྱང་བཤད〉། ད་ཁམ། ཟླ་བཏ་ཁར་ཀཡ་
པའི་ས་ཀ་ཐམ་ས། ཤའི་མཆོ་ད་ས་ཕ་ཀྱ་ཀ་ས་རྒྱ་ལ་ཁ་ཤ་ཁ་ཕ་ཡ་ཀ།། ཟླ་བཏ་དགུ་
པ། ཁ་ཅ་པ། ཁ་ཅ་ཀཅ་ཀ་པ། ཁ་ཅ་ཀཉ་ས་པའི་ནང་ཁ་ཚས་པར་འགྱུར། ད་ལས་ཁ་ཟླ་ཀ
ན། མངལ་ལ་ས་ཀ་ཡ་ད་པར་ཤ་ས་པར་ཁ་ཡ་ཀ།།

【17】མངལ་གྱི་ལ་ཏ་ཁའི་ར(Nāḍī)ནི། མའི་ལ་ས་ཀྱི་ཁ་ར་ས་ཀར་ཀ་ཁ་ཡ་ད
ཀྱི་ར(ཀ)ལ་ས་ཀ་ལ་ས་ཕ་ར་ཁ་ཡ་ནི་ལ། ད་ལས་མའི་ཟས་ཞུ་ཁའི་དཔྱ(ངས)ས
(Rasa)ནི། མངལ་ལ་ཞུ་ཀས་ནས། ད་འི་ས་ཀ་ཀ་ལ་ཕ་ལ་ཀྱི་མཐུ(ར)ལ(ཀ)ད། (ཁ)ག
ག་ས་ཞུ་ཀས་པའི་དཔ་ཁ(ཞ)འདི་ཤ་ས་པར་ཁ(ཡ)།

ལ(ལ)ས(ཀ)ལ(ཀ)ལ(ཀ)ལ

བཅུ་དཀར་བཞི་པས་ཡིན་གསུངས། མཱཀཎ་ཌེ་ཡ་(Mārkaṇḍeya)ནས། ལག་པ་དང་རྐང་
པ་ཐོ་གམ་གར་ཐུ་བ་ཡིན། གཡོ་བའི་ཐབས་གཞན་མ་དེ་པར་ཡིན་གསུངས། ཤུ་བྷ་ཏཱ
ཀོ་ཏ་མ་(Śubhūti Gautama)ནས། ས་ཀླ་པའི་གཟུགས་ཐོ་གམ་གར་ཐུ་ཆེ། གཞན
ཐམས་ཅད་དེ་འི་ལ་བཅུ་ཡོ་དགེ་བསྡུ་བ་ཡིན། འདི་དག་ནི་བར་ཏུ་ཕུ་ཐེག་ཡིན། |
ཡང་དག་མིན། དགེ་ཏ་རིས་ནས། ཝང་ལ་ཐུ་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་མཉམ་དུ་ཐུ་ཆ
ས། ས་ཏ་མའི་གནས་ས་ཀ་བས་ས། ཨམ་བའི་(mango)འབར་ས་བ་ས་ཀི་མ་ས་ཀི་ཐ
ན་ཐ་ཐམ་ཆ་ང་པ་ཐཱ་ཏ་ཀ་ད་ཤ་ཏ་ཏ་ཤ་ཏ་ཐ་ཡ་ཏ་ཐ་ཡ་ཏ་ཐ
ས་ཐ་ཐ་ཐ། ས་ཏ་ཐ་ཐ། ཐ་ཐ་ཐ། | ཐ་ཐ་ཐ(mango)ལ་ཐ་ཐ་ཐ
ཐ་ཐ་ཐ། | ཐ་ཐ(Śira/ཤ་ཐ)ཐ(Dhamanī)| ཤ(Śukra)ཐ
(Pitṛja)ལ(Pitṛja)ལ(Mātṛja)ལ(Mātṛja)ལ(Rasaja)ལ(Rasaja)ལ
(Ātmaja)ལ(Ātmaja)ལ(Sattvaja)ལ(Sattvaja)ལ(Sātmyaja)ལ(Sātmyaja)ལ

ཕ་ཅ་ལ་ཅ་ལ(Pitṛja)ལ(Mātṛja)ལ(Rasaja)ལ(Ātmaja)ལ(Sattvaja)ལ(Sātmyaja)ལ

【19】ལ(Pitṛja)ལ(Mātṛja)ལ(Rasaja)ལ(Ātmaja)ལ(Sattvaja)ལ(Sātmyaja)ལ(Śira/ཤ)(Dhamanī)(Śukra)ལ(Pitṛja)ལ(Guda)ལ(Mātṛja)ལ(Rasaja)ལ(Ātmaja)ལ(Sattvaja)ལ(Sātmyaja)ལ

ཕ(Mārkaṇḍeya)ལ

【20】

པའི་མཚན་མ་མང་བའི་ཡུལ་ལ་ས་རྣ་དང་པ། པད་མ་(དམར་དང་དཀར)འམ་ཚུ་པ་ལ་(Utpala)འམ་ཀུ་མ་ད་(Kumuda)འམ་ཙམ་ར་ཏ་ཀ(Amrātaka)ས་གས་མ་ང་ས་ཀ་ཡ་ས་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ

ཀ་ཏ ཀ ཀ ཀ

【2】མཁས་པ(Pitta/མཁའ་བདག་ཆེན)དང་། བད་ཀན(Śleṣman/ཟླ་བའི་བདག་ཆེན)དང་། ལུང་ཀླུ་རླུང(Vāyu)དང་། ས་ཆུ་ཁམས་དང་། རླུང་ཁམས་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལས་ཀླུ་སྐྱེ་མཆེད(Karma-Puruṣa)ནི་མངལ་གཟུ་ས་ཆོ་གག(Prāṇa)སྐྱེ་ངན་ཡིན་ནོ།།

པགས་པའི་ས་གཞི(ས་གཞི)བདུན།

【3】བདག་ཆེད་ས་ས་རར་ཁ་པ་དང་ས་ཐལ་བའི་ཁ(Śukra)དང་ཁ(Śoṇita)གཉིས་ཐལ་བ་ལས་བ་ལུང(ང)ངན(ལ)ལ(ལ)ལ(ལ)ལ

4) བཞི་པའི་སྨར་གོ་གི་མིང་ནི་ཏཱ་མ་ར་(Tāmra/ཐང་མདོ་གི་ཅན)ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་ཕྱི་ཇི་འི་ཆར་བར་ཁམས་ཀྱི་ཚོམ་གཟི་ས་ཆེན་ཡོད་ལ། ཀི་ལཱ་ས་(Kilāsa)དང་། མཛོ་(Kuṣṭha)ས་ཆོ་གས་ཀྱི་གནས་ཡིན།

5) ལ་ཏ་པའི་སྨར་གོ་གི་མིང་ནི་ཝེ་དི་ནཱ(Vedinī/ཆོ་རབ་བྱེ་ད)ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་ཕྱི་ཇི་འི་ཆ་ལ་ཚོམ་གཟི་ས་ཆེན་ཡོད་ལ། མཛོ(Kuṣṭha)དང་། ཝི་སར་པ(Visarpa)ས་གས་ནད་ཀྱི་གནས་ཡིན།

6) ད་རྒྱ་པའི་སྨར་གོ་གི་མིང་ནི་ར་ཧི་ཏཱ(Rohiṇī)ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་ཆེན་ས་ཕྱི་ཇི་གང་ཡིན་ལ། ས་གནས་ཆེ་འི(Granthi)དང་། ཨ་པ་ཙཱ(Apacī)དང་། ཨར་བུ་ད(Arbuda)དང་། ཤ་ལ་པ་ད(Ślīpada/རླངས་ཟ་ས)དང་། ལ་ག་མའི་ས་ཟ་ས་ཀན(Galagaṇḍa)ས་གས་ཀྱི་གནས་ཡིན།

7) བདུ་ན་པའི་སྨར་གོ་གི་མིང་ནི་མཱ་ས་ད་ཧ་ར(Māṃsadhara/ཤ་འཛིན)ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་ཆེན་ས་ཕྱི་ཇི་གཉིས་ཡིན་ལ། བ་ག་ནཏ་ར(Bhagandara/མདོ་མའི་ཟུ་གས་ཆུ་ད)དང་། ཝི་ད་ར་ད་ཧ(Vidradhi/ས་ཀན)དང་། ཨར་ཤ(Arśa/ཨར་ཤ་ས་ཀ་བ)ས་གས་ཀྱི་གནས་ཡིན།

〈བར་ཧ་དག་ས། ཐ་ད་ས་ལ་མཁས་པས་ཞི་བ་བར་ཧ་བྱ་དག་ས།〉ས་ཕྱི་འི་ཆེད་འདི་དག་ན། ཤ་མང་བའི་གནས་ཀྱི་པཁས་པ་ལ་ས་ཐཡ་ར་ལ། དཔལ་ཐ་དང་མཛུ་ཐ་མ་འི་ས་ཆ་ཡི་ཁ་ཕ་ལ་ས་ཐ་ལ། ཀ་ར་ལས་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་ལ་ཅ་ཏའི་ཕ་ཡ་ས་ཆ་ས་ཁ་ཡ་ཡ་ཁ་ཡ་ཆ་ཚོ་ཁ་ཁ་ཆ་ཡ་ཁ་ཁ་ཁ||

【4】ཀ་ལ་(Kalā/ཁ་ཡ་ཁ་ཁ་ཀ་ཆ་ར)ཡང་ཐ་ད་ཡ་ད་ད། ཁ་ས་(Dhātu)ས་ས་འི་ས་ཐ་ར་ཐ་ཁ་ཁ་ཀ་ཤ་ཐ་ཀ་ཁ་ཐ་ཐ་ཡ་ད།

ད་ནི་ཁ་ར་ཐ་ཐའི་ཆ་ཁ་ས་ཐ་ཆ་ད་ཁ|

【5-6】ཤ་ང་ག་ས་ཁ་ང་ཁ་ནི་ཕ་ནས་ནང་ད་ཐ་ཤ་ག་ཁ་ཤ་ས་ཐ་ཐ་ཁ་ཐ་ཞ|

ལ་ས་ཀ་ཁ་ཁ་ཀ་ཁ་ང་ཁ་ཡ་ཡ|

ཤ་ལ་ཀ་ས་ཀ་ས་ར་ཕ་ཡ་ནས་ཤ་ས

ཐུ་བོ།།

ཀླ་ཁ་དཀར་ཀ་ལ(ཤ་འཛིན་གཟུ་ཟུང་ཁ)།

【7】ཀ་ལ་ཐོ་གཅ་མའི་མ་ངན་ནི་མ་ཁ་དཀར་ར(Māṃsadhara)ཡི་ཏ། དེ་འི་ནང་གི་ཤའི་ཁར་དུ་ར(Śirā)དང་། ཆུ་རགས་ལ(Snāyu)དང་། ཐ་རུ་ལ་ར(Dhamanī)དང་། ཐ་ཚ་གཞན(Srotas)རྣམས་གཟུ་ཅ་ཐ་ཡ་ར་གཟ་ཐ།

【8】དཔེ་ཁར་བ་ཡ་བའི་ཚེ་གས་ཐ་ཅད་ལ། ཁད་མའི་ར་ཐ་ཆ་བཞི་ཤ་ངན་གནས་ཁ་ཐཞི་ནི། ཤའི་ནང་གནས་ཁའི་ར(Śirā)ཐ་ཁ་ཡ་ར་ཁ(Śirā)ཡ(Śleṣmadhara/ཁ(Śleṣmadhara

【15】དཔལ་པར་བཟླ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤིང་ཏའི་མིག་ལ་ཐུར་མ་བཏོན་པ་ནས་ཤིང་ཏ་ལས་འཕར་བ་བཞིན། བདག་ཀན་གཟུགས་པར་ལྷན་པའི་ཚིགས་ཡང་ལྷ་བར་གསལ་འོ།།

པུ་ར་ཨ་ཏ་ད་ར་ཀ་ལ(དཔེ་ཆུ་འཛིན)།

【16】ཀ་ལ་ལ་པའི་མདོ་ནས་པུ་ར་ཨ་ཏ་ད་ར(Purīṣadhara)ཡི་ཏཱ། ཀོ་ཏ(Koṣṭha/ལྟོ་བ)ན་གནས་ནས། ས་མ་ཧ་ནས(Pakvāśaya)ཀཱ་གཡེ་མ(ལུས)གཞན་ལས་ས་ས་ཆུ་བར་ཐ་ད་ཏོ།།

【17】དཔལ་པར་བཟླ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཀ་ལ་འདོ་ན། མཆི་པ་དང་། ས་ཀ་ལ་མཆ་ག། ས་ཀ་འ་ག་ཀ་རཀ་ཡ་མ་དང་། ལྟ་བའི་ས་ཧ་ཏ་ཀཞན་རཀ་ལས་ལ་ཁ་ཐ་ནས། ཨ་ན་ཏ་ཀ(Uṇḍuka/རཀ་ཡ་འི་ས་ཧ་ད)ནང་ག་ལ་ཐ་བ་ས་ས་རབ་ཆ་ཅ་ཅ་ས་ལ་ད་ཏ་ར་ཀ་ལ(Maladhara)ཞེ་ས་ཐ་ལ་ཏ།།

པ་ཏ་ད་ར་ཀ(ཨ་ཁ་ལ་ཏ)།

【18】ཀ་ལ་ད་ཀ་ཡ་ཏ་ཀ་ལ་ཏ་ཏ་ད་ར(Pittadhara)ཡི་ཏ། ཟས་ས་ཀ་ཏ་ཀ་ཐ(ཨ་ཆ། ཨ་ད། འཐ་ཅ། ལ་ཁ)ལས་ས་ཀ་ཡ་ས་ཡ་ཁ་ཆ་ས་ཀ་ལ་ཨ་ཆ་ག(Āmāśaya/ཀ་ཏ་ཊ་ན་ཊ)ནས་ས་ཨ་ས་ཧ་ཏ(Pakvāśaya)ལས་ད་ཅ་ཏ་ཏ་ནས་ཨ་ཁ་ལ་ཏ་ཨ་ད་ཁ་ཀ་ཡ་ཁ་ཏ་ཐ་ད་ཡ་ད་ཏ་ཡ་ལ།།

【19】དཔལ་པར་བཟླ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཟས་ཀ་ཡ་ཐ་ཏ་ཏ། ཨ་ཆ་ད་ཡ། ཨ་ད་ཡ། འཐ་ཅ་ཏ། ལ་ཁ་ལ་ཡ་ཐ་ཨ་ཏ་ཨ་ལ་ཀ(Koṣṭha)ནང་ད་ཐ་ཀ་ནས་ནས། ཨ་ཁ་ལ་ཏ་ཨ་ད་ཁ་ཀ་ཡ་ས་ས་ཐ་ཐ་ལ།།

ཤ་ཀ་ར་ད་ར(ལ་ཏ་འ་ཛ)།

【20】ཀ་ལ་ཏད་ན་ཏ་ལ་ཏ་ཤ་ཀ་ར(Śukradhara)ཡི་ཏ། ས་ཨ་ཅན་ཀ་ན་ཀ་ཡ་ས་ཨ་ལ་ཁ་ཡ་ཏ།།

【21-23】དཔལ་པར་བཟང་བའི་ཚོགས་ས་ཐམས་བཅད་ལ། ས་མ་ཧ་ཡ་ཤ་ཡ་ཐ་ཡ་ཏ། ལ་ཡ་ཀ་ལ་ཨར(Sarpi)འདོ་ས་ཤེ་ར། བ་རམ་གཟ་ཤེ་ར་གེ་བཅུ་ལ་ཀ་ར་ཡ་དེ་པ་བཞི། ས་ཀ་ཡ་ས་བ་ལ་ལ་ས་པ་ཡ་ལ་ཁ་བ་ཏ་ལ་ཁ་ཏ་ཀ་ནས་ཡ་དེ་ད་ཡ།། ཁ་བ་ན། གཙེ་ན་ས་ཆ་ཡ་ལ་ཀ་ཡ་ལ་ཁ་ཏ་ཀ་ཡས་ཁ་ཡ་ནམ་ཇ་ཏ་ཁ་ཏ་ཁ(vas deferens)ནས་བར་ཁ་ཡ་ད་ད། ལ་ཀ་ཡ་ཏ་ལ་ནས་ཏ་ཐ་ཏ་ཁ་ཏ་ཁ་ཏ་ལ་ཁ་ཏ་ལ་ཁ་ཏ་ལ(vas deferens)ནས་ཏ་ས་ཡ་ཏ་ཁ་ལ་ཚ་ཁ་ཏ་ན། ཤ་ན་ཏ་ས་ཡ་ཏ་ལ་ཁ་ཏ་ལ་ཁ་ཏ་ལ(vas deferens)ནས་ཏ་ས་ཡ་ད་ད། ལ་ཀ་ཡ་ཏ་ལ་ནས་ཏ་ཐ་ཏ་ཁ་ཏ་ལ(vas deferens)ནས་ཏ་ས་ཡ་ད། ས་ཀ་ཡ་ས་ཡ་ས་ཏ་ཁ་ཏ་ད་ཏ་ད་ཏ་ལ(vas deferens)ནས་ཏ་ས་ཡ་ཏ་ཁ་ལ་ཚ་ཁ་ཏ་ནས་ཏ་ལ(vas deferens)ནས་ཏ་ས་ཡ་ཏ་ཁ་ལ(vas deferens)ནས་ཏ་ས(vas deferens)ནས(vas deferens)ནས(vas deferens)ན

ལུས་ཀྱི་ནང་ས་རྩ་དང་(Āśaya)རྣམས་ནི། མངལ་གྱི་གནས་སུ་བས་ཤུ་ར་ལྟར་གི་གནས་
གནས་པའི་ས་ཡིན།

【30-31】ཝཱཀ(Vṛkka)ནི་ཁ་གདང་ཞག་གི་བཅུ་དལ་གར་བ། ར་ལ་གི་ར་ཕྱས(testes)ནི་ཁ་ག། ཤ། བདག་ཀན། ཞག་གི་བཅུ་དལ་གར་ཕ། ས་ཆེ་ནི་ཁ་ག་དང་བདག་ཀན་
གྱི་བཅུ་དལ་གར་ཕ་ཅེ་ང། ས་ཕ་ག་ཀ་ས་ཕ་ར་ལ(Dhamanī)ནི་ས་ཆེ་ལ་ས་ཕ་ར། མཆ་ར་པ་དང་ཀ་ལ་ཕ་ནི་ས་ཆེ་ག་གཡ་ནི་ཀ་ལ་ཀ(Kloma/མཆ་ནི་མཕ་ད་〈ཕར་ཏ〉)ནི་ས་ཆེ་ག་གཡས་ཀ་ལ་ཀ་ནི་ནས་ས་ཕ། ས་ཆ
ནི་ས་མ་ཤ་ཅ་ཀ་ལ་ཀ(Cetanā)ནི་ཡ་ནི་ཏ། ས་ཆ་ལ་ཏ་ཁ ཁ(ཁ
ནས་ལ་ཕ་ཡ་ནི་ཏ)ཀ་ས་ཕ་ཏ་ལ་ཤ་ནི་ཆ་ཀ་ལ་ཀ་ཀ།།

【32】ད་ར་ཤ་ཕ་ལ་ཆ་ཀ་ས་ཕ་ཅ་ཕ། ས་ཆ་ག་ཀ་ཐ་ལ། ཤ་ཁ་ལ
ལ་ཕ་ཁ་ཕ་ཞ་ནི་ཐ་ལ་ཏ་ཕ་ཏ། ཀ་ཁ་ཀ་ལ་ཏ་ཕ་ལ་ཤ་ཅ། ས་ཤ་ལ
ཕ་ཤ་ཆ་ཀ་ལ ཕ ལ ཕ ཤ ལ ཕ ཤ ལ ཕ ཤ

དཔལ་པར་བཟང་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།

【35】ཀཱ་ལ་གས་ཐོ་ས། ས་ཡ་ཆགས་ཀུ་ན་ལ། ས་ཁ་ན་ཀ་ཤ་པའི་གནས་གཙོ་བོ་ས་ཏ། ས་ཁ་ལ་ཏ་མ ཿ་ལ་ས་ཀཱ་ལ་ས་ཏ་ཀ་ཁ་ལ་ས། ས་ལ ཿ་ལས་ས་ཀཱ་ས་ལ། ས་ད་པ་ན་ས་ཏ་ཡས་ས་ཀཱ་ས་ས།། ས་ས་རར་ར་གི་པའི་བདག་ཁ་ད་ན། འབཱ་ར་བ་ལ་ལས་གཟུ་པའི་ལ་ལ་ལ་ཀན་ནས། རཏ ཿ་ཆ་བ་ཟ་ལ་ད(Manas)ལས། ས་ར་ནི་ཀཱ་ཆ་བ་ཀཱ་ས་ཀཱ་ཏ་ཀ། ས་ར་ལས་ཐཟ་ར་ན་ཀཱ་ཐ་ཟ་ཀ་ཀཱ་ཐ་ནས་ས་ས་ད་པར་བཟ་ད། ར་ཨ་ལ་ལ་ཡ་ར། ད་ཡ་ཏ་ད་ཏ་ཀ་ཀ་ལ་ས་ས་ཐ་ཟ་ར་བ།། ཐ་ད(Jīvātmā)ར་ཁ་ད་ན་ཀ་ཁ་ཀ་ལ་ཀ་ཀ་ཟ་ར། ད་ཐ་ཕ་ར་ཆ་ལ་ས་ཁ་ལ ཿ་ལ་ས་ཀ་ལ་ས་ཐ་ལ་ལ་ཀ་ཁ་ལ ཿ་ལ་ལ་ཀ་ལ་ས།།

【36】ཁ་ན་ཀ་ཁ་ན་ས་ཡ་ར་ལ་ཐ་ཟ། ད་ས་ཚ་ཀ་ས་ལ་ལ་ལ། ད་ཟ་ར་ད་ར། ཐ་ཟ་ས། ར་ཀ་ལ། ས་ཡ་ད་ལ་ཞ་ན་ཞ་ར། ཀ་ཏ་ཀ་ཀ(Kṣata-kṣīṇa/ར་ལ་ས་ཞ་ན)ན་ད་ཅ་ན། ཆ་ར་ལ་ལ་ཏ་ས་ཀ་ལ་ཅ་ཅ་ལ་ལ་ཅ་ཁ་ན་ཀ་ཁ་ད་ཡ་ར། ལ་ལ་ར་ར་ཐ་ཀ། ཞ་ན། ལ་ས་ལ་ལ། ལ་ཏ་ས་ཏ་ར་ལ་ལ་ཀ་ལ་ལ་ས་ཀ་ཡ་ར་ན་ཁ་ན་ཀ་ཁ་ཐ་ཟ། ཞ་ཀ་ཟ་ད་ལ། ཐ་ད་ཀ་ཟ་ད་ལ། ཁ་ཀ་ཟ་ད་ལ། ར་ལ་ཐ་ལ་ལ། ལ་ས་ས་ཀ་ལ་ལ་ལ་ཀ་ར་ར་ཁ་ཁ(Muhūrta/ས་ཀ་ར་ཐ་ཞ་ཐ་ཅ་ཞ་ཐ་ར་ཡ་ད)ཀ་ཅ་ཀ་ཅ་ལ་ཁ་ན་ཀ་ཁ་ད་ཡ་ད། ལ་ཆ་ན་ལ་ཡ་ན་ར་ར་ས་ཏ་ལ་ལ། ལ་ཆ་ན་ཞ་ཀ་ལ་ཡ ཿ་ད་ཅ་ལ་ཀ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ ཿ་ལ་ཀ་ཁ་ཁ ཿ ཁ་ད་ཀ་ཞ ཿ ཁ་ད་ཀ་ཁ ཿ ཁ ཿ ཁ ཿ

ལ་ས་མཛ་ས། ཤ་ནི་ཏ་ས་ཀ་མ་ས་ཐ་ལ། ལ་ཏར་གཡ་བག་ར་དེ་ཐ་ཏ་བ་ཏ།། ཅ་ནི་གཅ་དེ་ལ་
ག་ལས་པའ་མ་ལ་ལ་གན་དེ་མ་ཐ་ཏ། མཚན་མ་ཏ་ས་ར་ལ་ག་ལས་པའ་མ་ལ་ལ་གན་དེ་མ་
ཐ་ཏ།

【40-41】ལ་ས་ཀ་ཡ་ཏ་ར་ལ་ང་མཁ་ར་ས་འཁ་ར་ལ་ས་པ། ས་མ་ས་ཁ་ཡ་ཏ། ཤ་ཁ་ར་ག་ཟད་པ། ར་ཆ་
ས་ཁ་ལ་ནི་ཡ་ས་ག་ཅ་ཏ་མ་ཐ་ཏ་པ་ལ། ག་ཅ་ཏ་ས་ཁ་ཏ་ཐ་ཏ་ལ་ཏ་ཏ་ར་ཏ་ཡ་ལ།། ལ་ས་
ལ་ས་ཆ་ས་ཏ་ས་ཁ་ཏ། ས་ག་ལ་ཏ་ས་ཆ་ས་ཏ་ཡ་ས་ག་ས་པ། ས་ཡ་ས་ཏ་ཁ་ཏ་ས་ཁ་ཏ། ས་ཅ་ཏ་ས་ལ་ག་ས
ཏ་ཡ། ཤ॰ལ་ཏ(Śāli)འཏ་ར་ས་ད་ང་ག་ར་འ་ཏ་ག་ཅ་ཏ་ར་མ་ག་ཡ་ས་ཏ་ཐ་ཟ་ས་པ། ཞ་ས་ཆ་ཏ
ས་ཐ་ཆ་ས། ཤ་ར་ཏ་ཏ། ཤ་ར་ཁ་ཏ་ཏ་ར་ལ་ཏ་ཁ་ག་ཅ་ཏ་ར་ཆ་ག་ཡ་ས་ཐ་ཟ་ས་ཁ। ཞ་ས་ཆ
ས་ཐ་ཆ་ས। ཤ་ར་ཏ(Viśeṣaya)ག་ཅ་ས་ཀ་ཡ་ཏ་ས་ཁ་ཏ་ཐ་ཟ་ཏ। ར॰ན॰ཏ॰ཏ॰ཆ॰ས། ཀ॰ར। ཏ॰ར་ཤ॰ཤ॰ང॰ཟ་ས
ས॰ཏ॰ཐ་ཟ་ཏ। ས་ལ॰ཆ॰ཏ॰ས॰ཅ॰ཏ॰ད॰ । ས॰ཆ॰ཏ॰ལ॰ག་ས॰ཁ། ཏ་ག॰ར॰ཏ॰ད॰ । ཏ॰ཏ॰ལ॰ཏ॰ཡ॰ । ཏ॰ཡ॰ད॰ལ
ཏ॰ར॰ཆ॰ན། ས॰ཤ॰ན॰ཁ॰ཤ॰ཁ॰ཤ॰ག་ཅ॰ཏ॰ཀ॰ ། ཀ॰ཏ॰ལ॰ཁ॰ཁ॰ ।

【42-43】ག་ཅ॰ཏ॰ཤ॰ར॰ཏ॰ཏ॰ཆ॰ས॰ཏ॰ ། ས॰ཀ॰ཡ॰ག॰ས॰ཤ॰ན། ས॰ཏ॰ཡ॰ར॰ཐ॰ཏ॰ཀ॰ཡ॰
(Saṃśodhana)ལ॰ས། ས॰ཤ॰ཡ॰ར॰ । ཁ॰ཏ॰ཁ॰ ། ས॰ཤ॰ཏ॰ཁ॰ཡ॰ཁ॰ ། ལ॰ས॰ས॰ཁ॰ ། ཁ॰ཁ॰ ।
ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཆ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ལ॰ཤ॰ཆ॰ ། ཁ॰ ।

ག་ཅ॰ཏ॰ཡ॰ར॰ཏ॰ལ॰ཁ॰ག॰ཁ॰ཁ।

【44-50】ག॰ཅ॰ཏ॰ཡ॰ར॰ཏ॰ལ॰ ། ག॰ཅ॰ཏ॰ལ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ।
ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ।

【45-50】ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ।

【46-50】ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ।

【47-50】ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ।

【48-50】ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ।

【49-50】ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ।

【50】ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ། ཏ॰ཏ॰ཁ॰ ।

ལས་དང་ལས་བ།ཁ་ཀ།ལ་ཐགས་ཁོ་ཁ།། བདེ་བ་ལ་ལ།ག་པར་ཆགས་ཅིང་ས།ག་བས།ལ་ས།ོང་ལ་ས།ཁ་ཡ་མང་། ལས་ཐ།ཏ་ཀ།ང་ལས་ལ་མ་ས།ར་ཏ་ནོ། ཚ་ལ་ས།་(Ālasya/ལ་ལ)ཞ་ས་བ།། བཟས་པ་མ་ས།ཀ།ག་ས་ལ་ཅ་ས།ཀ་ཏ། མཆ་ལ་མ་མང་བ། ས།ིང་མ་བདེ་བ་ནོ། ཚ།ཏ།ཀ་ཤ(Utkleśa)ཞ་ས་ཐ།། ཁ་ལ་མང་ར་བ་ར་ཅ། ཁ་ལ་ཁ་ཟ་ར་ཐ། ཡ་ཁ།ག། ཟས་ལ་མ་ས།ར་ཏ་ནོ། ཁ།ད་ནོ(Glāni/མ་ཏ་བདེ་ཁ)ཞ་ས་ཐ།། ལ།ས་ཀ།ན་ཁ་ཅ་ཆ།ན་ཁ།ཐ།ཆ།ས་ཤ་ཐ་ཞ་ཅ་ཞ་ཅ་ས།ིང་ཅ་ཏ་ཅ་ལ།ིད་ཤ་ནོ། ཁ་ཅ་ལ།ིད་ཤ(Gauravam/ལ།ིད་ཤ)ཞ་ས་ཐ།ལ།། །

【51】ར་ཁ་ཤ་ས་ཟད་ཤ(Mūrcchā/བར།ཀ།ལ་ཐ)ནོ། མཁ།ས་ཤ་ལ་ཁ།ས།ག་ལ་ཏ་མ །ར་ཅ་ཐ་ས།ཀ། ། ཨ་ཁ་ས།ཁ་ཁ(Bhrama/ཡ་ཅ།ག)ནོ། ར།ལ།ང་མཁ།ས་ལ་ཁ།ས།ག་ལ་ར། །ར་ཅ་ཐ་ས།ཀ། ། ཏ།ན།ར ། ནོ། ར།ལ།ང་བདེ་ཀ།ན་ལ་ཁ།ས།ག་ལ་ཏ་མ །ར་ཅ་ཐ་ས།ཀ། ། ཁ།ཏ(Nidrā)ནོ། བདེ་ཀ།ན་ཅ་ཐ་ལ་ཏ་མ །ཆ་ཐ་ཐ་ས།ཀ། ལ།།

【52】ཅ་ལ་ཁ།ཏ་ཐ།ལ་ས།ཀ། ། ལ་ལ་ལ།ས་ཀ།ཏ་ཟ་ཐ་ལ་ས།ཀ། ། ས་ཤ་ལ་ཏ་ཤ(Rasa)ར།ལ།ང་ཁ་ས་ལ།ས་ཀ།ཏ་ལ་ཏ།ཏ་ཐ།ག་ས་ཤ་ཐ་ཐ།ལ།ང་ཐ་ཡ་ནོ།

ཆ་ཁ་ས།ཏ་ཐ།ད་ཤ།

【53-56】ཤ་ས་ཤ་ར་ཐ།ཏ་ཐ་ནོ། ཅ་ལ་ཁ།ཏ་ལ།ཏ ། ལ་ལ་ཤ ། ཏ ། ལ ། ཁ ། ཏ ། ལ ། ཁ ། ཏ ། ལ ། ཁ

ལུས་ཀྱི་སྐྱོན་བཅུ་པོ(Prakṛti)ཀྱི་སྐྱོན་ཞེས།

【57-58】ས་བཅུ་པའི་རིགས་བདུན་ཡོད་དེ། ནད་གཞི(Doṣa)གསུམ་སོ་སོ་འམ། གཉིས་གཉིས་སམ། གསུམ་ཀོང་ཆང་བའི་བགོ་ཐལ་ལ་ཏུ་ས། ས་ཀཡ་ས་བ་ལ་ས་བཅུ་པོ་ནི། ས་ཀཡ་བའི་ཚ་(ཁ་བ་དང་ཁར་ཁ་ས་ཐཡ་རར་བའི་ཚ་)ཀྱི་ནད་གཞི་གང་ལ་རྒྱ་པ་དེ་འི་མཚན་ཉིད་གནས་སོ།། ཤ་ས་པར་བ་ཡ་བ་ས་སོ་ས་ནི་གཤམ་ནི་བཞི།

རླུང་གནས(Vātaja)ཀྱི་ས་ཀཡ་ས་བ་ལ་ས་གས་པ།

【59-60】རླུང་གནས་ཀྱི་ས་ཀཡ་ས་བ་ནི། གཉིས་ཆུང་། ཁ་ཆེ་ས་དང་ག་ར་བ་ལ་མ་ས་ཡར། གཟ་གས་མ་ལ་ཀ་གས། རྩ་ཐབས་ཅན། དར་གས་ཆ། གཡོ་ཅན། གཞས་ལ་དགའ། རྣང་མཐ་ལ་ལག་མཐ་ལ་གས་ཆག་མང་། ཁ་ས་ཡུ་ས་ཟ་ས་ན་ནི་ས་ཀར་ར་ཙུ་བ་ཡོ། ཁ་ཟ་ཡ་ར། གཉིས་ས་ཀ་ཐས་ས་ཟ་ཐ་ནི་ས་ན་ནི་ས་ས་ཀ་ར་ཐ། ས་ཡ་བ་ཡ་མ་ཐ་ཅར་ཏ་ནི། ག་ར་གས་མ་ཐ་ཅར་ཏ་ཡ། ད་ར་ནི་ནི་ཤ་ས། ས་ཀ་ས་ཀཡ་ཟ། ལ་ས་ལ་ས་ཐར་ལ་ར་ཙ(Dhamanī)མང་ཐར་མང་ནི། ས་ཡ་བ་ནི་ཐ་ཐས་རྩ། ཡ་ཡ་ར་ད་ཐ་ཀ་ཟ་ནི། ནནི་ལ་ལ་ཡ་ཐ་ཡ་ཏ། ཡ་ཀ་ཀ་ཟ་ཏ་ཀ་ཡ། ས་ཡ་ནི་ཡ་ཐ་ཅ། ནནི་ཡ་ཐ་ནི། ར། ས་ཀཡ། ར་ཏ་ཟ་ང། ཐ་ཡ། ཐ། ཐ་ར་ཀ་ཟ། ཁ་ཡ། ཐ་ཡ་ར་ཀ་ཟ། ཁ་ཕ་ཏ། ཐ་ཟ་ཡ་ས་ཟ་ཀ་ལ་ས་ཐ་ཕ་ཕ་ཐ་ཕ་ཕ་ཐ।

ཤ་ཁ་ཀ་ནི(Pittaja)ཀྱི་ས་ཀཡ་ས་ཐ।

【61-64】ཤ་ཁ་ཀ་ནི(ཀ)ཀྱི་ས་ཀཡ་ས་ཐ་ནི། ར་ཐ་ལ་ཤ་ཐ་ལ་ཏ་ཐ་ཐ། ཡ་ལ་ལ་ལ་ཏ་ས་ར་ཐ། ས་ནི་ཤ། ཤ་ཀ། ཡ་ས་ཀ་ལ་ནི། ལ་ཆ། ཤ་ཆ། ར་ཀ་ལ་ལ་ཐ་ཐ་ཤ་ཤ་ལ་ཏ་ཐ། ཁ་ཐ་ཐ་ཤ་ཤ། ཁ་ཏ་ལ་ཤ་ཐ། ཁ་ཏ་ཤ་ཡ་ར་ཐ་ཤ་ཡ་ར་ཏ་ཡ་ཐ་ཐ། ས་ཏ་ཐ་ཤ་ར་ཐ། ཆ་ཐ་ར་ཤ་ཐ་ནི། ཐ་ལ་ཤ་ནི། ཏ་ཤ་ཤ་ཐ་ཟ། ཤ་ཏ་ཤ་ཆ་ཐ་ཡ་ལ་ཏ་ཏ་ཟ་ཐ་ཤ་ནི། ཤ་ཏ་ཤ་ཆ་ཐ་ཡ་ལ་ཏ་ཐ་ཟ་ཐ। ནཱ(Nāgeśvara)ས་ཕ་ལ(Palāśa)ཀར(Karṇikāra)ཤ་ཐ་ཀ་ཤ(ལ)ལ་ཤ་ནི། ས་ཀ་ཤ་ཤ་ཐ། ཀ(ལ)ཀ(ལ)ལ(ལ)ལ(ལ)ལ

ཨ་མ་ཏ་མང་། ཨ་ཡ་ཡ་དཔལ་ནི། ཨ་ཐར་ལ། འ་གཡ་ཡ། གནོད་ཅ(Gandharva)། གནོ་དཔལ་ཆེན(Yakṣa)། ཞི་མ་ཀ། ཨ་ཡར་འ་ལ། ཨ་ཏ་ཀ། དོ་མ། ཨ་ཏ་ཐ་ཅ་ཡ་ཀ་ལ་ཡ་ཆ་ན།

ཅད་ཀན་ཀན་ལ(Kaphaja)ཀ་ཡ་ཨ་ཀ་ཡ་ཡ་ཅ།

【65-68】ཅད་ཀན་ཀན་ལ་ཀ་ཡ་ཨ་ཀ་ཡ་ཡ་ཅ་འ་ཡད་ཀ་ནི། ཚ་ཏ་ཡ་ལ་ཨ་ཁ་ཡ་ཁ་འམ། ར་ཚ་ཅ་ཀ་ཅ་འ་ཀ་ར་ཡ་ཡད་ཀ། ཚ་ར་ཤ(Ariṣṭa)ལ་ཡ་འ་ཡད་ཀ། ས་ཀ(Sāra)ཨ་ཡ་ཨ་ཀ་ཡ་ཡ་ཁ་ཡ་ཡད་ཀ་ལ་ཏ་ཅ་ཡ་ནི། ཀཟ་ཀ་ཨ་ཤ་ཡ། ཨ་ར་ཨ་ལ་ཡ་ཨ་ཡ། ད་ར་ནི་ཀ་ཡ། ར་ཅ་ཨ་ཨ་ཡ། ཨ་ཏ་ཨ་ཆ་ཡ། ལ་ཏ་ཅ་ཨ་ཨ་ཡ་ར། ཨ་ཏ་ཅ་ཨ་ནི་ཀ་ཡ། ཨ་ཀ་ཏ་ཀ་ར། ཨ་ཀ་ར་ཨ་ཀ་ར་ལ་ཏ་ནི། ལ་ཅ་ཡ་ཨ་ཨ་ཡ་ར། ཨ་ཏ་ཅ་ཨ་ཏ་ཡ། ཨ་ཀ་ཏ་ཀ་ར། ཨ་ཀ་ར་ཨ་ཀ་ར་ལ་ཏ་ནི། ལ་ཅ་ཡ་ཨ་ཨ་ཡ། ཨ་ཀ་ཏ་ཀ་ཆ་ར་ཨ་ཤ་ནི་ཀ་ཡ་ཨ་ཀ་ར་ཏ་ཅ་ཨ་ཡ་ཨ་ཀ་ཡ(Mṛdaṅga)ཀ་ཨ་ཀ་ར་ཅ(ཞ)ནི། ར་ཨ་ལ་ཏ་ད་ཁ་ཨ་ཆ་ཡ་ཏ་ཨ(ཞ)ད། ཧ ཨ(Haṃsa)ད་ཅ་ཀ(Cakravāka)ཟ་ཅ(ཅ)ལ(ཅ)། ཨ་ཀ(ཀ)ཨ(ཨ)ཅ(ཅ)ཨ(ཨ)ཅ(ཅ)ཨ(ཨ)ཅ(ཅ

【72】པཱ་ར་ཐི་བ་(Pārthiva/ས་)ས་པཡ་ད་ཀཡ་ནས་ཀཡ་ས་བ་ནི། ཆ་ | བར་རྒན། ས་ཏ་བས་ཆ་ | ཡན་ལག་ཤ་ཐ་ཕ། ནཱ་བ་ཧ་ས་(Nābhasa/ནམ་མཁའ་)ས་པཡ་ད་ནི། དག་ས་པཡ་ད། ཆོ་ར་ངོ་ | ར་ཆ་ལ་ཆ་ཅ་ཐ། ཡ་ད་ཀཡ་ས་པཡ་ད་པ་ནི། ཡ་ནན་ཏན་ལས་ལ་ས་ཐཡ་ར།

ས་ཏ་ཕ་འ་ལས་མཆོན།

【73】ཚངས་ས་ཀ་ཅན་(Brahma-kāya)ནི། ལ་ས་ས་མས་གཙང་ | ལ་ཏ་ལ་ཡ་དཀ་ཆ་ས། ར་གཱ་ཐ་ཡ་ད་ཐ་ལ། ས་ལ་ཐ་དཔ་ནི་ཐ་ལ། ཨ་ཆ་ད་ས་ཐ་ལ། ཨ་ཆ་ནི་ཐ་ཡ་ནི་ཐ་ཡ་ད། ཨ་ཏ་ནན་ས་ཀ་ཅན་(Mahendra-kāya)ནི། དཔའ་ཐ། དཔང་ཐས་ཀ་ཡ་ར། ཐས་ཏ་ནི་ཐ་ཅ་ས་ལ་ཐ་ཐ་ཀ་ཡ། ཐ་ལ་ཐ་ས་ཏ་ན། ཀ་ཏ་ང་ཕ་ད་ཅན། ཀ་ར་ཎ་ས་ཀ་ཅན་(Kāruṇa-kāya)ནི། ཀ་ཡ་ང་ཐ་ལ་ཕ་ར་ | ཐ་ཅ་ད་ལ་ཏ། ཨ་ཀ་ཀ་ནང་ཐ་ཀ་ཆ་ས་ཀ་ཨ་ད་ཀ། ས་ཀ་ཡ་ས་ར་ཨ་ད་ཀ། ཆ་ཀ་ཞ་ཨ། ཀ་ཁ་ཐ་ར་ས་ཀ་ཅན་(Kauvera-kāya)ནི། ཀ་ཡ་ད་ཀཅ་ད། ད་ཀའ་ལས་ཐཅ་ད། ན་ར་ཐས་ཀ་ས་ཐ་ཐ། ཕ་འ་ས་ཏ་ཐ་ཅན། ཀ་ན་ཏ་ར་ཐ་ས་ཀ་ཅན་(Gāndharva-kāya)ནི། ཕ་ར་ང་ཐ་ས་ཕ་ས་ལ་ཆ་ས། ཀ་ཞ་ར་ལ་ཨ་ལ་ས་ཕ་ར་ | འད་ད་ཕ་འ་ཆ་ས་ལ་ས་ཕ་ད། ཡ་ཨ་(Yāmya/ཀ་ཤ་ནི་ར་ཏ་)ས་ཏ་ཐ་ནི། ལ་ས་ཀ་ཡ་ཐ་ཡ་ད་ཕ་ཤ་ས། ཨ་ཡ་ར་ཐ་ཀ་འ་ཐ་ཡ་ཐ་ས། ལ་ས་ཐ་ར་ཏ་ས། ས་ཁ་ང་ས་ཏ་ཐ་ས། ད་ཏ་ལ་ཕ། ཀ་ཙ་ང་ཨ། ཀ་ར་ས་ཀ་ཡ་ས་ཀ་ས་ཀ་ཀ་ད་ཀ་ས་ད། ར་ཀ་ཤ་ས་ཏ་ཀ(Ṛṣi-sattva)ནི། ལ་ཏ་ཐ་ས། ས་ར་ས་ཐ་ཅ་ང་ | ཐ་ར་ཏ་ལ་ཁ་ས་ཅ་ན། ས་ཐ་ཡ་ནི་ས་ར་ཀ(Homa)ས་ཆ་ད་ས་ཐ་ཡ་ནི། ར་ཀ་ཕ། ཤ་ས་ར་ཐ། ལ་ཏ་ཏ་ར་ཀ་ཕ་ལ་ལ་ཐ་ཐ་ | | ས་ཕ་ད་ཕ་ཐ་ང་ན་ཕ་ད་ཏ་ཏ་ནི། ས་ཏ་ཐ་ཡ་ཐ་ཆ་ལ་ས་ | | ད་ནི། ར་ཤ ཿ་ཀ་ནས་ཀ་ཡ་ཐ་ཆ་ཏ་ཅ་ད་ཀ་ས་ད་ནི་ཅ་ཀ།

ར་ཤ ཿ་ཀ་ཡ་ལ་ས་ཆ་ན།

【74】ཨ་ས་ང་ར་(Asura/ལ་ཏ་ན་ཐ་)ས་ཏ་ཐ་ནི། འཐ་ཡ་ར་ལ་ན། ཀ་ད་ལ། ད་ཕ་ཏ། ཀ་ར་ཡ་ས། ཀ་ཅ་ཀ་ཐ་ཡ་ནི་ཏ་ནས་ལ་ཕ་ར་ཀ་ད་ཀ། ས་ཀ་ས་ཏ་ང་ཐ་ཐ་ཅ། ས་ར་ཕ(Sarpa/ས་ཐ་ར་ལ་)ས་ཏ་ཐ་ནི། ཀ་ར་ཀ་ཡ་ར། ལ་ས་ས་ང་ | ཁ་ས་ | ཀ་ར་ | ལ་ཀ་ཀ་ས་ཕ་ཡ་ད། ས་ཡ་ར་ད་ང་ཅ་ས་ཡ་ར་ད་ང་ས་ཕ་ཡ་ད། ཤ་ཀ་ང་ན་(Śakuna/ཐ་ཡ་)ས་ཏ་ཐ་ནི། ཅ་ས་ས་ཏ་ | ས་ཕ་ཡ་ད་ལ་ས་ཏ་ཐ་ཐ་ས་ས། ཀ་ར་ཀ་ཡ་ར། ས་ཏ་ཐ་ར་ཏ། རཀ་ཥ་ས་(Rākṣasa/ས་ཏ་ཕ་ཏ)ས་ཏ་ཐ

ནི། གཅིག་པུ་རང་གནས་། གདུ་ཀ། གཞན་ལ་ཕན་པ་ངོ་ཀ། ཕ་ཡི་ནི་དགེ་མཚན། ལུས་ཀ་ཡར་
དར་གས། གལ་ནི་ཡ། ཡེ་ཤེ་ཙོ(Piśāca/ཤ་ཟ་)སྟེ་ནི། གཞན་གཡིས་ཟ་ཤ་ཡའི་ལུས་ཀ
ཟ། ཁ་ལ། གཡེ་ལ། ངོ་ཚོ་མ་ད། བུད་མ་ད་ལ་བར་ཆད་ཆགས། ཡ་ཏ(Preta/ཡི་
དམ་གསོ)སྟེ་ནི། ལས་ཀཡི་བཡ་བོ་མི་ཤེ་ས། ལ་ལོ། ས།ི ངར་ཏ་མ་ད། ཕ་ཀ་ངོ་ཀ།
ས་ར་ས། ས་ད་ཡ། ས་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ལ་ནི་ར། ཤ་ཀ་ཆ་ཀས་ས།། ད་ནི་ཏ
ཤ ཤ་ཀ་ཡ་ཀ་ཚན་ཅ་ད་ཀས་ནི་ཅ་ཀ།

ཏ་ཤ ཤ་ལ་ལས་ཆན།

【75-76】ཡ་ཤ་ཕ(Pāśava/ད་ད་ལ་ར)སྟེ་ནི། ཤ་ས་ར་ཐ་ལ་ཀ། ས་ར་ས། ལད་ས
ཡ་ར་ཆ་ལ་ས་ཆ། ཀང་ལ་ང་ས་ཡ་ར་ཤ་ས། ཆ(Matsya/ཅ)སྟེ་ནི། ཆ་
ཐ་ཏ། ཀ་ད་ཡ། ཞ་ས། ཀན་ད་ས།ཡ་ད་ལ་ས།ཡ། ཆ་ལ་ས།ད་ད། ཕ་ནས།ཡ་ཏ་
(Vanaspati/ནགས་ཚལ)སྟེ་ནི། ཀནས་ཀཅ་ཀ་ཏ་ཀནས་ཡ་ར་ས།ཡ། ཟས་ཆ། ཐ་ད
ཐཤ་ཆ་ད། ད་ཀ་ཐ་ཆ་ད། ལ་ཐ་ཡ་ཆ། ལ་ངས་ས།ཡ་ད་ཆ་ད། ད་ལ།ཏ་ཏ་ཆ ཤ
ས།ཡ་ད་ཀས།ཆ་ཐ་ཤ་ད་ཟ་ནི། ས།ནི་ཡ་ནི་ནི་ཡ་ལ་ས།ཡ་ད་ཡ་ར་ཆ་ལ་ནི་ཅ
ཀ་ལ་ལ།། ས།ཡ་ད་ཡ་ས་ས་ལ་ཆ་ལ་ཅ ཤ ལ ལ ལ

【1】དཀར་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་གཞི་(Śarīra-Saṅkhyā-Vyākaraṇa-Śārīra)ཞེས་བྱ་བའི་ཐམས་པ་བར་ཁོ་ཡར་བྱའོ།།

མངལ་(Garbha)དང་ལུས་(Śarīra)ཀྱི་མཚན་ཉིད།

【2】མངལ་གྱི་ནང་གི་ཁུ་བ་དང་ཁ་ཁྲག་(Śukra dang Śoṇita)འདུས་པ་ལ། པཾ་ཀཱ་ར་ཏི་འི་ཚོགས་བར་གཡས་དང་དང་། དེ་འི་བསམ་གཡུར་བ་བཅུ་དང་ཏུ་བགོས་པ་བསྡུས་པ་ཡིན། བདག་ཉིད་(Ātma)གིས་ཀུན་ནས་བཞུགས་པ་ལ་མངལ་(Garbha)ཞེས་བྱ། མངལ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་ཡོད། རླུང་(Vāyu)གིས་ནད་གཞི་(Doṣa)དང་། ཁམས་(Dhātu)དང་། ཕྲེང་མ་(Mala)ས་གསར་ཡན་ལག་ཏུ་བགོ་བ་བྱེད། མེ་(Teja)ཡིས་ཁམས་ཀྱི་ས་གཡུར་བ་བསྒྱེད། ཆུ་(Apa)ཡིས་གཤེ་ར་བར་ལེན། ས་(Kṣiti)ཡིས་གཏུགས་ཀྱི་ཚུགས་ས་བཟོ། ནམ་མཁའ་(Ākāśa)ཡིས་ས་ཀྱེ་འཕེ་ལ་ས་ཏེ། ཡན་ལག་ཀུན་ཚང་བའི་མངལ་ས་ཏེ། ལག་པ། རྐང་པ། ལྟེ། ས་ཆ། ར་ཆ་བ། ལྟོ། དཔང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ལུས་(Śarīra)ཞེས་བྱ། ལུས་ལ་ཆ་ཤས་དཔུག་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བཞི། ལུས་ཀྱི་བར་(ལུས་ས་ཏོང)། མག་ཏ་གཉིས་ལགས།

ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཞན་(Pratyaṅga)།

【3】དཀར་ཆ་ཤས་(Pratyaṅga)རྣམས་བཤད་པར་བྱ། མག་། ལྟོ་ཏ། ས་ཀ་ལ། ལྟ་ཏ་བའི་ཁོར་ཡུག། དཔལ་ལ་ཏ། ས་ཆ། གུ་མག་ལ། གཅེན་ས་ཆ་དེ། ས་ཀ་ས་གས་ནི་གཅེ་གཅེ་ཡིན། ར་ཆ་ཏ། ཤ་ག། ས་ཆ་ཁུ་ང་། ས་ཟ་ནི་ས། ཀདུ་ང་ས་ཟ་ཡ་ཏ། དཔལ་ང་ས་ཀ། ལག་རྒྱ་ཤ། ཤཆན་ཁ་ང་། ན་ས། ར་ལ་ཀ་ར་ཕ། ཀ་ལ་ཏ་ལ་ཀས། ར་ཀ་ཏ། ལག་ཤ། ཏར་ལ། ཤ་ས་ཤ་ས་ཀས་ནི་ཟ་ང་ཡ་ནི། ཤཕ་ཏ་ཤ་ཅ་ཤ(ལག་ཤཕ་ཏ་ཏཅ་ང་ཤཕ་ཏ་ཏཅ)དང་། ཀ་ཤས་བཤད་ཀྱི་ནང་ས་ཆ་ཤ(Śrotas)རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ས་ཏ་ནི་ང་ཏ།།

ཡན་ལག་ས་ཀ་ཀྱི་ནས་ཀཱ(Tvak)ས་ཀ། ཀ་ལ(Kalā)། ཁམས(Dhātu)ཤ་ཁ་ཀ་ས་ཀ། ཕྲེང་ཁ(Mala)། ནད(Doṣa)རླུང(Vāyu)ཤ(Śaṅkha)ཏ(Śaṅkha)ཏ(Śaṅkha)ཏ

(Vṛkka)| སྲོད་ལས་(Srotas)| གནད་རར་(Kandara/རྩ་སྒོང་ཆེ་པོ)| ཛཱ་ལ་(Jāla/དཔྱ་བ)| ཀུ་ཙ་ཙ་(Kūrca)〈མཆན| ས་གར་གཅོ་གས〉| རཛ་ཛུ་(Rajju/ཆུ་རགས་ཐག་པ)| ས་བ་ནཱ་(Sevanī/མཆོས་ས་ཐལ་ར)| ས་ཁ་གཏ་ཏ་(Saṅghāta/རུས་ཆོ་གས)| ས་ཁ་མནྟ་(Sīmanta/མཆོས)| རུས་པ| ཚིགས་(Sandhi)| ཆུ་རགས་(Snāyu)| ཤ་ས་ཀོ་ཀ་(Peśī)| གནད་(Marma)| རྩ་(Śirā)| ས་བཏུ་ལ་རྩ་(Dhamanī)| ཡ་ག་བ་ཏ་ཁ་ནཱ་ས་ཏ་(Yogavāhinī-Srotas)ཞ་ས་བ་ཡ་བ་ཐ་ཆས་ཅད་བས་ཀ་ས་པ་ལ་ལ་ས་ཞ་ས་བ་ཡ་འ||

ཀ་ར་ས|

【5】པགས་པ་ལ་ས་ཀར་ཀ་བདེ་ན| ཀ་ལ་བདེ་ན| ནང་ས་ཏ་(Āśaya)བདེ་ན| ཁམས་(Dhātu)བདེ་ན| རྩ་(Śirā)བདེ་ན་བར་ཀལ| ཤ་ས་ཀ་ཀ(Peśī)ལ་ཏ་བར་ཀལ| ཆུ་རགས(Snāyu)དགེ་བར་ཀལ| རུས་པ་ས་ལ་ས་བར་ཀལ| ཚིགས(Sandhi)ཀཱ་ས་བར་ཀ་བཅུ| གནད(Marma)བར་ཀལ་དང་བདེ་ན| ས་བཏུ་ལ་རྩ(Dhamanī)ཀ་ཤ་ར་ཏ(ཞ| ནད(Doṣa)ཀས(ར(ལ)ང(ཁ(ས(ཏ(ཀ)| ཕ(ས(ས(Mala)ཀས(ས| ས(ད(Srota)དགེ(ས(ཏ| ཀ(ཤ(ད(ར(ས(ཞ(ནད(ཕ(ཤ(ཡ(ལ(ཡ(ཡ||

【6】པགས(ཕ(ད(| ཀ(ལ(ད(| ཁ(ས(ད(| ནད(ཀ(ཞ(ད(| ཆ(ན(ཆ(ཆ(ར(ཀ(ལ(| ཅ(ན(ར(ལ(ཀ| ས(ཀ| ཆ(ལ(ཆ(ས(ཀ(ས(ན(| ལ(ལ(ས(ཏ(ལ(ཆ(ཤ(ད(ཟ(ན|

ནང(ས(ད(ཏ(Āśaya)|

【7-8】ཆ(ང(ན(

- ཕ(ཏ(ཤ(ལ(Vātāśaya/ར(ལ(ང(ག(ས(ད(
- ཕ(ཏ(ཤ(ལ(Pittāśaya/ཆ(ས(ཕ(ལ(ས(ད(
- ཤ(ལ(ཀ(ཤ(ལ(Śleṣmāśaya/བད(ཀན(ཀ(ལ(ས(ད(
- ར(ཏ(ཤ(ལ(Raktāśaya/ཁ(ག(ག(ས(ད(
- ཨ(ཆ(ཤ(ལ(Āmāśaya/ཆ(ལ(ཆ(ཀ
- ཕ(ཀ(ཤ(ལ(Pakvāśaya/ཆ(ཆ(ས(ད(ཆ(ལ(ལ(ཀ
- ཆ(ཏ(ཤ(ལ(Mūtrāśaya/ཀ(ཆ(ས(ད(ཞ(ཆ(ཆ||

བྱ་མ་ད་ལ་ནང་སྲོད་གཞན་གཅིག་ཀློང་ལ་ད་ད། གར་བཧཱ་ཤ་ཡ་

(Garbhāśaya/མངལ)ཞེས་བྱའོ།། སྐད་སྟེ་ཕ་གོ་ཟུར་ཅན་གཡས་ཀྱི་རགས་ལའི་རིང་ཚོད་

བཅུ་བཞི་(ཕ་ཡཱ་མ་(Vyāma)གས་མ་ཕ་ད་གས་མ)ཡིན་ལ། བྱ་ད་མ་ད་གོ་ཟུར་ཅན་ལ་

བཅུ་གཉིས་གང་ཡིན།

སྲོད་ལམ་(Srotas)།

【9】ལ་ས་ལ་སྲོད་ལམ་དག་ཕ་ཀྱི་རུ་ཁ་ཡོད་ད། རླུ་བ་གཉིས། མིག་གཉིས། ཁ། ས་ཁ་ཟང་གཉིས། མདོ་མ། གཙེན་ལམ་ཡིན། བྱ་ད་མ་ད་ལ་ལུ་ག་མ་གས་མ་ཡོད་ད། ནུ་ཨ་གཉིས་(འོ་མའི་ལམ)དང་། ཟླ་མཚན་གཡི་ལམ་གཙིག་ཡིན།

ཀན་ད་ར(Kandara/རྩ་ས་ཀོ)།

【10】ཀན་ད་ར་བཅུ་དཔུ་ས་ཏ། རྒང་པར་བཞི། ལག་པར་བཞི། ས་ཀ་ར་བཞི། ས་ཀལ་

པར་བཞི་འོ།། རྒང་ལག་ཡན་ལག་བཞི་ཡ་ཀན་ད་ར་ན། མཛུ་མ་མ་ས་ན་མ་འི་ར་ཚ་

བའི་བར་དུ་ཁ་ཟ། ས་ཀ་ཡ་ཀན་ད་ར་བཞི་ན། ས་ཁ་ལ་ས་ཐ་ན་ས་ཆན་མའི་བར་

དུ་འགོ། ས་ཀལ་ས་ཏ་ལ་ས་ཀ་ས་པ་དང་། ཅ་ཀ་ཟ(Śroṇi)ཡ་ཀན་ད་ར་བཞི་

ན། རྒྱ་བ་ཀ(Vimba)བར་དུ་འགོ། ཀན་ད་ར་འདི་དག་ག་ཁ་ཟ་ས་ཏ་ཏ་ར་ན།

མག། ཐར། ཀད་ང་ཐ་ག། དཔ་ང་མ་ག་ལ་ས་ཀ་ག་ག(དཔ་ང་ག)ཀ་ན་ང་ད་ཟ་ད་ད།།

ཛ་ལ(Jāla/དཔལ་བ)།

【11】ཛ་ལ་བཞི་ཡ་ད་ད། ཤ་ལ་ད་དཔལ་བ། ར་ཡ་ད་དཔལ་བ། ཆ་ར་གཡ་ས་ཀ་ཡ་ད་

ད་དཔལ་ད་ཐ། ར་ལ་ཕ་ལ་ད་ཐ(Maṇibandha/ལག་མ་ཀ)དང་ག་ལ་ཕ

(Gulpha/རྒང་མ་ཀ)ས་ས་ར། ད་ཐ་ཐ་ཐ་ས་ས་ལ་ས་ག་ཆ་ག་ཆ་ཡ་ད། ད་

ད་ག་ཐ་ཁ་ཤ་ཀ་ཡ་ལ་ནས་ད་ཐ་ལ་ད་ཐ་ཁ་ག་ཟ་ས་ག་ཟ་ཐ། ལ་ས་ཀ་ནས་ད་ཐ་ལ

ལ་ཆ་ག་ཐ་ཏ་ག་ཏ་ག་ཡ་ར་ཕ་ཡ་ན།

ཀ་ར་ཚ(Kūrca)།

【12-13】ཀ་ར་ཚ་ད་ཟ་ག་ཡ་ད་ད། ལ་ག་ཕ་ར་ག་ཉ་ས། ར་ཀ་ཕ་ར་ག་ཉ་ས། ས་ཀ་ར་ཆ་ག།

མཚན་མར་གཅིག་ཡོད། རཇུ(Rajju/ཆུ་རགས་ཐག་པ)ཆེ་པོ་ཐུན་ཡོད་དེ། ས་ལོ་ཆོག་ཀློ་གཡས་གཡོན་ལས་བློང་ངེ་ཞིང། གཉིས་ནང་དུ་གཉིས་ཕློ་བཏང་ནས། ཤ་ས་ཀོ་བས་ཟོས་པར་བློ་ཏེ།〈བར་ཏུ། གཡ་ཡ་ད་ལས་ན་ར་ས་ལོ་ཆོག་ཀློ་གཡས་གཡོན་ས་ཟ་ཐུར་ཐུར་ཤད་པས་ས་ཕློ་ར་བར་ཀློ་ད་དུ་གཟར་ས་ཟ་ཅ་ར།〉

ས་བ་ན(Sevanī/མཚམས་ས་ཐ་ཡ)།

【14】བདུན་ཡ་ད་ད། མགོ་ར་ལ། ལ་ཆ་ལ་གཅིག། མཚན་མར་གཅིག་ཡ་ད། ད་དག་ལ་ག་ར་མ་གདབ་ཀ།།

ར་ས་ཚ་གས(Asthi-Saṅghāta)།

【15】ར་ས་ཚ་གས་བཅུ་བཞི་ཡ་ད། ཀ་ལ་ཕ་གཉིས། ཕ་ས་མ་ཀ་གཉིས། ཙ་མཐ་ལ(Vaṅkṣaṇa)གཉིས་ས་ས་ར་གཅིག། ལ་ཏ་མ་བར་ཀློ་ད་ན། ལག་ཕལ་ལག་ས་ས་ར་གན་ཀས་ཀ(ས་ཏ་བན་ཏ་ལག་མ་ཀ་ན་མཆ་ལ་མ་ཀ་ན་མཆན)ནས་ད་ཤ་ག། མ་ལ་ཁ་ཀ་ཀ་ཡ་ས་ཀ(cranium)ལ་ཀ་ཅ(Trika)ལ་ཀ་ཅ(Trika)ལ་ཀ་ཅ(Trika

གསོ་ར་ལ།གཡ་ལ་ཐར་ཁམས་ར་དང་ཐུ།ན། ས།ཀ་ཏ་ངང་གོ་ང་གི་ཁ།ཅ་ས།ལ་ཏ།ཤ།ལ་ཐ།ལ་ར།ཚ་
གས།ལ་ལ་ཏ་ཏ་ཁ། ཐས།ཏ་ཟས་ན།ལ་ཐར།ཡ་ལ་ན།

【18】ཡན་ལག་ཐ།ལ་ལ་ར།ས་པ། ར།ཀ་ཟླ།ཐ་ར་ར་ལ་གས།ལ་གས།ལ་ལ་ཏ་པས། ར།ཀ་པ་གཅ་ག་ལ་ཟླ།ཐ་ལ།ཏ་ལ་ཐ།ལ་ལ་ཏ་ཁ། ཏ།ལ(Tāla/ར།ཀ་ཟཕ་ལ)ཏ་ཀ།ར་ཚ(Kūrca)ག།ལ་ཕ(Gulpha/ལ་ང་ཐ།)ཀ།ཡ་ཐ་ར་ལ་ཐ།ལ། ཕ།ཤ(Pārṣṇi/ར།ཏ་ཕ)ལ་གཅ་ག། ཙ་ཁ(Jaṅghā/ག-ཀ་གས་ག་ད་ག)ལ་ག་ཁ་ས། ཙ།ན(Jānu/ཕ།ས་ཟ)ལ་གཅ་ག། ཨ།ར(Uru/ཐ་ལ)ལ་ག་ཅ་ག་ས།ཏ། ར།ཀ་ཟ་ག་ཅ་ལ་ལ།ལ་ཅ।ལ་ར།ལ་ལ་ཏ། ག(ན་ག་ལ།ལ་ལ་ཐ་ལ།ལ་ཅ।ལ་ལ།ལ་ཅ।ལ་ས།ཏ། ཐས།ཏ་ཟས་ན་ཐ་ཁ་ཁ।ལ་ཁ।ལ་ཁ।ལ।〈ཐ་ར།ག། ཐ་ད་ཟ།ན་ཟ।ལ।ལ।ལ

(Rucaka/སྙ་)། ཏ་རུ་ཏ་(Taruṇa/རྩལ་གཞོན)། བ་ལ་ཡ་(Valaya/རྩལ་ཅན)། ནཱ་ལ་ཀ་(Nālaka/རྩལ་ཐང་ཅ)ཡིན། ཡུལ་མཱ་འི་ཚིགས། དཔུང་མགོ་(Aṃsa)། རྒྱབ་(Nitamba)། གཏོང། ཏཱ་ལ། ཤང། ས་གོ་གོ་ཁར་ས་(cranium)ལ་ཡ་དཔ་ན་ཀ་པ་ལ་གི་རིགས་ཡིན། ས་ར་རྣམས་ན་རུ་ཅ་ཀ་ཡིན། ས། ར། བ། ལྕ་ག་མ(rlung ལམ)། མ་ག་ཁ་ཁ(Akṣi-kośa)ལ་ཡ་དཔ་ན་ཏ་རུ་ཏ་ཡིན།〈བར་ཏ། ཐ་ད་ས་ན་མཁས་པས་ཞ་ཐ་བར་ཏ། ཐ་ད་ཀ་ས།〉ལག་མཐ་ལ(ལག་མགར་ན)། རྒྱང་མཐ་ལ(ཀ་ལ་ཕ)། ཀ་ལ་ལ་གས། ས་ཀ་ལ། བ་ར། ལ་ཏ་ཐར་ཡ་ད་ཕ་ན་ཐ་ལ་ཡ་ཡིན། ལ་ཏ་ཀ་ན་ནཱ་ལ་ཀ་ས་ཏ(ཁ་ཅ་ཀ་ན་ས་ཐ་ལ་ཀ་ཡ་ཁ་ཀ)ཡིན།

ཚིགས་ས་ཐ་ཅ།

【22】ཤ་ར་ག་ན་ར་ག་ས་ཏ་ཡ་ས་ཤ་ར་ས་ར་ཐ་ཅ་ལ་ཁ་ཐ་ཞ། ནར་ག་ར་ས་ཕ་ཐ་ར་ན་ཕས་ལ་ས་ཐ་ཅ་ལ་ཁ་ན་ས་ཀ་ཡ་ཁ(ས)ཡ་ན་ཕས། ཤ་ཕ་ན་ས་ཀ་ལ་ཀ(ས)ཏ(ཁ)ཡ(ཁ)ཡ(ཁ)ཡ

བཞི་འི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་མས་ནོ་དེ་ལྟ་ཅི་ཅང་ཐམ་ཏེ་ཡིན།〈བར་ཆ།〉 བོད་ཏུ་ཟླ་མཁས་པས་ཞི་བ་བར་ཆ་བཟློག་པ་ཏེ།〉

【26-27】ལུས་བར་གཟུགས་ཚོགས། ཀུན་ནས་ཀུན་པ་ལའོ་(pelvis)ཚོགས་གསུམ། ཟླ་ལ་ཚོགས་(spine)ཁོ་ཤུར་ཅན་བཞི། གལ་ལ་ལགས་ཁོ་ཤུར་ཅན་བཞི། བར་གྱི་ཚོགས་བར་གཡས། ཟླ་ཕ་འི་ཚོགས་བར་གཡས། ཀུན་རྒྱ་ལ་གསུམ། ཀུན་ལོ་མ(Kloma)དང་ས་ཁ་ཅོ་ཐམ་ཐར་ལ་ཐའི་ཐམ་ཐར་ལ་ཅང་འི(Nāḍī)ཚོགས་བཅོ་བར་གཡས། ས་ལས་འི་ཅང་ཐར་ས་ལ་ཁོས། གཤ་ཐའི་ཐགས་ཏེ་གཤ་ཐའི་ཀུ(Kākalaka)ལ་གཅིག། ཆ་ཅར་གཅིག། མ་ཀུ་ལ་ཁོས། ར་ཆ་ཐ་ཀད་ཅ་ཐ་ཀད་ཅ་ས་ས་ར་གཅིག་ཆ་ཤ་ཏེ། ལ་ཐ་ཀའི་ཚོགས་ཁོས། ཟླ་ཏེ་ཚ་ཚོགས་ཁོས། ཀད་ཅ་ཐ་ཀ་ཆ་ཤ་ཅ་ཁོ། ཁཡ་ལ་ཐའི་ཀུ་ལ་ལ་ལ། མཁ་ལ་ཁ་ཅ། ཀུ་ཏ་ལ་ལ་ཁ་ཅ། ཀ་ཏ་ལ་ལ་ཁ་ཅ། ཀ་ཏ་ལ་ལ་ཁ་ཅ། ཀ

ཐ་ག་ག་ཁ་ཅ་ཀ།ཆ་ཀ་ཆ་ཁ་ཡ་ཆ་ཏ།ཏ| ཆ།ང་| ཁ་ཏ| ཆ་ཁ| ཀ།ལ་ཆ་ཁ་ཁ་ཡ|ག་ན་ཆ|ཏ| ར།ཆ་ཆ།ར་ར|ཆ་ན་ན་ཤ|ཆ་ཡ|ན|

ཆ་ཁ་ཆ|ཏ|ཐ|

【29】ར|ཆ་ཐ་ར་ཆ་ཁ་ཅ|ཆ|ཐ|ཤ|ཐ|ཆ|ཐ|ཆ|ཐ|ཆ

རང་ཆ་བདེ་ན་བཟློག་ལྟར། ས་གལ་མཆོག་ས་ལ་འོག། གཙེན་ས་ཆོ་དར་ཀློང་ཆུ་ར་གཡས་ས་ན་ཤུ་ཤེ་ར་ལྟར། བཟང་། ས་ལ། གལ་ལོ་གསོ། མགོ་ལྟ་ན་ཁ་ཟུ་ཐུ་ལྟར།

【36】ཤེ་ཏ་གེ་གཟུ་ཟ་གས་མང་པོ་ཐག་གེ་ས་གདམས་པས་ཆུ་ལ་ཐུ་བ་པ་བཞེན། མ་འི་ལ་ས་ཀློ་ཏ་ཚེ་གས་ས་ས་ར་ཆུ་ར་གཡས་མང་པ་ས་བསྡ་པས་ན་ས་པ་བཟོ་དང་ཐུ་ཐ། ར་ས་པ་དང་། ར་ཙ། ཚེ་གས། ཤ་ལ་བར་ཏ་པའི་ནད་བས་ཀློ་ཏ། ཆ་ར་གཡས་ས་ལ་ཕ་གེ་པའི་ནད་ན་ཆ་ས་ཟ་ག་ཅན་ལ་ཐ། ཕ་ཡ་ནང་གེ་ཆ་ར་གཡས་ས་ཤ་ས་པའི་ས་ཆ་ནས་པ་ཅོ་ཞ་ལ་ལ་ས་ཀློ་ཆ་གང་ར་ར་ནས་ཤ་ལ་ཡ་ཏ(Śalya/ར་ཁ་ཤ)འདོ་ན་ཐ་ཐ།

ཤ་ས་ཤ་ཤ(Peśī)།

【37】ཤ་ས་ཤ་ལ་ཏ་བར་ཡ་ས་ཏ། ཡན་ལག་བཞི་ལ་བཞི་བར་ཡ། ཀ་ཕ་ལ་དར་ག་ཅ་ར་ཙ་དར་ག། ས་ཀ་ཤ་ཤ་ང་ལ་ས་ཏ་ཡ་ཏ།

【38】ར་ཀ་ངོ་ཐ་ཏ་ར་ར་ཤ་ས་ཤ་ཤ་ཤ་ས། ས་ཡ་ར་ངོ་ཐ་ལ་འ་ས་ཅ། ར་ཀ་ངན་ལ་ཐ་ཐ། ཀ་ར་ཙ་ར་ཐ། ཏ་ལ་ཀ་ལ་ཕ་ར་ཐ། ཀ་ལ་ཕ་དང་ཀ་ས་ངོ་ཐ་ཐ་ལ་ཁ་ཤ། ཀ་ས་ངོ་ལ་ལ། ཐ་ལ་ཁ་ལ་ཁ། ཅ་ཤ་ཏ་ལ་ཁ་ཤ། ཅ་ལ་ཕ་ནང་ཀ་ས་ངོ་ལ་ཁ་ཤ། ས་ཡ་ར་ར་ཀ་ཕ་ཀ་ལ་ཐ་ཡ་ནོ། ཀཞན་ལང་ས་ངོ་ས་ར་ཐ་ཡ་ཏ་ཡ་ནོ་ས་ཏ་ལ་ལ་ཐ་ཡ་ར་ཐ་ཡ།

【39】ཀ་ཕ་འ་ལ་ཤ་ས་ཤ་ར་ཙ་ར་ཙ་ར་ག། ཀ་ད་(Payu/ཨད་ས)ལ་ཀས་ས། ཨཆ་ན་ཨར་ཀ་ཀ། ས་ཕ་ན ̊ (Sevanī/ཨཆ་ན་ཨའ་ཐ)ལ་ཀ་ཀ། ར ̊ ཀ་ར ̊ ས(scrotum)ལ་ཀ་ཁ་ས། ས ̊ ཀ(Sphik/ར ̊ ཐ)ས་ས་ར ̊ ལ ̊ ལ ̊ ། ཀ་ཙ ̊ ན ̊ ས ̊ ད ̊ ཀ ̊ ཨ ̊ ཀ ̊ ལ ̊ ཁ ̊ ས། ལ ̊ ས ̊ ཐ ̊ ར ̊ ལ ̊ ། ལ ̊ ས ̊ ཐ ̊ ར ̊ ལ ̊ ཀ ̊ ཀ ̊ ། ས ̊ ལ ̊ ལ ̊ ལ ̊ ཀ ̊ ལ ̊ ཀ ̊ ཡ ̊ ཀ ̊ ཡ ̊ ཀ ̊ ས ̊ ས ̊ ར ̊ ལ ̊ ལ ̊ ས ̊ ཐ ̊ ཐ ̊ ། ཀ ̊ ལ ̊ ལ ̊ ཀ ̊ ལ ̊ ད ̊ ར ̊ ། ཐ ̊ ལ ̊ ཐ ̊ ། ཨ ̊ ཆ ̊ ན ̊ ཁ ̊ ར ̊ ད ̊ ར ̊ ད ̊ ཕ ̊ ར ̊ ཀ ̊ ཀ(Akṣaka-Aṃsa)ལ ̊ ཐ ̊ ད ̊ ན ̊ ། ས ̊ ཁ ̊ ར ̊ ས ̊ ལ ̊ ཨ ̊ ཆ ̊ ཀ ̊ ལ ̊ ཀ ̊ ཁ ̊ ། ཨ ̊ ཆ ̊ ན ̊ ཨ ̊ ཆ ̊ ཨ ̊ ལ ̊ ན ̊ ར ̊ ལ ̊ ཀ ̊ ཀ ̊ ཁ ̊ ར ̊ ལ ̊ ཀ ̊ ཡ ̊ ད ̊ ། 〈ཐ ̊ ར ̊ ཀ ̊ ། ཐ ̊ ད ̊ ར ̊ ས ̊ ལ ̊ ཨ ̊ ཁ ̊ ས ̊ ཡ ̊ ས ̊ ཁ ̊ ཞ ̊ ཐ ̊ ར ̊ ཐ ̊ ལ ̊ ཀ ̊ ལ ̊ ས ̊ ། 〉

【40】མགོ་སྐྱེ་ཤས་གོ་ཆོད་ཀྱི། ས་ཁ་ལྟ་ཐུན། ཡ་ས་ཁ་གཉིས་ལ་བར་ཁམས་དེ། ཀུ་ཀུ་ལ་གར་ཁ་བར་གཅིག་གཅིག། ཏཱ་ལ་རར་གཉིས། ལ་ཆ་རར་གཅིག། མཆུ་རར་གཉིས། ས་རྩ་རར་གཉིས། མ་གོ་ལ་གཉིས། འགར་མ་ལ་ཐུན། རྩ་ལ་གཉིས། དཔར་ལ་ལ་ཐུན། མགོ་ཐོ་གོ་ལ་གཅིག། ས་ཡི་རོ་ལ་ཏུ་བར་ཁམས་འོ་ཤས་ཀྱི་ཟོ་ནས།

ཚོ་གས་ས་ཁ་ཐུན་པ།

【41】ཆུ་རམ་ཁ་ས། རྡུ། ར་ས་པ། ཚོ་གས་ནི་ཤས་ཀྱི་གི་ཐག་ཅིང་ཐོ་ཁམ་པས་ས་ཏ་ཐས་ཐོ་ཐ་ཐ་ཅ།།

ཐ་དམ་དུ་ཀ་ཡ་ལ་ཀ་མའི་ཤས་ཀྱི།

【42-43】ཐ་དམ་དུ་ལ་ལ་ཀ་མའི་ཤས་ཀྱི་ཅ་ཤ་ཡ་ད། ན་མ་གཉིས་ལ་བཅ་(ས་ས་རི་ལ)ས་ཏ། ནི་ཚ་ད་མཐར་གཟ་ཐ། ས་ཁ་ཡ་ལ་ཡ་ཐ(ཕ་ཡ་ལ་གཉིས་ནང་ལ་གཉིས)། མངལ་ཁའི་ཁ་ར་ལ་གས་ཆ་མ། ཁ་ཐ་དང་ཁ་ཟ་ག་ཀ་ལ་ལ་ཁ་ཆ་ཡ་ད། ཀར་ཏ་ཤ་ཡ་མངལ་ཁ་ས་ནི་ད་ནི། ཡ་ཏ་ཤ(Pittāśaya/ར་ཁ་ཆ་ངམ་ཆ་ང)དང་ཕ་ཁ་ཤ(Pakvāśaya/ར་ཁ་ཆ་ན)ཀཉིས་ཁ་ཡ་ཁ་ལ་ནས་ན་ཁ་ནས་ཏ། ས་ཏ་ཆ་ངམ་མའི་ངམ་ལ་ཁ་ཐ་ལ་ཏ་ད་ནང་ན་ས་ཁ་ལ་ཕ་ལ་ཁ་ཁ་ནས་ན་ཁ་ནས་ས།། ⟨ཐ་ཏ་ཁ། ཡ་ཏ་ཤ་ལའི་ཚ་ཐ་ཆ་ཏ་ཏ་ཤ(ཁ་ན་ས་ནི)ལ་ན་ཡས་ཁ་ཡ་ང་ཐ་ཏ་ཁ། ད་ཁ་ས།⟩

【44】ད་ད་ཁ་ཁ་ཁ་ནས་ལ་ཏ་ཤ་ས་ཁ་ན་ས་ཏ་ཁ། ཕ་ར། ཆ་ང། ཁ་ལ། ཟ་ལ་ས། ཐ་ང། ར་ང། ས་ར། ཨ་ན། འཇམ། ར་ཏ་ཐ་ནི་ཚ་ཁ་ས་ལ་ཡ་ད། ཤ་ས་ཁ་ཀ་ནི། ར་ཏ། ཆ་ར་ཁ་ངམ། ར་ས་པ། ཚ་ཁ་ཀ་ཏ་ལ་ཐ་ཐ་ཡས། ཁ་ནས་ཁ་ལ་ད་ཁ་ཡ་ས་ཡ་ཁ་ཁ་ཟ་ཁ་ཚ་ད་ཐ་ཐ་ཅ།།

ཚ་ཁ་ས་ཁ་ཐུན་ཁ།

【45-46】ས་ཁ་ཡ་ར་ཁ་ཚ་ན་ས་ད་ང་ར་ལ་ཁ་ར་ཟ་ས་ལ་ཡ་ད་ཡ་ར་ཤ་ས་ཁ་ཀ་ནི། ཐ་ད་

མ་དཀར་ལ་དེ་མ་དཀར་པས། མངལ་གཟུགས་སྣང་ཤེས་ཀྱི་ཆར་ལྟེ། རྒྱ། ས་རྩ་དཀར་ལམ། གནད། ས་ཐང་ལ་རྒྱའི་གནས་ནི་ལ་འཇུ་གཞན་དུ་ཤད།

【47-48】ཅུ་དཀར་ཀ་ཀློ་ས་ཀཡ་ལམ་ནི། དུ་ཏ་གི་ལྟ་ཐའི་གཟུགས་ལ་ཡ་ཏ་ཆ་ཏ། འཕ་ལ་ཐ(Āvarta)གས་ཆ་ཡ་ད། མངལ་ནི། གས་ཆ་པའི་འཕ་ལ་ཐའི་རིགས་ཐ་ཀློ་གནས་ནི་ཡ་ད། མངལ་གཟུགས་ཀར་ཆ་ཏ(Rohita)ཅའི་ཏ་ཏ་ལ་ཏ་ཏ་ཁ་ཀ་ཞ་ཏ། ས་ཏ་ཀང་ཐ་ཡ་ཅ།〈ཐར་ཏ། ཐ་ད་ས།ནི་མཁས་པས་ཞ་ཐ་ཐར་ཏ་ཐ།ད་ད།〉 མངལ་ཀ་ཐ་ཅ་ནི་ཐཏ་ནཏ་ཀ་ལ་ཏ་ཏ་ཅ་ཀ་ནས་པས། ཐ་ཆ་པའི་ཆ་ཁ་ཀ་ས།ཏ་ཀ་ཐ་ཏ་ཀ་ཀློ་ས་ཀ་ས།ནི།

ཤ་ལ་ར་ཀཡ་ད་ཀ་ཆ་ཐ།

【49】ག་ང་ག་ཡན་ལག་ད་ང་ཆ་ཤས་ས།ཡ་ར་པཀས་པ་ཡ་ང་། ཤ་ལ་ཡ(Śārīra/ལ་ས་ཀ)ར་ཀ་པ་མ་ས།ལ་ཐ་པར་ཤ་ས་མ་ཐ་ཐ་ཏ། ད་ཐ་ཐས་ལ་ས་ཀ་ར་ཀ་ཀ་ཐ་ལ་ས།ཤ་ཐ་ཡ་ད་མཁན་ཀ་ཡ།ས། ར་ཐ་ཀ་ལ་ལ་ཀ་ཀ་ཐ་ར་ཐ་ཐ་ཏ་ཀ་ཤ་ང་། ཀ་ཤ་ཀ་ནས། ཤ ཏ ར ལ ཐ ཤ ད ཏ ཤ ད ཀ ཤ ཐ ར ཐ ཐ ཀ ཤ ཐ ཐ ཐ

ཚོགས་སུ་བཅད་པ།

【57】བདག་ཟླ་ལྔ་ཀློ་ལོ་ཀུར་གང་ཐུང་བའི་མགོ་ནས་པོ་ནི། ལུས་མི་གགས་ཆ་མཆོ་ཀློ་མ་ཀ་ཁ་ཤེ་གསོ་ཤ་ཆ་ཆ་ཐ་ཕ་ཐ། ནང་གི་ཆ་ཤར་ཁ་ཀློ་ཆ་ཚན་ཉ་ད་ཁ་ཁ་ཁ་ཆ་ཕ་ཁ། གཞུ་ངར་ལས་ལ་ཁ་ཕར་བཀ་ལ་ཁ་ནས། ས་ཁ་ཉ་ཐ་ཐམས་ཅད་བསལ་ཞེ་ང། ཁ ལ་ལ་ར་ཕ་དའི་ས་ལ་ཆ་ཆ་ལང་དག་ཁ་ཅ་ཁ་ཕ ཙམ་ལ་ས་ཁས་ཀ་ཐའི་ལས་ཆ་ཕ་ཁ་ཏ་ཕར་ཤ ར་ས་ས།།

— ལ་ར་ 5 ཟླ —

ཞ་ས་ཆ་ཆ་ལ་ཀློ་ཁ་རང་ས་ཁ་ཞེ་ལ་ར་ས་ཏ། ལ་ཏ་ཕར།།||

ལ་ར་ད་རྒ་ཕ། ཁམ་ད་ཀློ་ཆར་ཤ་ད་ལ་ར།

(Pratyeka-marma-nirdeśa-śārīra)

ཀ། |ད་ནས་ཁམ་ད་ས་ས་ར་ཆད་ཕ(Pratyeka-Marma-Nirdeśa)ཞ་ས་ཆ་ཆར་ལ་ར་ཆད་ཕར་ཆ་ས་ཏ། |

【1】ད་ན་ཁམ་ད(Marma)ས་ས་ར་ཆད་ཕ(Pratyeka-Marma-Nirdeśa-Śārīra)ཆར་ཤ་ད་ཆ་ར། |〈ཆར་ཏ་ད་ནི། ཆ་ད་ས་ན་ཆས་ཕ་ཞ་ཆ་ཆར་ཏ་ཆ་ད་ནི།〉

ཁམ་ད་ཀློ་ས་ཆ་ཆ།

【2】ཆ་ར་ལ་ལ་ཁ་ད(Marma)ཆར་ཀ་ཆ་ད་ན་ལ་ད་ད། ར་ཁ་ལ་ཏ་ཆ་ཏ། |

- ཤ་ར་ད(Māṃsa-Marma)
- ར ཀ ར་ད(Śirā-Marma)
- ཆ ད ར ཀ ས ཀ ཀློ ད(Snāyu-Marma)
- ར ས ཕ ར ད(Asthi-Marma)

• ཚྱོགས་ཀྱི་གནད་(Sandhi-Marma)ཡིན།

གནད་གཞན་ལ་ལས་ལ་མ་བ།

གར་ཆས།

【3】ཤའི་གནད་བཅུ་གཅིག། རྩྭའི་གནད་ཞེ་གཅིག། ཆུ་རམཡས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ཤུ་རྩོ་བདུན། ར་ལས་པའི་གནད་བར་ཐཡ། ཚྱོགས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ཤུ་ཡོད། ‹བར་ཏུ་དགོས། བོད་ཁམས་ཀལས་པས་ཞིབ་བར་ཏུ་ཐུ་དགོས།›

གནས།

【4】བྱ་དགེ་ལས། རྒྱང་པ་གཅིག་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས། རྒྱང་པ་གཉིས་ལ་ཆུ་ཤུ་ཀཉིས། ལག་པ་གཉིས་ལ་ཡང་ཆུ་ཤུ་རྩོ་གཉིས། བར་དང་ལྡུ་བའི་ཁོར་(Udara)ལ་གནད་བཅུ་གཉིས། ས་ཐལ་ལ་བཅུ་བཞི། ས་ཀ་(Grīvā)དང་གོང་མའི་ཁར་ས་ལོ་བདུན་ཡོད། ‹བར་ཏུ་དགོས། བོད་ཁམས་ཀལས་པས་ཞིབ་བར་ཏུ་ཐུ་དགོས།›

མིང་དང་བགོས།

【5-9】རྒྱང་པ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་གནད་བཅུ་གཅིག་ག་ཁ་མིང་ནི།

• ཀླ་པ་ར་(Kṣipra)

• ཏ་ལ་ཏ་ཧྲ་ད་ཡ(Tala-Hṛdaya)

• ཀུ་ར་ཙ(Kūrca)

• ཀུ་ར་ཙ་ཤི་ར(Kūrca-Śiras)

• ག་ལ(Gulpha)

• ཡིན་ར་བ་ས(Indravasti)

• རྗ་ན(Jānu)

• ཡ་ནི(Āni)

• ཡུ་ཤ(Ūrvī)

• ལོ་ཧི་ཏ་ཀླ(Lohitākṣa)

• ཝི་ཏ་པ(Vitapa)ཡིན།

བར་དང་ལྟ་བའི་ཁོར་ལ་བཅུ་གཉིས་ནི།

- གུ་དཱ(Guda/མདོ་མ)
- ཝ་སྟི(Vasti/གཙེན་སྐོད)
- ནཱ་བྷི(Nābhi/ལྟེ་བ)
- ཧྲྀ་དཡ(Hṛdaya/སྙིང)
- སྟ་ན་མཱ་ལ(Stana-mūla/ནུ་མའི་རྩ)གཉིས
- སྟ་ན་རོ་ཧི་ཏ(Stana-Rohita/ནུ་མའི་ཤ་སྨུག)གཉིས
- ཨ་པ་ལ་པ(Apalāpa)གཉིས
- ཨ་པ་སྟམ་ภ(Apastambha)གཉིས་ཡིན།

སྐལ་གཡི་བཅུ་བཞི་ནི།

- ཀ་ཊི་ཀ་ཏ་རུ་ཎ(Kaṭika-taruṇa/རྐང་པའི་ཏ་རུ་ཎ་རྩ)གཉིས
- ཀུ་ཀུ་ན་ར(Kukundara)གཉིས
- ནི་ཏམ་ཕ(Nitamba/རྐུ)གཉིས
- པཱ་ར་ศ་ས་ནྡྷི(Pārśva-Sandhi/གཡོ་ལ་གས་ཀཡི་ཚིགས)གཉིས
- བྲྀ་ཧ་ཏཱ(Vṛhatī)གཉིས
- ཨཾ་ས་ফ་ལ་ཀ(Aṃsa-phalaka/དཔུང་གོ)གཉིས
- ཨཾ་ས(Aṃsa/དཔུང་མགོ)གཉིས་ཡིན།

ལག་པར་གན་བཅུ་གཙེ་ག་ཀི་མཇུ་ནི།

- ཀཱ་ཡ
- ཏཱ་ལ་ཏྲ་དཡ
- ཀུ་ར
- ཀུ་ཚ་ศ
- ཨ་ཀ
- ཨ་ཏ
- ཨ་ཏ
- ཨ
- ཨ
- ཨ

• གླུ་རྤར(Kūrpara/གླུ་མ་)

• ཨ་ནི

• ཨུ་ཤ

• ལ་ཏ་ཏ་ཀ

• ཀཀ་དཱ་ར(Kakṣadhara)ཡི།

ལག་པ་གཞན་ཡང་མཐུ་ཤར་བ།

ས་ཀ་ག་ག་ང་ཁ(Ūrdhva-Jatru)གནད་ས་བདུ་ནི།

• ས་ཏ(Dhamanī)བཞི

• མ་ཏ(Mātṛkā)བར

• ཀ(Kṛkāṭikā)གི

• ཝ(Vidhura)གི

• ཕ(Phaṇa)གི

• ཨ(Apāṅga)གི

• ཨ(Āvarta)གི

• ཨ(Utkṣepa)གི

• ཤ(Śaṅkha)གི

• ས(Sthāpanī)ཁ

• ས(Sīmanta)ལ

• ཤ(Śṛṅgāṭaka)བཞ

• ཨ(Adhipati)ཁ་ཡ། ‹བར(ཁ)ད(ས)། ཐ(ད)ས(ཆ)ན(ཨ)ཤ(ཞ)ཐ(ཁ)ཐ(ཁ)ཐ(ཁ)ཐ(ཁ)ད(ས)།›

ནད(ཀ)ི(ད)ག(ལ)ལ(ར)ཐ(ད)ས།

【10-14】ད(ད)ལ(ལ)། ཏ(ལ)ཏ(ར)ད(ཡ)། ཅ(ད)ར(ཁ)ཏ(ཏ)ཀ(ཤ)ད(ད)། ཀ(ད)ལ(ལ)ཀ(ད)། ན(ལ)ལ(ད)ཆ(ཆ)ན(ན)། ཨ(ཏ)ར(ཀ)། ཤ(ཞ)ཤ(ཁ)ཤ(ཁ)ཤ(ཁ

ནི། ཤར། ས་ནས་མཚུལ། ཨར་པ་ལ་པ། ཨར་པ་ས་ཆགས། ཏཱ་ཏ་ཡ། ནི་བཏི། པ་རཱཡ་ས་ནས་ཏི། བཱ་ཏ་ཏ། ལོ་ཏ་ཏ། ཀཱ། ཡ་ར་ཕ། ཁ་ཏ་ཕ། ཀཀ་ཏ་ཏ། ཀ་ར་ཙ། ཀ་ར་ཙ་ཤ་ར། ཕ་ས་ཏ། ཀ་ཕ་པ། ཨ་ཏ། ཕ་ཏ་ཏ་ར། ཨ་ཏ་ཀ་ཕ་ཡ་ཁ་ནས་ཀ་ཡ་ཁ་ནས་ཀ་ཡ། ཀ་ཏ་ཀ་ཏ་ར་ཏ། ནི་ཏམ། ཨ་ས་ཕ་ལ་ཀ། ཤང་ནི་ར་ས་པའ་ཁ་ནས། ཤ་ནི། ཀ་ར་ས་ར། ས་ནི་མནཏ། ཨ་དཏ་ཏ་ཏ། ཁ་ལ་ཕ། མ་ཏ་ཏ་ནཏ། ཀ་ཀ་ནཏ་ར། ཨ་ཕ་ར་ཏ། ཀ་ཏ་ཀ་ཏ་ནི་ཆ་ཁ་ཀ་ཡ་ཁ་ནི། ཨ་ཏ་ཁ་ཏ། ཀ་ཏ་ཀ་ཏ་ར་ཏ། ནི་ཏ་ཁ། ཨ་ས་ཕ་ལ་ཀ། ཤ་ཀ་ཕ་ནི་ར་ས་ཕ་ཁ་ནས། ཤ་ནི། ཀ་ར་ས་ར། ས་ནི་ཕ་ནཏ། ཨ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ། ཁ་ལ་ཕ། ཤ་ཏ་ནཏ། ཀ་ཀ་ནཏ་ར། ཨ་ཕ་ར་ཏ། ཀ་ཏ་ཀ་ཏ་ནི་ཆ་ཁ་ཀ་ཡ་ཁ་ནི། 〈ཨ་ཏ་ཀ་ཏ་ཁ། ཨ་ཏ་ས།ནི་ཨ་ས་ལ་ཁ་ཨ་ཁ་ཤ་ཨ་ཨ་ཏ་ཀ་ཨ་ཡ་ཏ་ཁ།〉

ཀ་ཤ་ཡ་ཤ་ཀ་ཏ་ལ།ར་ཨ་ཁ།

【15】ཡ་ཀ་ཀ་ཏ་ར།ལ་ཨ་ཀ་ཀ།ཏ་ཀ།ཡ་ལ་ལ་ལ།ར་ཨ་ཁ།ས་ཏ།

• ས་ད་ཡ ཿ་ཨ།ར ཀ་ཏ་ར་ར(Sadyaḥ-Prāṇahara/ཀ་ཨ་ཀ་ཆ་ཀ་ནི་ཨ།ས་ཀ་ཤ་ཏ)

• ཀ་ལ ནཏ་ར་ཨ།ར ཀ་ཏ་ར(Kālāntara-Prāṇahara/ཤ་ཀ་ཀ་ཆ་ཀ་ཀ་ར ཿ ས་ཨ།ས་ཀ་ཤ་ཏ ཨ་ར་ཟ ཏ་ཨ་ཀ་ཆ་ཀ་ཀ་ནི)

• ཤ་ཤ་ལ ཡ་ཀ ནཏ(Viśalyaghna/ར ཀ་ཨ་ཤ ཡ ང་ད ས་ཨ།ས་ཀ་ཤ་ཏ)

• ཨ ཀ ལ ཡ ཀ ར(Vaikalyakara/ལ ས་ཨ ཡ ནི)

• ར ཤ ཀ ར(Rujakara/ས ར ཀ ཨ ང ལ ཨ ཡ ཏ)|

ད ད ཀ ལ ས| ཀ ཤ ནི ས ད ཡ ཿ ཨ ར ཀ ཏ ར| ཟ ཟ ནི ཀ ལ ནཏ ར ཨ ར ཀ ཏ ར| ཟ ནི ཤ ཤ ལ ཡ ཀ ནཏ| ཅ ཅ ནི ཨ ཀ ལ ཡ ཀ ར| ཤ ནི ར ཤ ཀ ལ ཡ ནི|

ད ར ནི ཨ ར ཨ ཡ ཨ ལ ཆ ཁ ས ས ཤ ཨ ད ཨ|

【16-21】ས ད ཡ ཿ ཨ ར ཀ ཏ ར ནི| ཤ ར ང ཀ ཏ ཀ ཨ ཁ ཀ ཆ ཁ ཀ| ཤ ང ཀ ཀ ཁ ཀ ཆ ཁ| ཀ ཀ ཤ ཤ ར(Kaṇṭha-Śirā)ཨ ར ཡ ད| ཀ ད ཏ ཀ ཆ ཁ| ཏ ར ད ཡ ཀ ཆ ཁ| ཤ ས ཏ ཀ ཆ ཁ| ནཏ ཨ ཏ ཀ ཆ ཁ ས ཏ ཨ ཆ ད ད ཀ|

ཀ ལ ནཏ ར ཨ ར ཀ ཏ ར ནི| ཨ ར ང ཀ ཀ(Vakṣa)ཀ ནི ད ར ཡ ད| ས ས ནི ས ནཏ ལ ང| ཏ ལ ཀ ནི ད ཨ ཁ| ཀ ཤ ར ཀ ནི ད ཨ ཁ| ཡ ནི ར ར ཨ ཏ ཨ ཁ| ཀ ཏ ཀ ཏ ར ད ཀ ཏ ཀ ཁ| ཤ ར ཤ ནཏ ས ཀ ཁ| ཨ ར ཀ ཏ ཏ ཀ ཁ| ནི ཏ ཨ ཀ ཁ ས ཏ ཨ ས ད ཡ ནི|

ཤེས་ཤལ་ལ་གཅན་ནི། ཞི་ཏུ་ཀཱ་པ་གཉིས་དང་སྐ་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་གསལ་ཡོད།

བཅོ་ཀལ་ཀར(ལྷ་ས་ཀཱ་ཤ་ནས་ཀཱ)ནི། ལོ་ཏོ་ཏ་ཀཱ་བཞི། ཞལ་ཐབས། ཕ་ནི་

ན་གཉིས། ཞ་རབ་ཕ་ཐབས། ཀ་རར་ཚོ་ཐབས། ཤེས་ཏ་པ་གཉིས། ཀ་ཅ་པ་རར་གཉིས། ཀ་

ཀ་ནར་ར་གཉིས། ཀཀཱ་དཏ་ར་གཉིས། ཤེས་དཏ་ར་གཉིས། ཀ་ཏ ཀ་ཏ ཀ་ཀ་ཏ ཀ་ཀ་ཏ ཀ་ཀ་ཏ ཀ་ཀ་ཏ ཀ་ཀ ཀ ཀ

བཅུ་ལ་ཆ་ |〈མཆན། ལ་ལས་བཞི་དེ་པ་ནི། ས་རྣ་གོ་བཅུ་ལ་ནི་འབྱུང་བ་ལ་(Pañca-bhautika)ཀྱི་ལས་ཁ་ཡི་ཏ་ཐ་ར|〉

གནད་ལ་གཏུ་ཐབས་ཐ་དད|

【24-25】ལ་ལས་ནི་ར་ | ལུས་ཀྱི་ཆ་ལ་(ར་ཙ| ཆུ་ར་གཡས| ཤ| ར་ས| ཚིགས)ཀུན་འདུ་ཤ་པའི་གནད་ནི་ཁད་ལ་ཀྱི་ར་གཅིག| བཞི་འདུ་ཤ་ཁམ་གཅིག་ཆུ་བ་ནི་ཀུ་ལ།ན་ཏ་ར་གཡི་ར་གཅིག| གཁ་ཁ་འདུ་ཤ་པ་ནི་ཕ་ཤ་ལ་ཡི་ར་གཅིག| གཉིས་འདུ་ཤ་པ་ནི་བཾ་ཀལ་ཡི་ར་གཅིག| གཅིག་ཙོམ་ཡོད་པ་ནི་ར་ཕ་ཀ་ར་ཡི་ར་གཅིག་ཡིན་ཐ་ར|

འདི་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན| ཚིགས་ཀྱི་གནོད་ལ་ཁ་ཐུ་འཛིག་པའི་ཕ་ཡིན| ར་ཙ| ཆུ་ར་གཡས| ཤ་མ་ཏ་ནི་མ་ཁ་ར| ད་བཁ་ན| གནད་ཐམས་ཅད་ནི| ཆུ་ར་གཡས| ར་ཙ| ཤ| ར་ས| ཚིགས་ལ་ཀའི་བཁ་ཏུ་ནི་གནས་ཡིན་ཤ་ཁ་ཤ་པར་ཕ་ཡའོ||

ཚིགས་ཁ་ཅད་པ|

【26-29】ར་ཙ(Śira)བཞི་འི་ར་གཅིག(ར་ལ་ང| ཨཁ་ཁ་ཁ| ཐད་ཀན| ཁ་ཐ་ཁ་ཐ་ཐ)ནི་གནད་ད་ཅ་ཞུ་ཤ་ཤ|ང| ཆུ་ར་གཡས| ར་ས་ཁ| ཤ| ཚིགས་ཀན་ས་ཀ་ཐམ་ལ་ཐ་ཐར་ལ་ཐ་ས་ཏ་ར་ཐ་ཁ་ལ་ཀྱི་མཐ་ས་ཀ་ད| གནད་ལ་ཀན་ལ་ཁ་ས་ཀྱི་ཐ་ལ་ཀ་ཐ|ང| ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཁ་ས་ཀ་ཐ|ང| ལ་ས་ཀ་ལ་ཁ་ས་ཀ་ཐ|ང| ཀ་ཐ|ང| ལ་ས|ང| ཤ| ཚ|ཀ|ས|ཀ|ར|ཀ|ཐ|ཀ|ཐ|ཀ|ཐ

ཙོམ་གན་དུ་ན་སྡེ་གུ་ཐམ་རལ་ཆ། ར་ཤ་ཀུ་ར་ལ་མཐའ་ཙོམ་གན་དུ་ན་སྡེ་གུ་ཐམ་ཤེ་ན་ཏ་ཆ།

【31】ས་ཀ་ལ་ཁ་ལ་གན་ཁ་ཞག་ཐད་ཀ་ལ་ཁ་ཁ་ལ་ཁ་ཁ་ལ་ཁ་ཁ

【39】ཤ་ནི་ནི་བར་ལ་དང་པོ་མ་འི་མཚན་ཉིད།〈བར་གཅད།〉 བོ་ད་ཟླ་ཀ་
མཁས་པས་ཞི་བ་བར་ཏུ་བ་ཡ་དག་ས།〉 གནོ་ད་ནད་པ་ཞ།

【40】ཙ་ནི་ནི་ཤ་ནི་ལས་མཇུ་གས་མ་ཀ་ཏ་གཉིས་གནས།〈བར་ཏུ་དག་ས།〉 བོ་ད་
ཟླ་ཀ་མཁས་པས་ཞི་བ་བར་ཏུ་བ་ཡ་དག་ས།〉 གནོ་ད་ནར་ཀ་པ་ཟླ་ས་ཤེ་ཏ་གཟའ།

【41-42】ཙུ་ཨ་ནི་བར་ལ(Uru)ཡི་ལ་ཏ་ནས་གནས།〈བར་ཏུ་དག་ས།〉 བོ་ད་ཟླ་ཀ་མཁས་
པས་ཞི་བ་བར་ཏུ་བ་ཡ་དག་ས།〉 གནོ་ད་ནས་ཁ་ལ་ཞོ་ནས་ནར་ཀ་པ་བ་ཅ། ལ་ཏ་ཏ་ཏ་ཀ
ནི་ཙ་ཨ་ནི་ད་ཙ་ལ(Vaṅkṣaṇa)གཉིས་ཀ་ཡ་ཏ་ས་ཏ་འ་ག་གཉིས་ནི་ནས།
〈བར་ཏུ་དག་ས།〉 བོ་ད་ཟླ་ཀ་མཁས་པས་ཞི་བ་བར་ཏུ་ཡ་དག་ས།〉 གནོ་ད་ནས་ཁ་ལ་ཟ
ཞ་ནི་ཅ་ནས།

【43-46】ཨ་ཏ་པ་ནི་ར་ལ་ཀ་ར་ཐ(scrotum)དང་ཙ་ལ(Vaṅkṣaṇa)གཉིས་ཀ་ཡ་
བར་ནས།〈བར་ཏུ་དག་ས།〉 བོ་ད་ཟླ་ཀ་མཁས་པས་ཞི་བ་བར་ཏུ་ཡ་དག་ས།〉 གནོ་ད་ནས
ཨ་འ་ས་ཏ་ཕ་ཟད་ད་མ། ཁ་ཏ་ཉ་ང་ང་ཀ།། ར་ཀ་པ་གཅ་ག་ག་ནད་བཅ་ག་ཅ་ཤད
ཟ་ནི། ཀཞན་ཡང་མཐ་ན།
ལག་པའ་ནད་ཡང་ར་ཀ་པ་དང་མཐ་ན། ཀ་ལ་ཨ། ཤ་ནི། ཨ་ཏ་པ་ཀས་ཀ་ཡ་ཏ་ཆབ
ཏ་མ་ཆ་ཏ་བན་ཏ། ཀ་ཅ་པ་ར། ཀཀ་ཏ་ཏ་ར་ཀས་ཀ་ནས་ས།། ཨ་ཏ་པ་ར་ལ་ནི་ར་ཐ
དང་ཙ་ལ་ཏ་ར་ལས། ཀཀ་ཏ་ཏ་ར་ནི་ཏ་ཟ(Vakṣa)དང་མཆན་ཁ(Kakṣā)གཉིས
ཀ་ཡ་ཏ་ར་ནས།〈བར་ཏུ་དག་ས།〉 བོ་ད་ཟླ་ཀ་མཁས་པས་ཞི་བ་བར་ཏུ་ཡ་དག་ས།〉 གནོ་ད
ན་ཟ་ཡ་ར་མཆ་ནི་མཆ་ནན་ཐ་ཡ་ཀ། ཨ་ཏ་ཏ་ལ་ཀ་ད་ན་ལ་ལ་ཀ་ཏ་ཀ་ནི(Kuṇṭha)།
ཀ(Kuṇi)། ཀཀ(Kuṇi)། ཀ(Kuṇi)། ཀ(Kuṇi)། ཀ(Kuṇi)། ཀ(Kuṇi)
ཀ(Kuṇi)ཀ(Kuṇi)ཀ(Kuṇi)

ས།གར་གི་བཡ་ད་ཀ་ཡི་གི་ནས་ན།<ཐར་ཏ་ཏ་ས།> ཐ་ད་ས།ན་མཁས་པས་ཞ་ཐ་ཐར་ཏ་ཐ་ཏ་ད་ས།> གན་ད་ན་ཞག་གཅ་ག་ག་ནང་འཆ།

ཕ་ས།ཏ(Vasti/གཅ་ན་ས།ད)ན་ཤ་ཡ་ཏ།ཀ་ལ་ནང་ན་ཤ་ཆ།ང་ད་ང་ཁ་ལ་ལས་ག།ང་ཐ་ཀ་ཅ་ག་ཡ་ས།ད་ཡ་ན།<ཐར་ཏ་ཏ་ས།> ཐ་ད་ས།ན་མཁས་པས་ཞ་ཐ་ཐར་ཏ་ཐ་ཏ་ད་ས།> གན་ད་ན་ཞག་གཅ་ག་ག་ནང་འཆ། གནས་ས།ཁ་ཐས་ག་ཅ་ཙམ་ག་ཏ་ར་ཐ་མ་ན་ཐར་ཀ་ས་ཀ་ཐ་ཐ་ཙ།ག་ཐ་ཙ་ག་ནས། ག་ཅ་ཙ་ག་ཐ་ཙ།ག་ནས། ལར་ཐ་ཐ།ལ།ད་ག་ཅ་ན་ཅ་ཕ་ག་ས།ཏ ཐ་ཅ་ས་ཐ།ཐ། ན།ཐ་ཏ(Nābhi/ལ།ཏ ཐ)ན། ར།ཀ་ར།ཀ ཐ་ས།ཏ | ཚ།ཐ་ཟ།ཐ་ཡ་ད་ད་ཕ།ཐ་ཟ་ཡ་ག་ཀ་ཡ་ཐ་ཐ་ར་ན་ག་ནས།<ཐར་ཏ་ད་ས།> ཐ་ད་ས།ན་མཁས་པས་ཞ་ཐ་ཐར་ཏ་ཐ་ཏ་ད་ས།> གན་ད་ན་ཞག་གཅ་ག་ག་ནང་འཆ།

【51-54】ཏ།ཏ ད་ཡ(Hṛdaya/ས།ང)ན་ཏ།ང་ག་ན།ས་ག་ཀ་ཡ་ཐ་ཐ་ར་ད་ཚ།ཐ ཟ་ཡ་ལ་ས།ཏ ག་ན་ག་ནས་ས།ཏ | ས་ཏ།ཕ | ར་ཤ ། ཏ་ས ། ག་ས།ལ་ག་ཡ་ག་ནས་ཡ་ན།<ཐར་ཏ་ད་ས།> ཐ་ད་ས།ན་མཁས་པས་ཞ་ཐ་ཐར་ཏ་ཐ་ཏ་ད་ས།> གན་ད་ན་ཞག་གཅ་ག་ག་ནང་འཆ།

ས།ཏ ན་ཚ།ལ(Stana-mūla/ན།ལ་ཚ ར།ཀ ཐ)ན་ན།ལ་ས་ས ས ལ ལ ལ

བཟླ་དགོ་ས།〉གནོ་དེ་ནི་ཀོ་ཐུར་རལ་ཆུ་ཏོ་གང་ལ་དབུགས་ཐགས་ཐཙས་ཏ་ཁ་ཅཆ། དེ་ལྟར་ཐ་རུ་ལྟ་ཁ་ཅ་གནད་ཐཙ་གཅིས་ཐཤད་ཟིན།

ས་ཀལ་ཀཡི་གནད།

【57-65】དེ་ནི་ས་ཀལ་ཀཡི་གནད་ཐཤད་པར་བཡ།

ཀ་ཏ་ཀ་ཏ་ར་ཎ(Kaṭika-taruṇa)ནི། ཤར་ཕ་ལ(sacrum)གནས་ཀཡི་ས་ཀལ་ཆེ་གས་ཀཡི་གཡས་གཡོ་ན་ནི་གནས།〈ཐར་ཏ་དགོ་ས། ཐོ་དེ་ས་ལ་མཁས་པས་ཞེ་ཐ་ཐར་ཏ་ཐཟ་དགོ་ས།〉 གནོ་དེ་ནི་ཁ་ཤ་ཤ་ཅ་ཏ་ཆ་ར་ལ་ཡར་ཁ་ཟླ་ཀ་ས་ཀཡ་ཐར་ཀཡ་ར་ནས་ལ་ཅ།

ཀ་ཀ(Kukundara)ནི། ས་ཀལ་ཆེ་གས་ཀཡི་ཀཡས་ཀཡོ་ནི་ར་ཀ་ཏ་པལ་ལ་ཏ་ཏ་ཏ་ནས།〈ཐར་ཏ་དགོ་ས། ཐོ་དེ་ས་ལ་མཁས་པས་ཞེ་ཐ་ཐར་ཏ་ཐཟ་དགོ་ས།〉 གནོ་དེ་ནི་ས་ཀ་ར་ནས་ལ་ས་ལ་ད་མ་ཆོ་ར།

ནི་ཏམ(Nitamba)ནི། ཤར་ཕ་ལ་ཀ་ང་ནི་ཀནས་ཤ་ང། ར་ཀ་ཏ་པལ་ཤ་ས་ཀ་ལ་ས(ཐ)ར།〈ཐར་ཏ་དགོ་ས། ཐོ་དེ་ས་ལ་མཁས་པས་ཞེ་ཐ་ཐར་ཏ་ཐཟ་དགོ་ས།〉 གནོ་དེ་ནི་ལ་ས་ལ་ད་ཟད་ནས(Śoṣa)ཞན་ནས་ལ་ཅ།

པ་ར(ཤ)ས་ས(ན)ད(ན)(Pārśva-Sandhi)ནི། ཀ(ལ)ལ(ས)ཀཡ(ལ)ས(ཟ)ལ(ཡ)ཀནས(ན)ཀནས།〈ཐར་ཏ་དགོ་ས། ཐོ་དེ་ས་ལ་མཁས་པས་ཞེ་ཐ་ཐར་ཏ་ཐཟ་དགོ་ས།〉 གནོ་དེ་ནི་ཀ(ལ)ཕ(ར)ཀ(ལ)ཀ(ལ)ནས་ལ་ཅ།

ཐ(ཧ)ཏ(ཏ)ཏ(ལ)(Vṛhatī)ནི། ནུ(ཤ)ར(ཚ)ཐ(ན)ནས(ས)ལ(ཆ)ཀ(Pṛṣṭha-vaṃśa)ཀཡ(ས)ཀ(ལ)ལ(ཁ)ཐ(ཡ)ལ(ཤ)ནི(ན)ནས(ན)ནས།〈ཐར(ཏ)ཏ(ལ)ཐ(ལ)ཐ(ཟ)ཐ(ཏ)ཐ(ལ)ཐ(ཟ)ཐ(ལ)ཐ(ཟ)ཐ(ལ)ཐ(ཟ

བཟླ་དགོ་ས།〉གནོ་ད་ན་ལག་པ་ཐག་རྒྱ་ད་མ་ཐ་ཆུ།། དེ་ལ་རྩ་ས་ཀླ་ལ་གཟུ་གནད་བཅུ་བཞི་ཐམ་ཅད་ཅིག

ས་ཀླུ་གོ་གོ་ཀོ་ཏ་གནད(Jatrūrdhva)།

【66-69】དེ་ན་ས་ཀླུ་གོ་ཀོ་ཏ(Ūrdhva-Jatru)གནད་ཐམ་ཕར་ཏ་ཡ། ཀ་ཊ་ན ཊ ཎ ཌ(Kaṇṭha-Nāḍī/ས་ཀ ལ་ཀོ་མཎ ལས)གཡས་གཡོ་ན་ན་ས་ཆར་ལ་རྩ་ཏ་ཞི་ཡོ་ད།

གཅ་ས་ལ་ན ལ(Nīla)དང་གཞན་གཅ་ས་ལ་མན(Manyā)ཞ་ས་ཏ། ན ལ་ལ་གཅ་གོ་ཆ(ཆ)ཀ(ཆ)ཀ(ཆ)ཀ

<ཁར་ཆུ་བཀོད།> བོད་སྐད་མཁས་པས་ཞེ་བར་ཆུ་བཤད།> གནོད་ནས་ཞག་གཅིག་གི་ནང་འཆི།

ཤང་ཁ་གཉིས་ཀའི་ས་ཆུ་ངར་ས་ཀར་འི་མཐར་གནས་པའི་གནད་ལ་ཚུ་ཀཱ་པ་(Utkṣepa)ཞེས་བཤད།<ཁར་ཆུ་བཀོད།> བོད་སྐད་མཁས་པས་ཞེ་བར་ཆུ་བཤད།> གནད་དེ་རར་ཟུགས་པའི་ཤལ་ལ་ཡཱ་ཧ་ལས་ནས་ཕ་ཡུང་ནས་ནད་པ་འཆི། ས་ཕ་ཡུང་ནས་གནས།

【76-80】ས་ཐ་པ་ནཱ་(Sthāpanī)ནི། ས་མ་ནས་གཉིས་ཀའི་བར་ནས་གནས།<ཁར་ཆུ་བཀོད།> བོད་སྐད་མཁས་པས་ཞེ་བར་ཆུ་བཤད།> གནོད་པའི་ལས་ནི་གོང་དང་ཤཙུ་ངས།

ས་ཱ་མན་ཏ(Sīmanta)ལ་ནི། ཤག་འི་ཚིགས་ལ་ནས་གནས།<ཁར་ཆུ་བཀོད།> བོད་སྐད་མཁས་པས་ཞེ་བར་ཆུ་བཤད།> གནོད་ནས་ཀར་གོ། ས་ཁམས་ས་ཡཡ་དེ་ཉམས། ས་མཡ་ནོ་པ་ས་ཀཡ་ཏ་ནས་འཆི།

ཤཱ་ངྷ་ཏ(Śṛṅgāṭaka)བཞི་ནི། ར་ཚ་བཞི(གདོ་ང་གི་ས་ཐ་ར་ལ་ར་ཚ་འི་ཡལ་ག)འདུ་ས་པའི་གནས་ཏེ། ས། ས་ཀ། ར། ལ་ཅ་ས་ཀོས་ལ་བར་ལ་ན་ས་ཏ་ར།<ཁར་ཆུ་བཀོད།> བོད་ས་ཁམ་ལ་ཁ་ལ(Utkṣepa)ཞེ་ས་ཁ

ཡ(Adhipati)ནི། དཔ་ལ་ཐ(Śirā-Sannipāta/superior longitudinal sinus)ཀ(Roma-varta)ཡ<ཁ>

ཚ

【81】ཀ

• ཚ

ས

• ས་རྒན་མཁན་ལ། མ་རྟོག་བཅན་རྣམས། གཞན་ཕན་ལ་མཛོད་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་བཞག།

• ཏཱ་ར་ཡ། ཕ་ས་རྒྱ། ཀུ་རུ་ཙཱ། གཞན། ནམ་བཟློག་ལ་མཛོད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་བཞག།

• ཤཱཀྱ་མཁན་ཏ་ཀ་བཞི། ས་མཁན་རྒྱལ། ས་ཀ་ལ་གནད་བཅུ(ནམ་ལ་ས་གས)ལ་མཛོད་

བཞི་འི་གནས་བཞག།

• ལྷག་མ་ལ་བཅུ་རྡོ་རྗེ་དཔེ་ཁ་ལས་ཀྱི་ཆོས་གྱི་གནས་བཞག། ⟨བར་རྒྱ་དགོ་ས།

བོ་དོ་ས་མ་ནི་མཁས་པས་ཞི་བ་བར་རྒྱ་བ་ཡ་དགོ་ས།⟩

གཤེ་ལས་ཀྱི་གནས་ལ་མཁས་པ་རང་མས་ཀྱི་བཤད་པ་ལས། ཐོ་གམ་རགནད་ས་ས་འི་

གནས་དང་ཚོད་ལ་བར་རྒྱས་ནས་གཤེ་གདབ་པར་བ་ཡས་ཏེ། གནད་ཀྱི་མཐའ་ཆོས་ལ་གཤེ་

ཕ་ག་ན་ས་རྣ་ག་ཁ་ད། ད་ བཅས་ན་ཁ་ནད་ཀྱི་གནས་ཀུ་ལས་ལ་ཁ་ཁ་ཅ་ལ་ཁ་

བ།

【82】ལག་པའམ་རྒྱང་པ་བཅད་ནའང་མ་འཆི། ཁ་ནད་ལ་ཁ་ཤ་ཁ་ཅ་ཆ་ ཁ་ཁ

ལ་ལ་ཁ་ཤ་ཕ་ག་ན་ཆ་ཅ་ཐ ཐ ཐ ནས་ཁ ནས་ཁ ཤ ཤ ཤ

【85】གནད་ནི་རལ་ངུ། ཟླ་བའི་ཡོན་ཏན(Soma)། མེ་འོ་ཡོན་ཏན(Tejas)གཟུ་
གནས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེ། ས་ཏ།ཏ། རང་ཁ། ཏ་མ ཿ་གསུ་གཟུ་གནས་ཡིན། དེ་བས་ནི
གནད་ལ་གན་དུ་པའི་མ་མ་གནས་ས་། །

【86】ས་ཡའི་གནད་ལ་གན་དུ་ན། དབང་པོ་ཁམས། ཤེ་ས་པ་ཟད། ཡིད(Manas)དང་བློ
(Buddhi)མ་གསལ། ས་ངུ་བས་ཏལ་ས་ཆོ་གས་ས་ཀཡ་ཀ ། ཀ་ལ ཿ ནི ཏ་ར་ལ་གན་དུ་ན། ཁམས
(Dhātu/ཁ་ག་ས་ཁམ)ཟད་ཅ་ང། ས་ཀཡ་ནི(Upadrava)ས་ཆ་ཆོ་གས་ཀཡ་ཁ་མཐར་འཆ། ཐ ཿ
ཀལ་ཀ་ར་འ་གན་དུ་ན། ས་མ་ན་ཀ་ཁ་ལ་ཐར་ཏ ཿ ན་ན་ལ ས་ལ་ལས་ཐ ཅ་ཀ་ཡ་ང། །
ས་ཀཡ་ནི་ན་ང་ཿ ས་པར་གནས། ཤ་ཤ་ལ་ཡ་ཀ ཏ ལ་ལ་ཁ་ནི ས ར་ཐ་ཤད་ཐ ཁ ན ལ ར ཆ ། ར ུ
ཇ་ཀ་ར ལ་ལ་ཁ ན ། ས ངུ ཀ ཐ ཆ ས ས ཆ ཿ ལ ། ས ཁ ན ཤ ལ ཁ ཐ ཆ ས ཐ ཆ ས ཐ ཆ ཤ ས ལ ས ཀ ཡ ནི ས ཀ ཡ ཿ ། ། །

【1】དཀར་རྒྱ(Sirā)ལྟར་བཤད་དང་བཀོད་པ(Sirā-Varṇana-Vibhakti-nāma-Śārīra)ཞེས་ཆ་ཚར་བཤད་པ་བར།ཕ་ཐར་ཆ་ལོ།།

【2】མདོ་ལྡན་ལ་རྒྱ་བདེ་བར་གཟུ(ཤེས་རབ་ཕུ་ནས་བཀར་མ་ཐུ་པ་མ་གཏོགས)ལོ་དེ| རྒྱ(Sirā)ནི| བས་ཏེ་ས་ཏེ་གདང་གདང་གི་ལ་ས་གས་ཀྱི་ཞེ་ས་ཀློ་ང་བ་ས་ཏེ| དཔེ་རོ་ན| ཆུ་ལམ་ཆུ་ང་བ་དང་ཆུ་མ་གི་གི་ས་ཞེ་ང་དང་ལ་ཁ་མ་ར་ལ་བར་ལ་ནས་ཞེ་ང་འཕ་ས་བ་ཏས་ཀློ་ད་པ་བཞི་ན་ལ་ན| གཙོ་བའི་ས་ང་ཏ་ནས་ཡལ་གི་ཆ་ང་བ་བར་ཀློ་ས་ཏ་ང་གཡ་ཁ་ནས་ལ་ས་པཡ་ར་ཁཡ་བ་ས་ཏ| དཔེ་རོ་ན| ལ་ཀའ་ལ་ཏ་ཁ་ཏ་ལ་ལས་ས་ཕ་ར་མང་པ་ཁ་ཡ་ནི(Nābhi)ལས་ཆ་ཡ་ང་ནས| ཀ་ཁ་ཐ་ར་ཀལས་ཀལ་ལ་ས་པཡ་ལ་ཁ་ཆ་ཏ| །།

ཚ་ཀ་ས་ཏ་ཆད་པ|

【3-4】ར་ཐ་ཐམས་ཅད་ནི| ལ་ཏ(Nābhi)ནས་ཆ་ང་ནས་ལ་ས་པཡ་ལ་ཁ་ཆ| ས(ས་ཀས་ཅན)ཀ་ས(ས)ཀ་ནི་ལ་ཏ(ཁ)ལ་ཁ(ཁ)ར(ཁ)ར(ཁ)ལ(ཁ)ར(ཁ)ལ(ཁ)ཀ(ཁ)ལ(ཁ)ཀ(ཁ)ལ(ཁ)ཀ

གནས་བཀོ་བ།

【6】རྣང་པ་གཅིག་ལ་རལ་ངོ་གི་རྒྱ་ཆེ་ཤུ་རྒྱ་ལང་ཡོད། གཞན་ཡང་ཆེ་ཤུ་རྒྱ་ལང་། ལག་པ་ཝ་ཝ་རེ་ཆེ་ཤུ་རྒྱ་ལང་ཝ་ཁ་ཡན་ལག་བཞི་ལ་བར་གཡ། ཀོ་ཊ(ལྷ་ཝ་བར)ལ་ཝ་བཞི་ཡོད། དེ་ལས་བར་གཡད་ནས་ཤར་ཏཱ་ལ་ལད་ཝ་མ་དང་མཚན་མའི་གནས་ན། གལ་ལ་ཝ་གས་ཝ་ཝ་རགཅིས། ཝ་ཐལ་ལ་དར་ལ། ལ་ཏ་བའི་ཁར་ལ་ད་ལ། བར་ལ་ལ་ཆུ་ཡོད། ཝ་ཀ་ཀ་ཀ་ང་ག་ཁར་ལ་ལ་ངོ་ག་ར་ཕ་ཆེ་ག་ཡོད། ཝ་ཀ་ལ་ཆུ་ཞི། ར་ཆ་བ་ཀ་ལ་ལ་ཞི། ལ་ཆ་ལ་ད་ལ། ཝ་ཆ་ལ་ད་ལ། ཝ་ཀ་ཀ་ལ་ལ་ཞི་ལ་ཡ་ད ཡོད། ཝ་ཡ་ར་ར་ལ་ངོ་ག་ར་ཆ་ལ་ཆུ་ལ་ཤད་ཅ་ཆ།〈ཆ་ཏ་ད་ལ། ཆ་ད ཝ་ཆ་ལ་ཝ་ལ་ཞི་ཆ་ཞ་ཆ་ཏ་ལ། ཆ་ཏ་ལ།〉

【7】ར་ལ་ངོ་ག་ར་ཆ་ཞ་ཏ། ཁ་ག། ལ་ཁ་ལ་ཡ། ཆད་ཀ་ཀ་ཡ་ར་ཆ་ཡང་ཀ་ལ་ཝ་ཝ་ར ཆ་ཝ་ཏ། ལ་ཏ་ལ་ཀ་ལ་ལ་ཀ་ཡ་ག་ཀ་ལ་ལ་ལ་ཀ་ཀ་ཀ་ང་ཆ་ཆ(ར་ལ་ངོ་ལ་ཆ་ལ་ཡ); ར་ཆ་ཆ་ཀ་ཀ་ལ་ཀ་ཀ(ར་ལ་ངོ་ལ་ཆ)ཡ་ད་ཝ་ལ་ཁ་ཡ་ཝ་ད། ཝ་ཡ་ར་ར་ཆ ད་ལ་ཆ་ལ་ཡ།

ཆ་ཀ་ལ་ལ་ཆ་ད་ཝ།

【8】ར་ལ་ངོ་ག་ར་ཆ། ར་ལ་ངོ་ཀ་ལ་ལ་ཆ་ཆ་ལ་ལ་ར་ངོ་ག་ར་ཆ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ཀ་ལ། ཀ་ད་ཆ། ཆ་ལ་ཆ་ཝ། ལ་ལ་ར་ལ་ལ་ཝ་ཆ། ཆ་ལ་ཀ་ར་ལ་ད་ཆ་ཝ་ཀ་ལ་ལ། ལ་ལ་ར་ལ་ཀ་ཝ ཆ་ལ་ངོ་ན། ར་ལ་ངོ་ག་ལ་ད་ལ་ཆ་ཀ་ལ་ལ་ཀ་ཡ་ཝ ། །

【9】ལ་ལ་ར་ལ་ལ་ལ་ཀ་ཆ། ལ་ལ་ར་ལ་ལ་ལ་ཀ་ལ་ལ་ལ་ར་ངོ་ག་ར་ཆ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ ལ་ལ་ལ་ལ ཟ་ལ་ལ་ལ ལ་ཀ ར ར ལ ལ ལ

【11】ཁ་རྒྱ་གར་རྡོ། ཁ་རྒྱ་གནས་ས་ཁ་ནས་ནས་རང་གི་རྡོ་ནས་འགར་ན། ཁམས་གཞན་ས་ཀཱ་ཏ། མདོ་གར་བཟང་། ར་གཏ་ཨ་འི་དབང་པོ་ཐ་བ། འཁ་ལ་གས་ན་ཁ་རྒྱ་གི་ནད་ས་ཀཱ་ཏ།

【12】རྡོ་གང་ཡང་ར་ལ་ཞི་ཀ། ར་ལ་ལ་ཅོམ་མམ། ལགས་ས་ཅོམ་མམ། བདག་ཀན་ཅོམ་ས་གར་གྱི་བཤེ་དམ་ཆ། དེ་བཞིན། རྡོ་ས་ཡ་ས་འི་ལས་ནི། ནད་གཞི་ས་ཆ་ཚོ་གས་ས་གར་གྱི་བཤེ་ཏ་ཐ་ཆ། ནད་གཞི་འཁ་ལ་གས་མ་ཐག་ར་ཐ་ཐམས་ཅད་ནས་ས་ཡ་ངེ་འགར་འོ།། དེ་བས་ནས་མ་ངེ་ས་ར་ཏ་བ་ཏ ཿ(Sarva-vāhaḥ/ཐམས་ཅད་ས་གར་གྱི)ཞེ་ས་ཨ་ཡ་འོ།།

ར་ཡ་འི་མདོ་གྱ།

【13】ར་ལ་ལ་ས་ཁ་ཡ་ཏ་ཀ་ཡ་ར་ཡ་ནི། ས་ནི་ཏ་ཏ་ཆ(དམར་ས་ར)ཡ་ནི་ཞེ་ང། ར་ལ་ལ་ཀ་ས་ཁ་ཐ་ཆ་ཐ། ལགས་ས་ས་ཁ་ཡ་ཏ་ནི། ས་ཡ་ཏ་ཆ་ཏ་ཐ་ར་ཁ་ནི་ཏ་ཡ། བདག་ཀན་ས་ཁ་ཡ་ཏ་ནི། ས་ར་ཞེ་ང་ཁ་ཡ། དཀར་ཆ་ཏ་ཆ་ཡ་ན། ཁ་ཁ་ས་ཁ་ཡ་ཏ་ནི་ཏ་ཆ་ཡ་ན།〈ཐར་ཏ་ཏ་ཀ་ས། ཐ་ད་ས་ཆ་ནི་ཆགས་ཡས་ཞེ་ཐ་ཐར་ཏ་ཁ་ཡ་ཏ་ཏ་ས།〉

【14-15】ད་ནི། ཁ་ར་ཁདཐ་ཆ་ཐ་ཐའ་ར་ཡ་ཐཨ་ཡས་ཐ། ད་ཁ་ཏར་ན་ས་ཀ་ཁ་ནན་ལ་ས་ཀཱ་ཏ། ས་ཆ་ཡ་ཆགས་ཡས་ཀ་ཨ་ས་ཡ་ཐ་ནི། ཡན་ལག་ཐཞ་འ་ཐཞ་ཐར་ཁ་ནས་ཐ་ཆ་ལ་ཏ། ལ་ས་ཐར་ཁ་ཡ་ཐར་ཁ་ས་ད་ལ་ཁ་ནས་ས་ཁ་ཁ་ཆ། ས་ཀ་ཁ་ཁ་ཁ་ང་ཁ་ཁ་ལ་ཏ་ཐཞ་ཁ་ལ་ཡ་ང་ཁ་ཁདཐ་ཆ་ཐ་ཡ་འོ།།

【16-21】ར་ཀ་ང་ཡ་ཁ་ཆ་ཁ་ཁ་ར་ཡ་ཐ་ལ།

• ཛ་ལ་ད་ཏ་ར(Jaladhara/ཀ་ར་ཚ་ཀ་ར་ལ་ཐ་ར་ཐ)ཁ་ཆ་ཁ

• ནང་ཁ་ཁ་ས་ལ(ཙ་ར་ཕ ི ་ཁ་ཆ ི ས་ད་ང་ལ་ཏ ི ཏ ི ཏ ི ཀ ི ཏ ི ཁ་ཆ ི ཁ)

ཁ་ཞ ི ་ཡ ང ི ས ི ས ི ཏ ི ལ ི ས ི ཏ ི ཁ ི ཏ ི ཁ ི ཁ ི ཁ

གལ་ལ་གསར་ཀྱི་བཅུ་དཔེ(གཡས་གཡོན་ས་ས་རབས་ད)ལས། གཡས་གཡོན་ས་
ས་འི་གཡུ་ནི་དུ་བགར་དེ་པའི་གཅིག(པཱ་ར་ཤ་ས་ནི་ཏ་ལ་ཐ)ལ་གཏར་མ་བ།
ས་ཀ་ལ་ཆོ་གས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་ཀ་ཅ་ཤུ་ར་ཚན་ལས། བར་ཏ་ཏ།ི་གཅ་ས་གཅ་ས་ལ
གཏར་མ་བ།
ལ་ཏ་བའི་ཅ་ཤུ་ར་ཚན་ལས། མཆོད་མའི་གཡས་གཡོན་གཅ་ས་ལ་གཏར
མ་བ།
བར་གི་བཞི་ཅ་ལས། ས་ཁ་ཏ་གི་གཅ་ས། ནུ་མའི་ར་ཚའི་གཅ་ས་གཅ་ས། ས་ཏ་ན
ར་ཏ་ཏའི་གཅ་ས་གཅ་ས། ཡ་པ་ས་ཏ་ཟ་ཟ་ས་ས་ར་གཅ་ས། ཡ་པ་ལ་པ་ས་ས་ར་གཅ་ས
ས་ཏ་བཅུ་བཞི་ལ་གཏར་མ་བ། <ཐར་ཏ་ད་ཀ་ས། ཐ་ད་ས།ན་མཁས་པས་ཞ་ཐ་ཐར་ཏ་ད
ད་ས།> ས་པ་ར་ས་ལ། ལ་ཏ་ བར་ཏ་ས་ར་ཏ་ལ་ལ་ཏ་ལ་ཏ་ལ་ལ

【22】ས་ཀ་ལ་ལ་ལ་ང་ལ་ར་ཐ་ཐ་ར་ཏ་ལ་ཅ་ར་ཐ་ཞ་ལ་ལ་ལ་ད། ད་ ་ལ་ལ། ས་ ་ལ་ ་ལ
ལ་ ་ཐ་ཅ་ར་ཐ་ཏ་ལ་ལ་ཐ་ཅ་ལ(ཨ ་ཏ་ ་ ་ལ་ཐ་ལ། ན ་ ་ལ་ལ་ལ། ཨ་ ་
ལ)ལ་ལ་ཏ་ལ་ལ་ལ། ཀ ་ ་ ་

གདོ་ངར་ཐོ་གོ་གི་བཅུ་ལས་ཤར་ཆོགས་ཀྱི་གཅིག་གཅིག་ལ་གཏར་མི་བཟུ།

མགོ་འི་བཅུ་གཉིས་ལས་ཙུ་ཏཱ་ཡའི་གཅིག་གཅིག། ས་ཁ་མནོ(ལང)ཡི་གཅིག་

གཅིག། ཙར་ཏ་ཡ་ཏི་འི་གཅིག་ལ་གཏར་མི་བཟུ།

ས་ཡི་རས་ཀུ་གོ་གོ་ངོ་ལང་བཅུ་ལ་གཏར་མི་བཟའོ།། ཨབར་གོ་དགོས། བོ་ད་ས་ལ་

མཁས་པས་ཞི་བ་བར་གོ་བ་ད་དགོས།ཞ

ཆོགས་ས་ཏད་པ།

【32】པད་མའི་ལ་ཏ་བ་ལས་ས་ཀཡ་ས་པའི་ས་ར་ངོ་ཏ་ད་ལ་ལ་ཁ་ས་ཁོ་ནི། མཆོ་འི་

ངོ་ས་ལ་ཁ་ཐ་པར་ཁ་ཡ་ས་པ་ཐཞི་ན། མ་འི་ལ་ཏ་བ་ནས་ཐ་ཡ་ངེ་བའི་རུ་ནི། ལ་ས

ས་ཡ་ཡ་ཁ་ཐ་པར་ཁ་ཡ་ས་ས།།

— ལ་འ་ཏ 7 ཐ་ན —

ཞ་ས་ཐ་ཏ་ར་ཀ་འི་བཤད་ལ་འ་ས་ཏ། བདེ་ཤའ།།||

ལ་འ་ཏ་བར་ཁ་ཡ་ད་པ། ར་ཀ་ཁད་ཐབས་ཀ་ཡ་ལ་འ།

(Sirā-vyadha-vidhi-śārīra)

ཁ། |ད་ནས་ར་ཀ་ཁད་ཐབས(Sirā-Vyadha-Vidhi)ཞ་ས་ཐ་ཏའི་ལ་འ་ཏ་བཤད་པར་ཐ་

ས་ཏ།

【1】ད་ན་ར་ཀ་ཁད་ཐབས(Sirā-Vyadha-Vidhi-Śārīra)ཞ་ས་ཐ་ཏའི་བཤད་པ་བར་ཇ་ད་

པར་ཐ་ཡ་ལ།།

ཁད་མ་ཐ་ཡ་ཏའི་མ།

【2】ཐ་ཡ་ས་པ། ར་ཁ་ཤ། ས་ཀ་ཁ་ཡ་ཁ་ལ། ངལ་ཐ་ཟད་པ། ཀ་ཏ་ཏ་ཀ་ཏ(Kṣata-kṣīṇa/ར་ལ་ས་ཞན)ནད་ཅན། ས་ཆ་ཞ་ཁ་ཞན་པ། ས་ར་ད་ཐབས

ལས་ལ་ཏ་ས་ཁ་ཆ་ར་ཐ་ཞན་པ། ལམ་ར་ངེ་ཐཁ་ཇ་ད་པས་ཞན་པ། ཆང་ཟ་ན། ཐ་ཤལ་ས་ཀ་ཆ

ཏ་ས་ལ་ཐ་ཡ་ས་པ། ཙ་ན་ཇ་ས་ནའམ་ཙ་ས་ཐ་ཏ་ནའ(Anuvāsana/Āsthāpana)ས་ལ་ན

གཡས་བཡས་པ་(vasti-karma)། གཉིད་མ་ཐུབ་པ། ཀླ་བ་(Klība/ཕ་མ་ད)འམ་ལུས་
ཟད། ས་བཅུ་མ། ལུ། དབུ་གསོ་བགས། ཚ་བ་ཆ་བའི་ནད། ཟད་ནད། ས་ཀོ་གནད། གཟའ།
ས་ཀོ། ས་ཀར་གནད། ས་ལག་ངོ་བ་ཟླ་ནས་པ་ལ་གཏར་མ་ཁ་ཐ། གཏར་མ་ཁ་ཐ་ལ་ཡང་
གཏར་མ་ཁ། གཏར་ཐ་ལ་ཆ་མ་ས་ཆང་བ། ཐག་གི་ས་བས་ཤས་ས་ཐ་ཐུ་བ་པ། བས་ཤས་
ནའང་བགས་ཤ་ར་མ་ཐ་ཐ་ལ་ཡང་མ་ཁ། ། །

ཡ་བཡད་གཡ་ཐབས།

【7】ནད་པ་ནི་ཅར་ཏ་(Aratni/གར་མ་ནས་མཛུབ་ཆུང་གི་མཐར)གཡ་མཐ་ཚད་
གཡ་ས་ཏ་ལ་གད་ང་ཅ་མའི་ཕ་ཡ་གས་ས་བལ་ཏ་བས་ད། རྒང་པ་བཏབ་ནས་གར་མ་
(Kūrpara)པ་ས་ཚ་གས་ལ་བཏ་གས་ལ། ལག་པའི་མཐ་བ་ང་མཛུབ་མའི་ག་ར་ས་བཟ་ང
བའི་གཟ་གས་ལ་མན(Manyā/sterno-mastoid)གཡ་ས་ཏ་ང་བཞག། ནས་ག་ས་ཐག་བཀབ
ས་ཏ། ས་མ་ནས་ཡ་ཁ་ནི་ཁ་ཞན་ལ། ར་ཁ་ཡ་ཕ་ཡ་ནས་ནས་ག་ས་ཀ་ཡ་ཐབའ་ག་ལ་ག་ལ
ལག་ག་ཁ་ཐཟ་ང་ནས་ག་ལ་ལ་ལག་ག་ཁ་ཐས་ཏ་ཁ། ཏ་ཅང་ཆ་ཆ་ཆ་ཁ། ཏ་ཅང་ས་ཡ་ཆ་ཁ།
ཏ་ཅང་ག་ལ་ད་ཆ་ཁ་ཐ་ཐས་ནས་ནས་ར་ཁ་ཡ་ནས་ཆ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ། ནད་ཐས
ཁ་ད་ཐ་ནས་ཟ་ང་ནས་ནས་ཆ་ཀ་ཤ་ར་ཐ་ར་ཡ། ལ་ད་ནི་ཆ་ག་ར་ཏ་ཐ་ཐས་ཅ་ད(ཁ་ལ་ནང
ག་ཆ་ཆ་ཐ)ཁ་ཏ་ཐ་ལ་ཐ་ཐ་ཡ་ཆ་ཁ།〈ཐ་ཏ་ག་ད་ག་ས། ཐ་ད་ས་ཆ་ནས་ཆ་ཁ་ཁ་ཁ་ཐ
ད་ཏ་ཐ་ཐ་ཏ་ཡ་ཏ
ད་ག་ས།〉

【8】ར་ཅ་ཐ་ལ་ར་ཏ་ཁ་ཏ་ན། ནད་ར་ཅ་ནི་ས་ལ་ཁ་ཐ་ཐ་ཞ། ལ་ཏ་ག་ཆ་ར་ཅ་ནི་ས
ཁ་ཅ་ནས་ཆ་ས་ཆ་ཐ་ཞ། ནད་ར་ཅ་ནི་ཐ་ས་ཚ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ ཁ ཁ

【13-17】གལ་ལོ་གསར་གྱི་རྒྱུ་གཏར་ན། ལག་གི་སར་བཀོ་ལ་ལས་འཕྲལ་བ། མཚན་མའི་རྒྱུ་གཏར་ན། མཚན་མ་ཐུ་རུ་བཅོས་གས། ལྷ་ཀ་འོ་གི་རྒྱུ་གཏར་ན། ལྷ་ཀ་གནས་ཐམ་འི་ཡ་ཐམ་འི་ཁ་ཅ་བཏཀ་གས་ཏ། ལྷ་འི་མདུན་ཆས་ས་བཟང་། ས་ཁ་ཅན་མཆུ་དང་ཡ་ཐམ་འི་རྒྱུ་གཏར་ན། ཁ་བཏ་ནི་ནས་གནས་ཐ་ཕར་བ། ས་ཕ་ཁ་ཅ་ས་ཟས་ཏ་ཐ་ལ་ཐ་ལ་ཡ་ནས་ལ་ལ་ཡ་ནས་ལ་ཡ་ཐ་ཕར་བ་ཟ་ཏ།།

【18-19】ཤ་མང་བའི་གནས་ཀྱི་ཏ་ནི། བ་ཏ་ཏ་མ་ཁ(Vrīhimukha)ཀྱི་ཡ་ཐ་ཕ་ད་ཀྱི་ནས་ཀྱི་ཆད་ཅ་ཀཏ། གནས་གཞན་གྱི་ན་ད་འ་ཕ་ཡ་ད་ཅ་ཀཏ། 〈མཆན། བ་ཏ་ཏ་ནི། ཤ་ཀ་དཀ་ཡ(Śukadhānya)དང་རཀ་ཤ་ལ(Rakta-śāli)ཀྱི་ཏ་ཡང་གཡ་ས།〉ར་ས་པའི་ས་ཁ་ང་གི་གནས་ལ་ཀ་ཐ་ར་ཀ(Kuṭhārikā/ཀ་ཏ་ཆ་ང)གི་ནས་ཕ་ཡ་ད་ཀྱི་ཆད་གཏར།

ཆ་གས་ས་ཅ་ཐ

【20-23】ཐ་ག་མ་ད་ཀྱི་དཔ་ར་ད་ས་ཀྱི་ཅ་ན། དཔ་ར་ཀྱི་ཅ་ན་ཀ་ཏ་ང་བའི་ཆ(ཐ)། དག་ན་ཀྱི་ཅ་ན་ཀ་ང་ས་ཀ་ཏ། ཀས་ལ་ཡ་འདད་ཀ་ཏ་ང་ཐ་ལ་ཅ་ན། ར་ལ་ཀ་ཡ་ཏ་ཏ་ཅ་ལ་ཐ(Muhūrta/ས་ཀ་ར་ཀ་ཞ་ཐ་ར)ཀ་ཐ་ཀ་ཀ་ཀ་ཡ་ཏ་ཐ། ཐ་ཀ་ཐ(Kusumbha)ས་ཏ་ཏ་ཀ་ལས་ས་ད་ཀ་ཐ་ཐ་ཀ་ཏ་ས་ཡ་ད། ཐ་ཀ་ལ་ལ། ཤ་ས་ཐ་ལ་ཏ་ཡ་ཀ་ཏ་ལ་ཐ་ཐ། ཐ་ཏ་ས་ད། ཀ་ད་ས་ད་ཏ་ཡ་ས་ད་ལ་ཐ།

【24-26】ལ་ས་ཞན། ནད་ཀཞ་ས་ཀ་ཀཞན་ཀྱི་ས་ལ་ཁ་ལ་ཀ། ཀ་ཏ་ཆ་ཐ་ཐ་ཁ་ལ་ཐ། ཏ་ཏ་ནས་ཕ་ཡ་ཏ་ཞ་ཞ་ནས་ཏ་ཞ་ཀ་ཞ་ས་ཀས་ལ་ཀ་ཐ་ཐ་ཀ་ལ་ཐ། ས་ཆ་ནས་ཀ་ཁ་ཏ་ཏ་ཐ་ཁ་ཅ་ཐ། ནད་ཀ་ཁ་ཀ་ཅ་ལ་ཀ་ལ་ཡ་ཏ་ནའ་ཏ་ཀ་ཞ་ཞ་ཀ་ཞ་ཁ(Saṃśamana)ཀྱི་ས་ལ་ཁ་ཀ་ས་ཀ་ཅ་ཐ་ཐ་ཕ། ས་ཏ་ཐ་ཆ་ཞ་ནད་ནད་ཀཞ་ས་ཐ་ལ་ཐ(Prastha/ཐ་ལ་ཐ་ཅ་ཀ་ས

ཨ་ཡ་ད)གང་གི་ཁ་གཏུ་གཏད་ནས་འོས།〈བར་ཆད་དགོས། བོད་ནས་མཁས་པས་ཞིབ་བར་ཆད་ཀ་ཡ་
དགོས།〉

【27-35】ཀཱ་ཏ་ཡ་གནད་ནས་མཛུབ་གཉིས་གོང་གི་རྒྱུ་ནི། པ་ད་དཱ་ཏ
(Pādadāha/རྐང་མཐིལ་ཚ)། པ་ད་ཧ་ར(Pāda-harṣa)། ཨ་བ་བ་ཧུ་ཀཱ(Ava-
bāhuka)། ཙི་པ(Cippa)། ཝི་ས་ཡ(Visarpa)། ཝ་ཏ་ར་ཀྟ(Vāta-rakta)། ཝ་ཏ
ཀཎ་ཏ(Vāta-kaṇṭaka)། ཝི་ཙ་ར(Vicarcikā)། པ་ད་ད་ཏ(Pādadārī)ས་གས
ལ་གཏར།〈བར་ཆད་དགོས། བོད་ནས་མཁས་པས་ཞིབ་བར་ཆད་ཀ་ཡ་དགོས།〉ཤ་ལ་པ་ད(
Ślīpada/རྐང་ས)གཏར་ཐབས་ནི་ནད་ད་ཁ་ཀ་ཆ་ས་ལ་ཁ་ད་ཤད། ར་ལ་ང་ནད
ཀ་ནང་ནས་ཀ་ར(Kroṣṭuka-śiras/ཕ་ས(ཀ)ཆ(ཀ)ས)། ཁ་ཏ(Paṅgu)।
ཁ(Khaña)ལ། ཁ་ལ་ཨ་ནས་མཛུབ་ཆ(ཁ)ཁ(ཤ)ཁ(ཀ)ཁ(ཀ)ཏ(ཏ)ཁ(ཏ)ཁ(ཏ)ཁ

【40-51】ཆུ་ས་ཀཡ་གས་ལ་ཆུ་གང་བའི་(Dakodara)ནད་ལ། ལྟ་བ་ནས་མཛུ་བ་ཐུན་འགོ་ས་ཕ་ནུ་འི་(Sevanī)གཡོ་ན་གཡ་ར་ཅ་གཏར། ནང་གི་ས་ཀར་ན་(Ābhyantara-vidradhi)དང་གལ་ལ་གས་ས་ཏང་མཆུ་ནང་གི་ཟ་ཁ་ལ། ན་ཁ་དང་གཡ་ན་མཆན་བར་གཡ་ར་ཅ་གཏར། ཡ་བ་བ་ཏ་ཁ་ལ་ལག་ནས་(Bāhu-śoṣa)ལ། དཔ་ང་མག་(Aṃsa)གཉ་ས་བར་གཡ་ར་ཅ་གཏར།〈བར་ཏ་ནག་ནག་ས། ཐ་ད་ས་ཆ་ན་མགས་པས་ཞ་ཐ་བར་ཏ་ནག་ཐ་ནག་ས།〉ཏ་ར་ཏ་ལ་ཡ་ཀ་(Tritīyaka/ཞག་གས་ཁ་ཕ་ཅ་ག་ཆ)ཆད་པ་ལ་ཏ་ར་ཀ་ཆ་གས་ནང་གི་ར་ཅ་གཏར། ཅ་ཏ་ཁ་ཐ་ཀ་(Caturthaka/ཞག་བཞི་ཕ་ཅ)ཆད་པ་ལ། དཔ་ང་མག་ཆ་གས་ཀ་ཡ་ནས་ཕ་ཡ་ན་ཉ་ཅ་ལ་ལ་ཅ་ཀ་ཆ་ར་ཅ་ཀ་ཏ། ཡ་ཕ་ས་ཆ་ར(Apasmāra/ས་ཀ་ནད)ལ། ཡ་ས་ཀ་ཅ་ཆ་ཀ་ཉ་ཅ་ལ་ཏ་ཅ་ར་ཅ་ཀ་ཏ། ས་ཆ་ཡ་ནད་ནང་ཡ་ཕ་ས་ཆ་ར་ལ། ཤང་ཀ་ནང་ས་ཀར་ཅ་ཆ་ཐ་ཡ་ནང་ར་ཅ་ས་ཆ། ཡ་ཕ་ང་ཀ། ནཔ་ལ། ཐ་ར་ཅ་ཀ་ཏ། ལ་ཅ་ས་ལ་ཅ་ནད་ལ་ལ་ཅ་ཅ་ལ(Adho-jihvā)ཀ་ར་ཅ་ཀ་ཏ། ཡ་ས་ཀ་ཅ་ནད་ལ། ཀ་ནས་ས་ཀ་ཆ་ཡ་ར་ཅ་ཀ་ཏ། ར་ན་ནད་ནང་ཁ་ཡ་ད་ཕ་ར་ད་ར་ན་ཟ་ས(Karṇa-Śūla)ལ། ར་ན་ཅ་ལ་ང་ཀ་ར་ཅ་ཀ་ཏ། ས་ན་ནད་ནང་ཁ་ཡ་ད་ཕ་ར་ད་ར་ཁ་ས་ཤ་ས་ཕ་ཅ་ནད་ལ། ས་ན་ཅ་ཆ་ཅ་ར་ཅ་ཀ་ཏ། ས་ཀ་ནད་ས་ཏ། ཏ་ས་ར(Timira/ལ་ང་ཐ)། ཨཀ་ཤ་ཕ(Akṣipāka)ས་ལ་ནང། ས་ལ་ཅ་ནད་ནང་ཨ་ད་ཏ་ས(Adhimantha)ལ། ས་ན་ཉ། ནཔ་ལ་ཐ། ཨ་ཕ་ང(ས་ཀ་ལ)ཀ་ར་ཅ་ཀ་ཏ།〈བར་ཏ་ནག་ནག་ས། ཐ་ད་ས་ཆ་ན་མགས་པས་ཞ་ཐ་བར་ཏ་ནག་ཐ་ནག་ས།〉

ལ་ཏ་ར་ས(ཀ)ཡ་ན(ཉ)

【52-53】ད་ན(ལ)ལ་ཏ་ར་ས(ཀ)ཡ(ཉ)ན(Duṣṭa-vyadhana)ཉ(ཤ)ཤ(ཤ)ད(ཤ)ར(ཐ)ཐ(ཤ)ཤ(ཤ)ཤ(ཤ)ཤ

ཨ་པ་བི་དྷ་(Apaviddha)། ཨ་ཝྱ་དྷ་(Avyādhya)། ཝི་དྲུ་ཏ་(Vidruta)། དྷེ་ནུ་カ(Dhenukā)། པུ་ན་པུ་ན་བ་བི་དྷ་(Punaḥpunar-viddha)། མར་མ་བི་དྷ་(Marma-viddha/གནད་ལ་གཏོར་བ)ཡི་ན། 〈བར་ཆད་དགོ་ས། བ་དེ་ས་མ་ན་མཁས་པས་ཞི་བ་བར་ཆད་བ་ཡ་དགོ་ས།〉

མཚན་ཉི།

【54】དུ་ར་བི་དྷ་ནི། ཡ་ཐ་ཟ་ཏ་ཅང་ཕ་ར་མ་ཡ་ཕ་གཏར་ནས་ཁ་གམང་མ་ཐ་ནི་ཏ་ཐ་ས་ལ་གཅས་ཤ་ལ་ཆ་ན་པ་འ་ས་ཟ་ས་ཀཡ་བ།

ཨ་ཏ་བི་དྷ་ནི། གཏར་ཆ་ས་ཆ་བཅས་ཁ་ག་ཡང་མ་ཐ་ནི་ཆགས་ནང་ལམ་དུ་ཞུ་གས།

ཀ་ཉ་ཚ་ཏ་ནི། ག་ར་ས་ཁ་ར་བར་གཡ་ར་ནས་ག་ང་ག་ས་ཀ་ནི་བ་ཡ་ང་བ།

པ་ཙ་ཏ་ནི། ག་ར་ན་ནི་པ་མ་ནི་པའ་(Kaṇṭha-Śastra)ག་ར་ས་བཏ་བཅས་ནས་བར་ལ་ཤ་བཏ་བཏ་བཞི་ན་ཡ་ས་པ།

ཀ་ཏ་ཏ་ནི། ལ་ས་ཀ་ཡ་བར་མ་ནི་མཐའ་ཀ་ར་ལ་གཏར་གཏར་ཏ་ཡ་ས་པ།

ཨ་པ་ར་ས་ར་ཏ་ནི། ནད་པ་ས་ཀ་ར་ག་ས་ཏ་ག་ར་ང་ཤ་ར་བར་ཀ་ཡ་ལ་ཏ་ས་ག་ར་ག་ས་འ་ཏ་ཏ།

ཨ་ཏ་ཡ་ད ར ཏ ནི། ག ར ར ཡ ནི ཤ ལ ཡ ཏ ཆ ནས ག ཏ ར ནས ཏ ཅ ང ཡ ང ས ཕ ར ཏ ཏ ཞ ས ཕ ས ཕ ། ཨ ན ཏ ཀ ཨ ཏ ཕ ཏ ཅ ས ཏ ཀ ཨ ཏ ཕ ། ཁ ར ག ཉ ང ང ལ ཤ ག ཕ ། ཕ ར ཏ ཉ ལ ཕ ལ ཏ ཀ ཏ ར ནམ ལ ཏ ར ལ ང ག ས ས ག ང ཏ ། ཕ ར ག ཟ ད ཕ ལ ཏ ནད ཕ ས ག ཏ ར ནམ ལ ཏ ར ལ ང ག ས ས ག ང ཏ ། ཏ ཆ ཏ ཏ ནི། ག ཏ ར ཏ ཡ ལ ཏ ཆ ཏ ག ཅ ས ག ཅ ཤ ག ཏ ར ཏ ས ཁ ར ག ཉ ང ། ཏ ཁ ཏ ནི། ཏ ས ར ས ཏ ཡ ལ ཏ ག ནས ས ས ནད ར ས ནས ནས ར ཚ ག ཡ ཏ ཏ ས ཁ ར ག ས ས ལ ཏ ། ཨ ན ཏ ཏ ཟ ཏ ཏ ནི། ར ཚ ཤ ར ཟ ཏ ས ཏ ཡ ས ད ས ཏ ཏ ར ག ཏ ར ཏ ས ཁ ར ག ས ད ། ཤ ས ཏ ར ཏ ཏ ནི། ར ཚ ག ཉ ས ས ལ ཏ ཅ ད ནས ཁ ར ག ཟ ཏ ཆ ས ཏ ཏ ཡ ནས ལ ག ཞ ། ཏ ར ཤ ཚ ཏ ནི། ག ར ག ཡ ཏ ས ཏ ད ཏ ཕ ས ས ཟ ཤ ས ། ཨ ཕ ཏ ནི། ལ ནས ར ག ར ལ ཏ ག ག ས ག ཏ ར ། ཨ ཝ ཏ ནི། ག ཏ ར ས ཏ ཡ ཏ ར ཚ (ག ཞ ང ལ ཕ ཅ ག ཕ) ལ ག ཏ ར །

ཤ་ད་རྒྱ་ཏ་ན། ཡ་ད་གཡ་ངེ་ཞ་ངེ་མཐུ་རེ་ད་ཀཏར།

ད་ཁ་ན་ཀ་ན། ལན་མང་མན་ན་ཏ་གཏར་གཏར་བས་ཁ་ག་ར་ཐཡ་ན་མ་ཆད་པ།

པ་ན ཿཔ་ན་ར་བ་ད་ཁ་ན། གན་གཅ་ག་ཏ་ལན་མང་གཏར།

མར་ཆ་ད་ཁ་ན། ཆ་ར་ཐཡ་ས་ཀ་ཐ་གན་ད། ར་ས་གན་ད། ར་ཚ་གན་ད། ཆ་ག་ས་གན་ད་ལ་

གཏར་ད་ཡ་ན།〈བར་ཏ་ད་ད་ས〉 ཐ་ད་ས་ཆ་ན་ཨ་ཁ་ཞ〉 ས་ར་ཀ

བས་ལ་ཆ་ | ལ་ས་ས་ཀ་ས(Śoṣa)ས་ | ལ་ས་ས་ཀ་ཡ་ན | ས་ར་ག་འད་ན |

ཆ་ག་ས་ཁ་ཅ་ད་ཀ |

【55】ར་ཚ་ག་ཏ་ད་འ་ལ་ས་ལ་ན། ཀ་ས་ག་ས་ཀ་ལ་ཀ་ཐ་ལ་ཀ་ཐ་ལ་ཀ་ཐ་ད། ར་ཚ་ན། ཀ་ཐ་ཞ་ན་ཡ་ཞ་ངེ་ཐ་ཞ་ཐ་ཡ་ངེ་ར་ད་འ་ཕ་ཐ་ར། ད་ཁ་ཐ་ཤ་ན་ཏ་ཞ་ཏ་ས་ཀ་ཐ་ར། ཡ་ཏ་ཡ་ས་ཀ་ཐ་ལ་ཀ་ཐ་ར་ན | ཡ་ངེ་ཡ་ཀ་ཐ་ས་ཀ་ཡ་ཁ་ངེ་ཡ་ཀ་ཐ་ས་ཀ་ཡ་ | ཡ་ཏ་ཡ་ལ་ཀ་ཐ་ལ་ཀ་ཐ་ར་ན | ས་ཆ་ས་ས་ན་ས་ཡ་ཀ་ཐ་ལ་ཀ་ཐ་ར་ས་ཐ་ན | ཡ་ཏ་ཡ་ལ་ཀ་ཐ་ལ་ཀ་ཐ་ར་ས(Vasti-karma)ལ་ཏ་ར་ཡ་ན |

【56】ས་ཆ་ས་ཐ་ཐ(Sneha-karma)| ཡ་ད་ས | ས་ཀ་ཡ་ས(Vamana)| ཐ་ཤ(Virecana)| ཙ་ན་ཕ ཿ ས་ན་ས་ས་ཙ ཿ ས་ཐ ཿ ཡ་ན་ཀ་ཐ ཿ ཕ་ས ཿ ཀ | ཡ་ཏ་ཡ་ཐ ཿ ས་ས ཿ ན་ཐ ཿ ས | ཤ ཿ ཏ | ལ | ལ | ལ | ཀ ཿ ས | ཡ | ཡ | ཀ | ཡ | ཡ | ཡ

ལ་ལ་ཅོ་མ་ནས་མ།ངམ་པར་བ།། མ་ལ་ཐ་དཔོ་ནོ་ལ་ལམ་བཞི་དེ་པ་ནི། ཁ་གོ་ནང་ན་ཟབ་མ་ཅོ་ར་
མ་ཅ་དེ་པ་ལ་པད་མ་ཐ་ལ་ཐ།ཡ་ར། ཁ་ག་མ་ཁ་ཀ་ཆ་ང་ཀ་ཁ་ཀ།ད། ལ་ཆ་
ཐ།ཡ་ར་ཁ།ཐ་པ་ལ་ས་ར་ཀ།ཡ་ཐ།ཡ་ང་། པཀ་པ་ལ་ཀ་ནས་པ་ལ་ར།ལ་ལ་ཀ་ཏ་ཆ་ཆ་
ཐ།ཡ་ང་ཞ་ལ་།།

— ལ་ལ་ 8 ཟླ་ —

ཞ་ས་ཐ།ཡ་ཐ་ར།ཚ་ཀ།ད་ཟབ་ས་ཀ།ཡ་ལ་ལ་ཆ་ཅ་ཀ། ཐར་ཀ།ད་པལ་།།།

ལ་ལ་དཀ་ཏ་པ། ཆ།ངར་ལ་ར།ཚ་ཐ།ད་ལ་ལ།

(Dhamanī-vyākaraṇa-śārīra)

ཅ། །ད་ནས་ཆ།ངར་ལ་ར།ཚ་(Dhamanī)ལ་ཐ།ད(Dhamanī-Vyākaraṇa)ཞ་ས་ཐ།ཡ་ཐ།ལ་ལ་ཐ།ད་པར་ཐ།ཡ་ས་ཅ་།

【1】ད་ན་ཆ།ངར་ལ་ར། ཆ་ཅ་ལ་ལ(Srotas)ས་ཀ་ཐ།ད་ལ་ལ་ལ(Dhamanī-Vyākaraṇa-Śārīra)ཐ་ཅ་ལ་ཐ།ལ་ཐ།ཡ་ལ་།།

【2】ཆ।ངར་ལ(Dhamanī)ན་ཁ་ཤ་ར།ཚ་ཐ།ན་ཅ་། ཐ་ལ་ཆ་ལ་ལ(Nābhi/ཆ।ཡ་ན་ལ་ཅ་ལ་ཐ།ལ(Śirā)ལ(Dhamanī)ལ(Srotas)ཀ་ལ་ཐ་ད་ད(Āptavāk)ལ(Ākarṣaṇī)ལ(Ākarṣaṇī)ལ(Ākarṣaṇī

གཡུ་ནས་འགར་བོད་ཀྱི་ཐུན།

【4】གཡུ་ནས་འགར་འི་ཁམས་བཅུ་པར་ཐུན་ནི། ས་གཞི། རྩ་གཙ། རྩ། གཟུགས། དཔྲ། དབྱིན་ཁམས་བར་ཆད། ནུ་རབ། ཏ་ལ་མ། ཞང་ས་ཁ། ལས་ཀ། ཕམ། ངུ་ས་ཁམ་ཀཡི་ལས་བཡ་དེ། ལྷ་ས་ཀཡི་གཙང་གནས་བས་ཀཡ་ང། དེ་དག་ཆ་ཤས་ཀྱི་ལས་ཁ་ནས། གས་ཤས་གས་ཤ་དུ་གཡ་ཁ་ཏ་ས་ཁ་ས་ར་ས་ཤ་ཆ་ར་གཡ་ར། དེ་ལས་བཅུ་འི་ལས་ན་ཀ་ཤས་གསལ། གཅ་ས་ཀཡ་ས་ཟླ་ང་ས་ཁར་ཀ། གཅ་ས་ཀཡ་ས་མཁར་ས་པ་ས་ཁར་ཀ། གཅ་ས་ཀཡ་ས་བདུ་ཀན་ས་ཁར་ཀ། གཅ་ས་ཀཡ་ས་ཁ་གས་ས་ཁར་ཀ། གཅ་ས་ཀཡ་ས་དཔལ་ངས་མ(Rasa)ས་ཁར་ཀ། ལུ་གས་མ་ཅ་ཤ་ལ་ནང་བར་ཁ་ནི། གཅ་ས་ཀཡ་ས་ས་ཁ་ས་ཁར་ཀ། གཅ་ས་ཀཡ་ས་ཀཟུགས་ས་ཁ་ཀ། གཅ་ས་ཀཡ་ས་དཔ་ས་ཁ་ཀ། གཅ་ས་ཀཡ་ས་ར་ས་ཁ་ཀ། གཞན་གཅ་ས་ཀཡ་ས་ཟླ་ར་ཐ་ཡ་ད། གཞན་གཅ་ས་ཀཡ་ས་ཞང་ས་ཁ་ཡ་ད། གཞན་གཅ་ས་ཀཡ་ས་གཅ་དཀ་གནས། གཞན་གཅ་ས་ཀཡ་ས་ནད་ཐར་ཐ་ཡ་ད། གཅ་ས་ཀཡ་ས་ཟཆ་མ་ས་ཁར་ཀ། གཅ་ས་ནི་ཐ་ཟ་ནམ་ཏ་ཀཡ་ནི་ཁ་ཡ་ནམ་ཐ་ལ་ས་ཐ་ནས་འ་མ་ས་ཁར་ཀ། ས་ཀཡ་ས་ཐའ་ནི་ཁ་ལ་ཀ་ཡ་ནི་ཁ། ཁ་ཐ(Śukra)ས་ཁར་ཀ། ས་ཐ་ཡ་ར་གཡ་ནས་ཀ་ཐའ་ས་ཁ་ས་ཐ་ཤད་ཅ་ནི། དེ་ལ་ཁ་ཀ་ཡ་ཐ་ཀ་ང། ས་ཏ། ལ་ཏ་ཐ། ཀ་ལ་ལ་ཀས། ས་ཀ་ལ། ཐ་ར་ང། ས་ཀ། ཏ་ཐ་ཁ་ཀ་ལ། ལ་ཀ་ཐ་ཁ་ཤ་ཐ་ར་ཁ་ཐ་ཀ་ཡ་ཁ་ང་ང།།

ཆ་ཀས་ས་ཁ་ཐ་ཡ།

【5】གཡུ་ནས་འགར་འི་ཁམས་བཅུ་ལ་ཏ་ཡ་ས་ལས་ཀ་ང་ཐ་ཞ་ནི་ཐ་ཡ་ད། ཏ་ནི་ཐ་ཁ་ནས་འགར་འི་ལས་ཐ་ཤད།

ཐ་ར་འགར་ཐ་ལ་ལས།

【6】ཐ་ར་འགར་འི་ཁམས་བཅུ་ལ་ཏ་ཐ་ཁ་ནི། ར་ལ་ང་ག་ཡ་ཤས། ཀ་ཁ་ནི། ལ་ཁ་ཐ། ཀ་ཐ། ཟ་ལ་ས་ཆ་ནི་ས་ཀས་ཐ་ར་ཏ་ཐ་ས་ཁ་ཀ་ཐ་ཡ་ད། ཡ་ཏ་ཏ་ཤ་ལ(Pittāśaya/ས་ཁ་ས་ཆ་ད)ལ་ས་ནི་ནས། ཟས་ཞ་ཐ་ལ་ཏ་ནས་ཏ་ལ་ས་ཐ་ར་ཐ་ཁ་ལ་ཏ། ཀ་ཡ་ནི་ལ་ཏ་ཐ་ལ་ཏ་ཐ་ཡ་ར་ནས་ས་ཁ་ལ་ཏ་ལ་ཐ་ཁ་ལ་ལ། ས་ཀ་ལ་ས་ཆ་ཀ་ས་ཆ་ནི་ས་ཆ་ར། ས་ཀ་ལ་ས་ཆ་ཀ་ས་ཆ་ནི་ནི་ས་ཆ་ད

ནས་གཅིན། ལྷ། རང་ལ་གཡིས་ཞུ་ལ་ལྟག་མ་ཐག། ཨ་མ་ཤ་ཡ་དང་པཱུ་ཤ་ཡའི་ཐར་ནས་བཤད་ལ་རྒྱ་གཞི་ཁམས་ཁ་ནས་ཁ་ཅེ་ར་གར་ཏན་ཁ། ད་ཐུན་འདི་ལས་ནི། གཉིས་ཀ་ཡིས་ར་ལང་ངོ། གཉིས་ཀ་ཡིས་ཨཱ་ཁ། གཉིས་ཀ་ཡིས་ཐད་ཀན། གཉིས་ཀ་ཡི་ཁ། གཉིས་ཀ་དཔལ་མ་ཁམས་ཀར། གཉིས་ར་ཡངས་མར་ཞུ་གཞས་ནས་ཟླ་ཁ་ཁམས་ཀར། གཉིས་ཀ་ཏོ་ཡ(Toya/ཆུ)ས་ཀར། གཉིས་གཅིན་ས་ཆེ་ནང་ནས་གཅིན་ས་ཀར། གཉིས་ཁ་ཐ་ས་ཀར། གཉིས་ཁ་ཐ་ཐས་ཀར་ཡ་དེ(ད་ཐཱ་ནི་ཐ་ཁ་མ་དེ་ལ་ཟ་ལ་མཚན)ས་ཀར། གཉིས་ར་ཡངས་མ་ཆ་ནི(Sthūlāntra)ལ་ས་ཐལ་ནས་ལྷ་ཐ་ས་ཀར། ལྟ་ག་ཐ་ཐར་ཡངས་ད་ཀ་ཡིས་ར་ལ་གཡས་གཡོ་ནི་ག་ཡ་ཐ་ས་ཐར་ལ་ཐ་ཐས་ཀ་ཡ། ས་ཡ་ཏ་ཟ་ར་ལ་ཀ་ཐ་ཐའ་ལ་ཁ་ཐ་ཐ་ཤད་ཟ་ནི། ད་ཁ་ནི་ཀ་ཁ་ལ་ཏ་ཐའ་ལ་ཀ་ཀ་ཀ་ནས་ས་ཏ། ཡཱ་ཤ་ཡ། ར་ཀ་ད་ཡ། ལ་ཅ་ཀ་ཅ་ནི། ཆཚ་ནི་ཆ། ཆད་ཀ་ཆ། ས་ལ་ད་ཀ་ཡ་ནི ལ(Sakthi)ས་ཀ་ཐས་ཐ་ཡ་ཀ་ཏ།

【7】ཟ་ར་ལ་ཀ་ལ་ཐ་ཐ་ལ་ཞ་ལ་ལས་ཀ་ང་ཀ་ཐ་ལ་ཐ་ཤ་ཀ། ད་ནི་ཀ་ཡ་ཐ་ཡ་ནི ལ་ཀ་ལ་ཐ་ཤ།

ཡ་ཐ་ཡ་ནི ལ་ཀ་ལ་ལ།

【8】ཡ་ཐ་ཡ་ནི ལ་ཀ་ལ་ཐ་ཐ་ལ་ཞ་ཐ་ཤ་ཀ། ཐ་ཐ་ཡ་ཐ་ཐ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཐ་ཏ་ཐ། ཏ་ཐ་ཤ་ཀ ཏ་ཐ་ལ་ཐ། ཤ་ཐ་ཐ་ཤ ཐ་ཐ་ཤ ཐ་ཐ ཐ ཐ

ལང་ལས་གར།ཏ་པའི་ལ་ས་ལ་གནས་པའི་ས་ར་ར།གི་པའི་ཏདག་ཅ།དེ་ལ། དབང་པ་ལ་འི་ཚ་ར་ཏ་ཐ་དད་པ་ས།ཏ་ར། འཆ་ཏའི་ཚ་འབ།ང་ཏ་ལ་ཀ་ང་ཏ་ཡང་ད་ད་ཀ་ག་ས་ཏ།ཏ།

【11-12】ད་ནི་ས།ཀ་ལས(Srota)ཀ།ར།ཏ་བར་གན་ད་པའི་མཚན་ཉད་པར་ཏ། ས།ར་ས།ར། ཟས་ས།ར། ཆུ་ས།ར། ད།ཤ་ས་མ་ས།ར། ཁ།ག་ས།ར། ཤ་ས།ར། ཞག་ས།ར། ལ།ཅ་ས།ར། ཁ་ཏ་ས།ར། ཟ།ལ་མཚན་ས།ར་ག་ཏ་ས།ཀ་ལས་ནི། ཤ་ལ།ར་ཀ(Śalya-tantra)ཀ།ལ་ཡ་ལ་ཡ་ནི། ས།ལ་ཏ་དཔ་ན་ལ་ལས་ནར། ས།ཀ་ལས་ནི་ཏ།ཀ།ཏ་ཡ་ད་ཟ་ས།ཏ། ལས་ཀ།ར་ཆ་ཐ་དད་ཡ་ད་ཟ་ར།

ས།ར་ས།ར་ག་ཏ་ས།ཀ་ལས(Prāṇa-vaha)ཀ་ཧ་ནི། ས།ཁ་ང་ད་ད།ཤ་ས་མ་ས།ར་ག་ཏ་ས།ཏ་ར(pulmonary artery)ལ་ར(ར)ཏ་ཏ(ར)ནས|<ཏ་ཏ།ག་ད་ཀ་ས| ཏ་ད་ས།ན་ཨ་ལ་ཨ་ཐ་ཞ་ཏ་ཏ།ག་ཏ།ད་ད་ཀ་ས|> ཀ་ད་ད|ས།ཀ ད་ས།ཀ| ལ།ས་ཏ།ཏ|ས| ཏ(Moha)| ཡ་ས|ཀ| ཇ་ད་ནས་ཨ་ཐ་ཇ|

ཟ་ས།ར་ག་ཏ་ས(Anna-vaha)ནི་ཁ།ས|ཤ(ས)ལ(ཨ)ད(ཀ)ད(ཟ)ས|ས|ར(ག)ལ(ཏ)ལ(ཏ)ལ(ར)ལ(ཏ)ལ(ར)ལ(ཏ)ལ(ར

གནས་དང། མདོ་གསལ་ཁྲིད། ས་ཁ། ཚད་པ། ཚ་བའི་ཚོར། ཁ་གསང་འཛིན། མ་གཏད་མར།

ཤ་ས་ཁར་གསོ(Māṃsa-vaha)ས་ཆུ་ལས་གཉིས་ནི། ཆུ་ར་ཁམས། ཡགས་པ། ཁ་ག

ས་ཁར་གསོ་ས་ཐར་ལ་ར་ཙ་ནས་ཀན།<ཐར་ཆ་དགོས། བ་དང་ས་ལ་མཁས་པས་ཞི་བ་ཐར་ཆ་ཐ

དགོས།> གནས་ནི། ས་ཏོས། ཤ་ཟད། ར་ཙ་ས་ཏོས་ཐ་ཡང་ངོ། མཐར་འཆི།

ཞགས་ས(Meda-vaha)ས་ཆུ་ལས་གཉིས་ནི། ཀ་ཏ་ངང་མཁལ་མ་ན་གནས།

<ཐར་ཆ་དགོས། བ་དང་ས་ལ་མཁས་པས་ཞི་བ་ཐར་ཆ་ཐ་དགོས།> གནས་ནི། ར་ངལ་མང།

ཡགས་པ་ས་ཆེ། ཡ་ས་ཀ་ས་ཀམ། ས་ཏ་ས་ཆ། ས་ཀ་མ།

གཅི་ན(Mūtra-vaha)ས་ཆུ་ལས་གཉིས་ནི། གཅི་ན་ས་ཆུ་ངང་མཚན་མ་ན

གནས།<ཐར་ཆ་དགོས། བ་དང་ས་ལ་མཁས་པས་ཞི་བ་ཐར་ཆ་ཐ་དགོས།> གནས་ནི། གཅི་ན

ཐགག། གཅི་ན་ཆ་ཁ་ཁ་ཁ་ཐབཐ། མཚན་མ་མ་ཅ་ཚ་ར།

ལ་ཅ(Purīṣa-vaha)ས་ཆུ་ལས་གཉིས་ནི། ཁ་ཏ་ངང་ཡཀ$_{ཕ}$ཤ་ཡ་ན་གནས།

<ཐར་ཆ་དགོས། བ་དང་ས་ལ་མཁས་པས་ཞི་བ་ཐར་ཆ་ཐ་དགོས།> གནས་ནི། ལ་ཅ་ཐ་ཡ་ངས

ས་ཏ་ཐགག། ལ་ཏ་ས་ཏ་ས། ད་ཤ་ངང། ར$_{ཐ}$ལ$_{ཡ}$ས$_{ཡ}$ས$_{ཡ}$ས

ཚོགས་སུ་བཅད་པ།

【13】ས།ཏང་གི་ནང་ས་རྩ་ལས་བཡུང་བ་ལ། རྩ་(Śirā)དང་ས་བཅུ་ལ་རྩ་(Dhamanī)མེད་ཞིང་། ལུས་ས་ཕྱི་རར་ཁ་ཕ་ལ། ས་རྩ་ལས་(Srotas)ཞེས་བ་ཡིན།།

— ལེའུ་ 9 པོད —

ཞེས་བ་ཡ་བ་ས་བཅུ་ལ་རྩ་བཤད་ལ་ལེའུ་སྟེ། དགུ་པའོ།།།།

ལེའུ་བཅུ་པ། ས་བཅུ་མ་མའི་ལ་ལེའུ།

(Garbhinī-vyākaraṇa-śārīra)

ཅཅ། །དེ་ནས་ས་བཅུ་མ་མའི་བས་ཏེ་ས་ཀཡི་ང་(Garbhiṇī-Vyākaraṇa)ཞེས་བ་ཡ་བའི་ལ་ལེའུ་བཤད་པར་བ་ཡ་ས་ཏེ།

【1】དེ་ནི་མངལ་ཞུགས་ཀ་ཡ་ཅི་ནས་མ་ནས་བཅོས་པའི་བར་གཡ། ས་བཅུ་མ་མའི་བས་ཏེ་ས་ཀཡི་ང་(Garbhiṇī-Vyākaraṇa-Śārīra)ཞེས་བ་ཡ་བའི་བཤད་པ་བར།ཿ་ཏ་པར་བ་ཡ།།

ས་ཕ་ཡ་ལ་ལས་ས་ཏ།

【2】མངལ་ཞུགས་ཀ་ཡ་ཅི་ནས་བཟ་ང་ས་ཏ། ས་བཅུ་མ་ས་ལ་ལ་ས་ཀ་ཅོ་ཐ་ལ་ཡ་ཏ་ས་ཀཡ་ཏ་པའི་ནས་ས་ཀ་ཐ་ས་ལ་ཞུགས་ཕ་ར་ཕ་ཡ། ཀ་ས་ཀ་ཅོ་ཐ་ལ་ཏ་ཀ་ར་ཕ་ཡ་ནས་ས་ཀ་ཐ་ཀ་ཡ་ན། ཞི་ཞ་ལ་ཆ་ཀ་ཏ་ལ་ཀ་ས་ལ་ཏ་ཆ་ཏ་ཞི་ལ། ལ་ཏ། ཁ་ས་ཟ། ཀ་ང་ས་ལ་ས་ཆ་ཏ་ཕ་ཁ་ཡ་ཏ་ལ་ཀ་ས་ལ་ཞུ་ཀ། ས་ཏ་ཅ་ཀ། ས་ཏ་ཞ་ལ། ས་ཏ་ཞ་ལ། ས་ཀ་ལ། ས་ཀ་ཏ་ནན། ས་ཀ་ར་ཏ་ནན། ས་ཀ་ས་ཟས། ས་ཏ་ང་ཟས། ལ་ཀ་ཀ་ཟས། ཆ་ཆ་ནས་ས་ཏ་ཟ་ས་ཟ་ས་ཟ་ང་། ཁ་ཡ་ཏ་ས་ཀ་ཏ་ཁ། ཏ་ར་ཁ་ར་ཏ། ཏ་ཀ་ནས། ལ་ཏ་ཅ་ཀ(Caitya)ས་ཀ་ས་ལ་ཏ་ཁ་ཏ་ཤ་ང་ཀ།ཏ་ས་ལ་ས།ཏ་ཁ་ས་ཕ་ང་། ཁ་ར་ཏ། ས་ཀ་ཁ། ས་ཀ་ཁ། ས་ཀ་ལ་ཁ་ཏ་ནི་ལ།ཏ་ཀ་ནས་ཤ་ས་ཁ་ར་ཏ། ཁལ་ལ།ཿ་ཏ་ཏ་ཏ་ཀ་ཁ། ས་ཀ་ར་ཆ་ནི་ཁ་ས་ཕ་ར་ཏ། མངལ་ལ་ནས་ས་ཏ་ཁ་ལ(ཞ་ལ་ཁ་

ས་གས)ས།ང་། ས་ཆུ་མ་ཐམ།ང་ཐ་དང་ལ་ས་གཙང་ཐར་ཐ།ར་ད་ཐ(ཅ་མ་ལ་ཀ་། ཏ་ར་ད་ནོ་
ས་གས)ཡང་ས།ང་། ངལ་ཐའ་ལས་ཐམས་ཅད་ས།ང་། ཟ།ལ་མཚན་ཁ།ག་ག་ས།ཁ་ཐས་ས།ང་ཐ་ཤད་
ཐ་ན་གནས། ས།ཐ་ར།ང་མའ་ལ་ད་ནམ་ལ་ཁ་ན་ཐ་ར་ཐ། ས།ཡ།ར་ཆ།ན་
ཁ་ང་ས།ང་ས་ཐ་ཡ་ས་ཐམ།ར། ཟས་ན་ལ་ཐ་ར་ཆ།ད་ཏ། ཏ།ར་ད།ཁ(Hṛdya/ས།ང
ཐ་ན)ཡ་ད་ཐ་ན། ལ་གས་ཡ་ར་ཐ་ཙ་ས། ཟས་ས།ཡ་ལ་ལ།ན་ག།ཡ་ཐ་ཟ་ས་ལ་ག་ཤ་ར་ཐ་ང
ཐ་ཐ།ཡ། ས།ཁ।ཡ་ག་ན།ཡ་ཐ་ར་ད།ང་ག་ན།ས།ཁ।ཐ་ལ་ད།ཏ।ན་ཡ་ར་ཐ।ལ་ཡ।।

ཐ་ལ་ག।ཡ་ཟ।ལ་ཐ་ས་ས་ལ་ཐ।ཏ।ན।ཐ।

【3】ཐ་ལ་ཟ।ལ་ག।ས।ཐ।ཡ་ནོ་ད་ཐ། ཐ་ར། ག।ར་ཐ། ག।ཤ।ར་ག।ཡ་ཟ।ས।ཐ।ཐ་ད।ང।ཐ।ཏ।ན།
ས।ལ་ཐ।ད।ཡ་ནོ।ལ་ལ।ཐ।ན।ར।ཟ।ལ་ས।ཐ।ཤ।ཕ।ཀ(Ṣaṣṭika)ལ।ར।ས।ད।ང।ལ་ཐ། ཟ।ལ
ཐ।ཡ।ར।ཤ་ད।ང། ཟ।ལ་ལ।ང।ཡ।ར।ལ་ཐ། ཟ।ལ।ད।ར।ས।ག।ཡ।ར।ཐ।ལ।ཐ।ཁ।ར।ཟ।ར། ཟ।ལ
ཐ।ཡ।ར।ལ་ཐ।ལ।ཐ।ཆ।ད।ང।ཤ।ཐ।ལ।ཐ।ཏ।ཕ।ཟ।ལ། ཟ।ལ་ལ।ང।ཡ।ར।ལ
ཐ।ལ। ཟ।ལ।ད।ར।ས।ག।ཡ।ར।ཤ।ཟ।ད।ཀ(Śvadaṃṣṭra/ག।ཟ।ལ।ཐ।ཟ।ར)ཀ।ཡ।ཐ।ལ।ཐ।ཐ।ཟ।ལ
ཡ।ལ।ཐ।ལ।ལ।ཐ।ས।ཁ।ཐ।ཡ।ཐ।ག।ལ(Yavagu)। ཟ।ལ।ཐ।ད।ལ।ཐ।ཡ।ཕ।ཐ।ཡ।ཐ।ཡ।ད।
(Pṛthakparṇyādi)ཆ।ག।ཐ।ཡ।ན।ག।ཡ।ཐ।ཟ।ལ।ཐ।ལ।ཐ।ལ।ཐ।ཁ।ར। ད।ད।ག।ག।ལ।ཐ।ལ।ལ
ག।ཡ।ཐ।ཏ।ལ।ཐ।ཡ।ལ।ལ।ལ। ར।ལ।ང।ག।ལ।ལ।ཐ।ལ।ལ।ཐ।ལ।ཐ।ད।ང। ར।ཡ।ལ।ལ।ལ
ཐ।ཆ।ང।ཐ।ལ।ལ।ར। ས।ཐ।ར।ལ।ཐ।ལ।ལ।ལ।ལ।ཐ।ལ।ལ।ཐ।ལ।ཐ।ལ। ཐ।ད।ར।ར(Badara/ར।ཡ।ལ।ཐ।ལ।ཐ।ལ
<ཐ।ར।ག>)ཀ।ཡ।ཐ।ལ।ར।ཐ।ལ(Balā)। ཅ।ཏ।ཐ।ལ(Atibalā)। ཤ।ཏ।ཕ।ལ।ཕ।ཤ(Śatapuṣpā)।
ཕ।ལ।ལ(Palala/ཤ)। ལ।ཐ।ཤ।ཕ।ར।ན। ས।ལ।ཐ। ལ।ན।ཆ।ཕ(Saindhava)। ཐ।ད।ན
(Madana)ལ।ར।ས।ཐ।ཐ। ས।ཐ।ང। ཐ।ར।ལ।ར।ཐ।ལ। ད।ལ।ར।ཤ।ས। ཅ।ན।ལ।ཕ।ས।ན
ས।ཐ। ཐ।ད।ཧ।ར।ད।ཏ(Madhurādi)ཆ।ག।ཐ।ཡ।ན।ག।ཡ।ཐ।ལ।ཐ।ད।ང।ལ।ཐ।ལ।ལ।ཐ
ས।ཐ।ཡ।ར।ཐ।ལ।ཐ। ད।ས।ར।ལ।ང।ག।ལ।ཐ।ཡ।ཐ।ཙ।ང। ས।ཡ।ཐ।ག।ལ।ཐ।ད।ཐ।ར।ཐ।ལ।ར।ལ।ལ।ད
ཀ।ཡ।ས।ཐ।ག।ལ।ད। ས।ཡ।ཐ।ཐ।ར।ཐ।ལ।ལ।ཐ।ཟ।ས।ཐ।ལ।ང।ལ।ར।ད।ཕ।ག।ས(Jāṅgala/ས।ཡ।ཐ
ས।ལ।ས।ལ।ཐ।ཙ।ན)ཤ।ལ।ལ।ཐ।ལ।ཐ।ལ।ད।ཏ।ག।ལ(Yavagu)ས।ཐ।ར।ན। ས।ཐ।ལ।ཐ।ལ।ད
ཐ।ད।ས।ཐ।ཡ।ཐ।ཆ।ཐ।ཁ।ལ।ཐ।ལ।ཐ।ལ।ལ।ད। ཟ।ལ।ད।ག।ལ।ཐ।ལ।ཐ।ལ।ལ(Sūtikā-gṛha)ལ।

སྣར་མའི་དེ་ལས་བཟང་། ཟླ་བ་བ་བཟང་གི་སྣབས་ས་འཇུག། ས་ཀཱ་ཁང་ནི། བར་མ་ཟ། ར་ཀཱ་ལ་ར་གོས། ར་ཧ་ར་གོས། དམངས་ར་གོས་ས་ས་འི་ས་བཅུ་མ་ལ། ས་མདོ་གི་དཀར། དམར། ས་ར། ནག་ས་ས་འི་ས་ཏ་ང་དུ་བཟ་། ཤིང་ནི། བ་ལ།ཨ་(Bilva)། བ་ཏ་(Vaṭa)། ཏ་ནི་ཏ་ཀ(Tinduka)། བ་ཐ་ལ་ཏ་ཀ(Bhallātaka)ས་ས་འི་ཤིང་ལས་བཟ་། མལ་ས་ཏ་ལང་མཐ་ན། ལ་ཏ་ཐ་ལ་པ་བཞི་བ་ཐ་ཞི་ང་ལ་ཡ་བ་ཐ་དག་གནས་ས་ར་བཞག། ས་ཀ་ནི་ལ་ཏ་ལ་འམ་ཤར་དུ་གད་ང་། ནང་ཚད་ཁ་ཏ་ཐར་ཀཱ་ར་ང་། ཁ་ཏ་བཞི་ཞ་ང་། ས་ཀ་ལ་མ་ཐ་ཐ་ན་ས་པ་ང་འ་ཆ་ལ་ཀ་ཐ་ཀ། 〈ཐར་ཏ་ལ་ནས་ས་ཤ་ཐ་ཐ་ཐ་ཞི་ཐ་ཐ་ཏ་ལ་ཀ་ཐ་ཀ〉

ས་ཀཱ་ཁ་ཏ་ཀ་ཀ་ཡ་ཚ་ན་མ(ཚ་ཁ་ས་ཅ་ཐ)|

【4-5】ལ་ཏ་ཐ་ལ་ཁ་ལ་ལ་ཁ་ཁ་ལ་ད་ཡ| ཨ་ལ་ཁ་ཡ་ཐ་ལ་ཏ་ཐ་ལ་ར་ཙ(ཨ་ལ་ཆ་ང་ཁ་ལ)ལ་ཐ་ཟ་ར་ད་ཐ་ཤ་ཁ་ཐ་ཤ། ར་ཀ་ད་ཡ་ལ་ཏ་ཁ་ལ་ཐ་ཏ་ལ་ཁ་ཡ་ཚ་ན་ཆ་ལ་ཀ་ས་ཆ་ང་། ར་ཀ་ད་ཡ་ས་ཁ་ལ་ལ་ས་ཏ་ལ་ཤ་ཏ་ཆ་ཁ། ཁ་ཞ་ང་ཁ་ཚ་ན་ཀ་ང་ལ་ཐ་ཏ་ལ(mucous)འབབ་ས་ཁ་ས་ལ་ཏ་ས་ཀཱ་ཁ་ཏ་ཀ་ཡ་ཚ་ན་ཀ་ལ་ལ།།

ས་ང་ནི་ཁ་ར་ཀ་ཟབ་ས|

【6】བཀ་ར་ཤ་ས་ཀ་ཡ་ཚ་ཁ་ཐ་ཡ་ས་ནས་ས་ཏ་ཏ་ལ་ཏ་ཐ་ལ་ཁ་ཡ་ཁ་ས་ཀཱ་ཁ་ས་ཡ་ས་ཐ་ཐ་ས་ཀ་ར་ཏ་ལ་ཁ་ས་ཆ་ཟ་ཐ་ཟ་ལ་ཁ་ཡ| ས་ཀཱ་ཁ་ཡ་ས་ཏ་ཁ་ལ་ཏ་ཁ་ཡ་ཚ་ཁ་ལ་ལ| ལ་ས་ལ་ཁ་ཆ་ས་ཐ་ས་ཀ་ནས་ད་ར་ནི་ཆ་ས་ཁ་ར་ས་| ཡ་ཐ་ཁ་ས་མང་ད་ཁ་ས་ཏ་ར| ད་ནས་མལ་ཆ་ནི་ཡང་ཐ་ལ་ཏ་ང་ས་ཏ་ཐ་ཁ་ཁ་ནས་ཟ་ད་ཐ་ཚ་ཁ་ས| ར་ཀ་ང་ཁ་ས་ཀ་ཁ་ཁ་ཁ་ལ་ཁ་ཐ་ལ་ཐ་ཁ་ལ| ཐ་ས་ལ་ཁ་ལ་ལ| ཁ་ལ་ལ་ཁ་ཁ་ལ་ལ| ཁ་ལ་ལ| ནག་ས་ཁ་ལ་ཁ་ལ| ཤ་ཐ་ཁ་ལ| ཤ་ཐ་ཁ| ཁ་ཁ| ཁ| ཁ|

སྟང་ཞིང་གཙུ་པར་བ།། མངལ་ནས་བུ་ཐོ་པའི་ཚེ་སྙིང་མཛད། ལམ་ནས་བག་རྒོ་པ་ན་བར་མ་ཆད་པར་སྟང་བར་བ།།

【8-9】ས་རྒྱ་བསང་ལ་བདེ་ན་པ་མ་དེ་པར་སྟང་ནས། བུ་ཕ་རྒྱ་ལ་ལ་ཀྱས། ས་གར་ཅ། ཡ་ས་ཁ་ཁ་ཀ་ཅ། ལ་དེ། དབྱས་ཐགས། ཟད། མགོ་ནད། ས་ཁ་ར་ས་ཁ་ས་ཀ། ཐཟ་ལ་ཁ་ཁ་ཁ་ས་ཀ། (Pratiloma)ནི། ཙ་ན་ལ་ཅ་མ་ས་ཏ་མགོ་ས་ང་མའི་ཁ་ནས་ས་ལ་ཐས་ཀ་ར། ཨདར་ཏ་དགོ་ས། ཐ་དེ་ས་ཆ་ནམས་པས་ཞི་ཐ་ཐར་ཏ་ཐ་ལ་ཏ་དགོ་ས།།

【10】ས་ཀ་ཁ་ནས་ཐཀ་ན། ས་ཐར་ལ་ཁ་ཐ་པས་ཤ་ལམ། པ་ཏ་ཏ་ཏ་ཀ(Piṇḍītaka/Madana)ཀ་ཏ་ད་ཐས་ས་ཀ་ལམ་ཐད་ཁ། ཡང་ན། ཏ་ར་ཏ་ཕ་པ་ཡ(Hiraṇyapuṣpī/ཀ་ཏ་ཀ)ཀ་ར་ཚ་ཐ་ས་ཀ་ལ་ཐཏ་ཁ། ཡང་ན་ས་ཐར་ཚ་ལ(Suvarcalā/Atasī)ལམ་ཕ་ཤ་ལ(Viśalyā/Pāṭalā)ཀ་ས་ཆ་ན་ས་ཐར་ལ་ལ་ལ་ལ་ཁ་ཁ་ལ་ཁ་ཁ

ས་ཀ་ཁ་ཟ་ས་ཀ་ཕ་ཐ།

【11】ཐ་ས་ཀ་ཁ་ས་ཐ་ཕ་ལ་ས་ཀ་ས་ཀ་ཤ་ཐ་ས་ཀ་ཁ་ནས་ཁ་ལ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ཆ་ཕ་ལ་ལ་ཐ་ཁ་ལ་ལ། ད་ལ་ལ་ལ་ལ་ཁ་ཏ་ལ་ལ་ཁ་ཐ་ལ་ལ་ཁ་ལ་ལ་ལ། ལ་ཁ་ཐ་ལ་ལ་ཏ་ནི་ཁ་ལ་ཚ་ལ་ལ་ཐ་ལ་ནས་ལ་ཁ་ཐ་ཐ་ནས་ལ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ཀ་ལ་ནས་ཕ་ལ་ལ་ལ་ཁ་ལ། ཕ་ལ་ལ་ཀ་ལ་ཕ་ལ་ལ་ནས་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ

གཡ་ཁར་ས་ཆུ། གསེ་རར་དང་ལ་གཡ་མེ་ཤེར་བ་བཏང་བའི་ཆུ། ཀཱ་པི་ཏ་

(Kapittha)ལོ་མའི་དར་ནས་ཁ་ལས་ཆགས་ས་ཡི་དེ་པ་བཞི་ནས་ཁར་ས།

ཕར་གྱི་འབྲས།

【13-14】བཅོས་མའི་ནུ་མའི་འོ་མ་ནི། ཞག་གསུམ་བཞི་འདི་ར་ཐ་ལས་བ་ཡང་ང་། དེ་

བས་བ་ལ་ཉི་ནི་གསུམ(ས་ངར་)། ཉི་ནི་ཀུ་ང་། དགོ་ང་མ)ས་ཡི་རི་མར་ས་བར་ང་བཅས་

པའི་མཐུ་ད(པལའི་གང་གི)ཙ་ནན་ཏ་ཕ་ཡ་ཀ(པལའི་ཕ་ཡ་ད)ས་ཀགས་བཟ་ལ་པ་བས་ར་ས་ནས་

ས་ཏ་ར། ཉི་ནི་གཉི་ས་ཀ་ལ་ལ་ཀ(Lakṣaṇā)ལ་བཅོ་ས་པའི་མར་ས་ཏ་ར། བཞི་

པའི་ཉི་ནི་ས་ངར་ད(ཁ)ང་ཉི་ནི་ཀ་ང་ས(ཁ)ང་མར་མཐ་ད(ཁ)ང་ཅོ(ས)ནི་ཁ(ཁ)ས(ཁ)ང(ཁ)ས(ཁ)ང(ཁ)ས(ཁ)ང

སྣ་ལྟ་བས།། ལ་ས་ཞན་པ་ཡི་ནི་ན། ཞག་གིས་ལ་ལ་ཏེ་བར་ཟློ་ཕྱིར་ཡང་
ཟླ་བ། དེ་ལ་རྒྱ་ས་བས་ནི་ཟས་བཟང་ཞེང་ཆུ་དང་ནི་མང་མང་གི་ཁར་ས། བཅོས་
མས་(ཡ་ན་རྟ)འདུ་ས་ཟླ་ཡི། ལ་ས་ལས། ཁ་ཡ་བ་ས་གས་ས་ཟླ་བ།

ཚེ་གས་ས་ཀ་བཅད་པ།

【17】བཅོས་མའི་ནད་ནི། ས་ཟླ་ཡ་མ་མཐུ་ན་གཡ་ས་བ་ཡ་ང་ན་མ་ཡ་ར་དུ་བཅ་ས་དཀའ་
བར་འགྱ་ར། ས་མ་ཡ་ང་བ་ཏ་ཅང་བ་ཡ་ས་ཏ་བ་ཡ་ང་ན་མ་ཐ་ཟ། དེ་བས་ས་མ་ཤ་ཟ་ཤ་ཟ
ད་ས་གན་ན་ནད་ཀ་ཡ་ང་ཟ་ལ་ལ་ཏ་ས་ན་ས་ཟླ་ཡ་ནི་ཟ་ཟ་ས་ཐ་ཟ་ཤ་ཟ
ཡ་ཐ་ཟ་ཤ་ཟ

【18】མངལ་ན་མངལ་ས་ཀ་ཤ་ཟ(Apara)ལ་ཏ་ན། གཞང་བཀག་ཅ་ང་ལ་ཏ་ས་ཏ་ས། ད་
བས་ས་ཀ་ཟ་ས་གལ་ཡ་ཤ་ལ་ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་ཤ་ཟ། ཡ་ང་ན་ས་ཀ་ཡ་ལ་ཤ་ཡ་ཟ་ས་ཏ་ཟ
ཤ། ཀ་ཏ་ཟ་ཀ(Katukā)། ཨ་ལ་ཏ་ཟ(Alābū)། ཀ་ཟ ཏ་ཏ་ཟ ད(Kṛtavedhana)། ཡ་ང
ཀ་ར་མ་ན་ལ་ཀ་ཡ་ས་ཟ་ས་ཤ་ང་ཡ་ང་ས་ཀ་ར་ས་ན་ལ་ས་ཀ་ཡ་ས་ཏ་ཟ། ཡ་ང་ན་ལ་ང ཏ ལ
(Laṅgalī)ཀ་ཡ ང ཟ ཏ ས ལ ཀ ཟ ལ ཟ ལ ཟ ལ

ཨ་ཁ་ཨ། འདི་ནི་མཁས་ལའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།〈ཁར་ཏ་ཏག་ཨ། ཁ་དེ་ཨ་ཟན་མཁས་པས་ཞི་ཁ་ཁར་ཏ་ཁ་ཏ་ཏག་ཨ།〉ཝི་ར་ཏ་ར་ཝ་ཏ་(Viraṭarvādi)ཚ་གས་ཀ་ཡི་ཁ་ཁ་ལ་ཅ་ཤ་ཀ་ད་(Uṣakādi)ཚ་གས་ཀ་ཡི་ཨ་ཁ་ཁམ་རྩ་ས་ས་ཏ་ར། ཡང་ན་ཡ་ཁ་ཀ(Yavakṣāra)ཆ་ད་རྩ་ན་མས་མར་ལ་ཁམ་རྩ་ས་ས་ཏ་ར། ལན་ཚ(Saindhava)པ་པ་ལ་ད་ཚ་གས་ཀ་ཡི་ཁ་ཁ་ལ་ཁམ་རྩ་ས་ས་ཏ་ར། པ་པ་ལ་ད་ཚ་གས་ཀ་ཡི་ཨ་ས་ར་ཨ་མན་ལ་ཁམ་རྩ་ས་ས་ཏ་ར། ས་གས་མ་ལ་ད་ཏ་ཡ་ཅ་ཀ་ལ(Pañca-kola)ཨ་ཁ་ར་ཆ་ད་(Varuṇādi)ཁ་ཁ་ལ་ཁམ་རྩ་ས་ས་ཏ་ར། པ་པ་ལ་ཁ་ཏ་ད་ར་ད་ར་ཨ་ཁ་ར་ཕ་ཀ་ཡ་ར་ཆ་ད་ཁ་ཁ་ལ་ཁམ་རྩ་ས་ས་ཏ་ར། ཏ་ར་ཀ་ཏ(Trikaṭu)ཙ་ཏ་ར་ཇ་ཏ་ཀ(Caturjātaka)ཀ་ས་ཏ་མ་ཁ་ར(Kustumburu)ཨ་ཁ་ཁ་ར་ཆ་ར(ལ་ཁ་ཁ་ཁ)ཁ(ཁ)ཁ(ཁ)ཁ(

བཟང་། ནུ་མ་ཏ་ཅང་ཐུ་ར་ས།ས།ར་མཐོ་ན་མ་ན། ཡག་པ་ནད་མ་ད། ས།ཆ་ན་ས།ཀ།ཡ་ན་མ་ད། ཇ་ས་ས།ཟ།ཡ་ད(ཆ་ལ་། ཇ་ན་གཇ་ད། ས།ཟ།ཡ་ད་ལ་ག)མ་ད། ས།ཇ་ང་ཞ་ན་ཅན། ཏ་ཐམས་ཅད་གས་ན་ཡ། ར་གས་བཟང་། ནུ་མའ་ར་ལ་མ་མང་། བཙས་མ་ལ་ཐ་ནུ་མཐ་ནུ་གལ་ག་མ་ས།ང་ས་ཡ་ཏ། མཚན་ལ་ར་ན་གཡ་ཏ་བཙས་མ་ན་ཀ་ཤ།ཀ་ས།(Śyāmā)ས།ཏ་ | ནུ་མ་ས་ཏ་གཡ་ན་ཡང་ན་མ་ཏ་གས་ལ་ཏ་ཡ་ཏ་ལ་ལ་ས།ཏ་ར་ན། ཏ་ལ་ས་ས།ཀ།ཡ་ན་ཅན(Karāla)ས།ཀ།ཡ་ | ནུ་ཏ་ཏ་ཅང་ས།ཀ།ཡ་ད་ས།ཏ་ཟ་ཏ་ཐ་ཡ་ཏ་ནས་ཏ་ལ་ཀ་ཤ།ཏ་ཐ་ལ་ནས་ཏ་ལ་ཀ། ལ་ཐ་ཡར་ཐ་ཏ་ནས་ཡ་ཏ་ཙ་ཙ་ལ་ནས། ཏ་ལ་ཏ་ཟ་ཏ་ཏ་ལ་ནས། ས།ཀ་ར་ལ་ས་ཏ་ཟ་ཏ་ལ། ཐ་ས་ཐ་ཙ་ཏ་ཏ་ལ་ནས་ཏ་ཙ་ཙ་ཡ་ཏ་ཏ་ལ། ཏ་ལ་ཏ་ཟ་ཏ་ | ཏ་ཙ་ཙ་ལ་ནས་ཏ་ལ་ཀ་ཤ।ཏ་ལ་ཐ་ཡ་ཏ་ལ་ལ་ཏ་ལ་ཏ་ལ। ལ་ཐ་ལ་ཏ་ཐ་ཡ་ཏ་ལ་ལ་ཏ་ལ་ལ। ཏ་ལ་ཏ་ལ।ཏ་ལ་ཏ་ལ।ཏ་ལ་ལ।ཏ་ལ।ཏ་ལ।ཏ

འོ་མའི་ཐར་གྱི་པ།

【25】བཅོམ་མཉམ་མའི་ནུ་མའི་འོ་མ་ནི་ཆུ་ལ་གཏོར་རྣམ་བར་གྱི། འོ་མ་སར། ཀླུང་། གསལ། དུང་མདོ་གི། ཆུ་དང་བསར་ཅིང་ལ། ལ་ཐ་བ་དང་ས་གར་ཁ་མ་ཁ་ཀཱ། ཆུ་འི་ཁ་ཅ་མ་ལ་ཏ། ནང་དུ་མ་བ།ང་ན། གཙང་བ་ནད་མ་དེ་ལ་ཤར་ཐར་གྱི། འོ་མ་དེ་ལ་བ་ཆ་གས་ཁ་ན་ཀཱ་འཕ་ལ་ཐ་ཆ།〈ཐར་གྱི་དགེ་ས། བ་ཏ་ས།ན་མཁས་པས་ཞ་ཐ་ཐར་གྱི་ཐ་ཏགེ་ས།〉ཐཱ་ཏ་ས། ས་ཀཱ་ཏ། ངལ། ས་ཀ་ས། ཏ་ཅང་ས།ཏ་ས། ཚད་པ། ས།ཐ་ཆ་ས་ཐ་ཅོས་ས། ས་ཀ་ཆ་ར་ཐའ་ཞ་ཐ་ཅན། ཟས་ས་ས་ཟ་ན། ཁམས་འཁ་ཆ་གས་པའ་ཐ་ཅོས་ས་ཐ་ནུ་ས་ཐ་ལ་ས་ཏ་ས་ཐ་ཅ་ས་ས།ན་ཞ་ཐ་ཐ་ས།ཁ་ཐ་ས།ན་ཞ་ཐ་ཐ་ས་ཀ་ཆ་ནུ་ས་ན་ནུ་ས་ཐ་ཅ་ས་ཐ་ཅ་ས། གཏ་ང་ན་ས།ན་གཡ་ནུ་ས་པ་ཏ་ནད་ནད་གཞ་འཁ་ཆ་གས་ཆ་ཁ།

ཆོ་གས་ས་ཅ་ཐ་ཏ།

【26-27】བཅོམ་ཐ་ནད་ནད་ཀཱ་ཀས་ཆ་ས་ནི། ས་ཞ་ཅ་ཟས། ས་ཐ་ཟ་ན་ཟས། ནད་ནད་ཀཱ་ཐ་ཀ་ཀ་ཐ་ནད་ཟ་ཐ་ནད་ཀ་ལ་ཐ་ནད་ས་ཀ་ར་ཀ་ཏ་ཐ་ཐ་ནད། ཏ་ཐ་ནད་ས་ཐ་ནད་ཅ་ལ་ནད་ས་ཀ། ས།ན་པ་ཐ་ཐ་ས་ཐ་ནད་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ནད་ནད་ཀ་ཀ་ཀ་ནད་ནད་ཀ་ཟ་ཐ་ཀ་ཐ། ཐ་ཏ་ས།ན་ནད་ཏ་ཅ་ཐ་ཐ་ཀ་ཀ་ཐ

ལྟ་ས་ནས་བཏང་བར་བ།། འོ་མ་ཚོམ་ཟ་བའི་བུ་ལ། ས།ན་ན་འོ་ཁ་མམ་མར་གཡ་ཁ་
ཁར་བས།ེ་ས་ཏ་ར་ཞིང་། བཅོས་མ་ཡང་ས།ན་བཟ་། ཀ།ཥ་ར་ནན་དུ(Kṣīrānnada/ཁ་
མ་དང་འབ།ས་གཉ་ས་བཟའ)ཡ་བ་ལ། བ་ལ་ཅོས་མ་གཉ་ས་ཀ་ལ་ས།ན་ས་ཏ་ར།
འབ།ས་ཚོམ་ཟ་བའི་བ་ལ། བ་ཚོམ་ལ་ཁ་ཏ(Kaṣāya)ས་ཏ་ར། བཅོས་མ་ལ་མ་ཏ།། ཟ།ལ
ཏ་གཅ་ག་ག་ན་ལ་ཏ་ལ་ཕ།ེ་ས།ཀ།ལ་ར་ཚོམ་ས་ཏ་ར། ཀ།ཥ་ར་ནན་ད་ཡ་ཏ་ལ་ཀ་
ལ(Kola)འབ།ས་ཀ།ེ་ས།ཉ་ང་པ་འ་ཆད། འབ།ས་ཚོམ་ཟ་བའི་ལ་ཀ་ལ་ཚོམ།

ཆ་ཀས་ས་ཏ་ཅད་པ།

【30-31】ན་ལ་ཏ་ལ་ནད་ཀ།ེ་ས།ཏ་ས་ལ། ས།ན་ན་ཏ་ཚོས་མའ་ན་ལ་ཏ་ཟ་ར་ལ
ཏ།ལ་ནས་ཏ་ལ་ས་ནན་ལ་ལ་ཁ་ད་ལ་ཡ་ག། ར།ལ་ཆད(Vātajvara)ཐ་ག་ཏ་ཉ་ན
ལ་ལ་ཏ་ར་ཏ་ས་ཏ་ར། ཁ།ས་ཆད་ལ་ཞ་ག་ཉ་ཅ་ཏ་ར། ཏད་ཀ་ཆད་ལ་ཞ་ག
ག་ལ་ཏ་ར་ཏ་ས་ཏ་ར། ཀ།ཥ་ར་ནན་ད་ཡ་ཏ་ལ་ད་ཏ་ར་ཏ་ཚ་ཟ་ལ
ས་ཏ་ར་ཡ་ད།

【32】ཆད་པ་ལ་ནད་ལ་ཏ་ལ་ནན་ས་ཏ་ར། ཀ་ཏ་ལ་ས།ཀ་ས།ཀ། ཏ་ཀ
ས་ཏ། ས།ཀ།ལ་ག་ལ་ཏ་ལ་ཕ།ེ་ག་ག་ནད་ལ་ས་ཏ་ཀ་ནང། ནད་ཀ།ེ་ཆ་ནད་ཁ་ཏ་ལ
ཏ།ལ་ནན་ས་ཀ་ཏ་ལ།

【33-35】ཆ་ཏ་ལ་ལ(Mastulunga/ཀ།ད་ཡ)ཟད་ནས་ཀ་ནས་ས།ཏ་ཀ།ེ་ར།ལ་ཀ
ལ་ལ་ཡ་ས།ལ་ར་ལ་ཟ་ལ་ར་ད་ལ་ས།ལ་ར་ནས་ས།ཀ་ཆ་ལ་ཏ་ཆ་ནན། ཆ་ད།ལ་ར
(Madhura)ཀ་ཆ་ཀ་ས།ན་ལ་ཏ་ཏ་ཆ་ཡ་ཏ་ཀ།ེ་ལ་ས་ཏ་ར། ཆ་ཀ།ར
ཆ་ཀ་ཏ་ར། ལ་ཏ་ཏ་ཆ་ཀ་ཟ་ཀ་ལ་ཏ་ཀ་ལ་ལ་ཏ་ལ་ཏ་ཀ་ལ(Tuṇḍī)ཁ་ཆ
ཏ། ཏ་ད་ཀ། ས།ཆ་ཆ་ས།ན། ཨ་ཡ་ན་ད(Upanaha)ཆ་ཀ་ར།ལ་ཁ་ཟ་ཐ་ཀ།ེ་ཆ་ཏ་ཆ།
ཏ་ལ་ཆ་ད་ཆ་ལ་ཏ་ནན(Guda-pāka)ལ་ས།ེ་ན་ཟ་ར་ཏ་ལ། ཆ་ཁ་ཁ(Pittaghna)ཐ་ཆ
ཀ།ེ་ས།ན་ཏ།ེ་ད། ར་ས།ཀ ཉ(Rasāñjana)ནང་ཕ།ེ་ཏ་ཉ་ཀ་ར་ཡ་ཆ་ལ་ནན་ཕ

བྱ་ཕར་གཱ་ཀ་ཏདེ་ར་ཚ།

【36-37】འོ་མ་ཅོམ་གཟུ་ས་གས་ས་པའི་ཏུ་ལ། ལ་ངམ་ཀར། ཝ་ཅོ(Vacā)། ཨ་ཁ(Māṃsī)། པ་ལ་ས(Payasyā)། ཨ་པ་མ་ར(Apāmārga)། ཤ་ཏ(Sāribā)། ཏ་ཏ། པ་ཁ་ལ། ཏ་ར་ད(Haridrā)། ཀ་ཁ། ལན་ཚ(Saindhava)ས་གས་ལ་ཏཚ་ས་པའི་མར་ས་ར། ཀ་ར་ན་ཆ་ད་ལ་ཏུ་ལ། མ་ད(ལ་ཁ)། ཝ་ཅ། ཅ་ཏ(Triphala)ལ་ཏཚ་ས་པའི་མར་ས་ར། འཏ(Daśamūla)། འ་ཤ། ཏ(Tāmara)། ཏ(Bhadradāru)། ཨ(Marica/པ་ཡ)ང)། ས(ཏ)ང(Viḍaṅga)། ད(ཀ)(Drākṣā/ར(ལ)ན)ས)། ཏ(ཀ)ཁ)ས)ལ)ཏཚ)ས)ཕ)ར)ས)ར)ར)ན)ཏ)ས)ལ)ལ)ཏ)ལ)ཏ)ལ)ཏ

གནོད་པ་མཐའི་ཁ་ནས་ཀྱི་ལུང་གི་ཚའི་ཆགས།

【41】བྱ་ནི་ས་ཀར་གྱི་གཏོར། ངུ་ | ས་ཀཆས་ས་ཀཆས་བར་ཁམས། ས་ཁམས་ས་ནི་མ་ཡིས་རང་ལ་ས་སམ་བཅོས་མ་ལ་གཟ་རིགས་ཅོ་བ། ས་ཁང་ར། | ས་ཁ་ར། ཏ་ལ་མ། | ས་མ་ནི་མ་ས་ཀཡ་དེ་མ་ཀ་བཏ་གཏ། | ལ་ཆ་བ་ས་ཀཡ་ཁས། | མཆ་ས་ཁ | ས་ཀཡ | ཀ་ཏ་མའ་ཐ་ཆ་ལ་ཐ་ནས་ཀཡ | ས་ཀདཁ་ཁ་ཆ་ཀ་ཆ་ཁ | ས་ཀ | ཁ | ཁ | ཁ

【46】མངལ་གནས་ལས་གཡོ་ན། ས་ལ་གལ་ཏེ་ཟུག། ཚ་བའི་ཚོ་ར། ཁ་ཏ་མང་། གཅིན་ལ་ཆ་བཀག་ས་ཀ་ཡ། མངལ་གནས་གུ་ལ་ན། ཀོ་ཊ་ས་ཏོ། བས་ལ་ཞི་ཡ་ཐབས་བ།

ས་མ་ན་བཅོ་ས།

【47】ཟུག་ཐ་ཡ་ངེ་བའི་ས་ཀ་ཐས། མ་ཧ་ས་ཧ(Mahā-sahā)། ཀ་ཀ་ཏ་ས་ཧ(Kṣudra-sahā)། མ་དཀ་ཀ་མ་ཏ་ཧ་ག། ཤ་ད་ཀ་ཊ(Kaṇṭakārī)ལ་ཐཚ་ས་པའི་འ་ཡ་ས་ལ་ཀ་ར་ས་ཏར་ངེ་ཐས་ཏ་ས་ཏ་ར། གཅིན་ཐ་ཀ་ན། དཱ་ར་ཝ་ད(Dārvādi)ཚ་ག་ས་ལ་ཐཚ་ས་པའི་འ་ས་ཏ་ར། ལ་ཆ་ཐ་ཀ་ལ་ཏ་ས(Ānāha)ན། ཤ་ཀ་ཀ་ཎ། ས་ཨ་ཐར་ཚ(Sauvarcala)ལ་ན་ཚ། ས་ཀ་ག། ཨ་ཚ་ལ་ཐཚ་ས་པའི་འ་ས་ཏ་ར། ཁ་ཏ་ས་ངེ་ཐ་ལ་ཀ་ཨ(Koṣṭhāgarika)ས་ཏ་ཐ་ཟ་ལ་ཁ་ག་ས་ཝ། ས་ས་ཀ(Samaṅgā)། ད(Dhātakī)ས་ཏ་ཀ། ན་ཝ་ས་ལ(Navamālikā)། ཀ(Gairika)། ཐ་ཐ། ར་ས(Nyagrodhādi)ཚ་ག(Śālūka)ལ(Udumbara)ལ(Audaka-kanda)ལ(Uddālaka)ལ

ཐ(Devadāru)ལ(Aśmantaka)ལ(Kośṭhāgarika)ལ(Samaṅgā)ལ(Dhātakī)ལ(Gairika)ལ(Nyagrodhādi)ཚ(Śālūka)ལ(Udumbara)ལ(Audaka-kanda)ལ(Uddālaka)ལ

ཙོ་ན་ཡ་(Pācanīya/Pippalyādi)ཚ་གས་ཀ་ཡ་ཁ་ལ་བ་ཙ་ཚ་ཡ་ཕ་ལ་ལ་ལ་ལ་ཆ་ཕ་ནས་ཆ་ཆ་ཁ་ཕ། ཟ་ལ་བ་ཇ་ནས་ཁ་ཀ་ཀ་ཡ་ནས་ཆ་ལ་ཆ་ལ་ལ་ནས་ཀ་ཡ་ཀ་ཁ་ཕ། ཟ་ལ་ཏ་ནས་ཁ་ཁ་ལ་ད་ཕ་ནས་ཀ་ཡ་(Dīpanīya/Pañca-kola)ས་ཆ་ཕ་ཡ་ཀ་ཕ་ནས་ཁ་ས་ཁ་ར། ཡ་ནས་ཙ་ར་ཕ་ཏ(Abhayāriṣṭa)ཙ་ས་ཁ་ར། ཀ་ཁ་ཀ། ཀ་ཆ་ནས་ཆ་ད། ལ་ཁ་ལ་ཟ་ཀ་ལ་ལ་ཆ་ས།

【50】ས་ཆ་ད་ལ་ལ(Srotas)ནས་ར་ལ་ལ་ཀ་ས་ཆ་ཁ་ཆ་ཕ་ཕ། ཆ་ལ་ཀ་ཡ་ཁ་ལ་ཁ(Laya)ཁ་ཇ་ཆ་ཟ་ར་ལ་ཆ་ཟ་ཕ། ད་ཀ་ཕ་ས་ཆ་ལ་ཆ(Sneha-karma)ས་ཀ་ཟ་ཕ་ཆ་ཀ་ཀ་ཡ་ས་ཕ་ཆ་ས། ཡ་ཏ(Utkrośa)ཀ་ཕ(Utkrośa)ཀ་ཕ(Utkrośa)ཀ་ཕ

• རྒྱ་གཱི་ཝར། ཨ་ཤ་ནི་ཏཱ། ཏ་ལ་ནས། པ་ཏ་ལ་ལ། མཉཱ་ཥ་ཐཱ(Mañjiṣṭhā)། ཏཱ་མ་ར་ཝ་ལ་ལཱི(Tāmravallī)། ཤ་ཏཱ་བ་ར། །

• རྒྱ་གཱས་མ་ཝར། ཝྲ་ཀ་ཥཱ་དཱ་ནཱི(Vṛkṣādanī)། པ་ཡ་ས། ལ་ཏཱ(Latā/Dūrvā)། ཨ་ཏ་ལ། ས་ར་བ། །

• རྒྱ་བཞ་ལར། ཨ་ནན། ས་ར་བ། ར་ས་ན(Rāsnā)། པད་མ། མ་ད་ཅ་ཀ། །

• རྒྱ་ལ་ཏ་ལར། བ་ཀ་ཏ་ཏ། ཀ་ཤ་ཀ་ར། ཀ་ཤ་ར(Kāśmarī)། ཤ་ཎ་ཤ(Śuṅga)དང་ལ་ཨ་ས་ཐ་ཡ(ཐ་ཤ་ས)ཀ་ས། ཝར། ། །

དར་ནོ་པར་བ།ལ་བའི་ཚོགས་ས།ང་བཅད་པ།

【60】བ།ང་ཕ་ར།གཱ་གཱ་ས།ཀ།ཡ་ཁ་ལ། དར་ནོ་པ། ས།ཏ་ཐས། ཐ།ལ་ཁ་ས་ཐས།ཀ།ཡ་དང་བ་ནི།

• གས་ར་ཕ།ཡ་ | ཀ།ང་ཁ།ཐ | ས།ཐ་ར་ང་ | ཝར | ཕ་ཅོ |

• ཝཅ།ཡ་ཀ།ཏ་ཀ་(Matsyakṣaka/ཐ་ཅ།ཆ།) | ཤ་ཁ ་པ།ང་ཁ།ཏ ་(Śaṅkha-puṣpī) | གས་ར་ཕ།ཡ་ |

ཝར | ས།ཐ་ར་ང་ |

• ཞར།ཀ ་པ།ང་ཁ།ཏ ་(Arkapuṣpī) | ས།ཐ་ར་ང་ | ཝར | གས་ར་ཕ།ཡ་ | ཕ་ཅོ |

• གས་ར་ཕ།ཡ་ | ཀཻ ་ཏ་ར།ཡ ་(Kaitaryya/Mahā-Nimba) | ས།ཏ ་དཀར ་(Śveta-Dūrbā) | ཝར |

ས།ཐ་ར་ང་ །

ས།ཐ།ལ ་ད ་ས།ཐ ་(Prāśa/ཝ ་ད ་ཞ) ས ་ས ་ཏ ་ར |

— ལ ་ འ ་ 10 ཐ ་ན —

ཞ ་ས ་ཐ ་ཐ ་ས།ཐ ་ཝ ་ཝ ་ལ ་ འ ་ ས ་ |

ཟུར་ས་ཐལ། དོ་གས་གནས་བར་ཆད་དང་བར་ཏུ་ དགོ་ས་ཡང་གནད།

དོ་གས་གནས་བར་ཆད།

ཞབས་བཏགས་ཀ་ཡི་བར་ཆད་ས་ས་ལ་བ་ད་ས་མ་ཐ་ཡ་མཁས་ཡས་ལ་གས་ཡར་བར་ཏུ་དགོ་ས་པ་ན་ཁ་ཀ་ཤས་ཀ་ལལ།

1. ལ་འུ་ 1 (ས་ཀཡ་བ་ཁ་ས་ཡ་ཁ་འཆད)།
   - Prakṛti, Puruṣa, Avyakta, Mahan, Ahaṃkāra, Tanmātra ས་གས་ས ཁ་ཁ་ཡ་ཁ་ཀ་རས་ཀཁ་ཅ་ཤ་ར ལ་ཏ་ཀང་ཁ་ད་ཡ་ཀ་ཏ་ས་ང་མཐ་ན་ཀ་ཡ་ད་ས་ད་བར་ཏུ
   - Kṣetrajña (ཁ་ང་ཤ་ས) དང་ Ātman ཀཅ་ས་ཀ་ཡ་ད་ད་ཡ་ཀ་ས་ང་ཐ་དད་བར་ཏུ
   - bhagavān ཀ་ཡ་ཆ་ཀ་ད་ད་ཡ་ཀ་ཏ་ལ་ཏ་ཀང་ལས་ལ་ན་ཐབས་བར་ཏུ
2. ལ་འུ་ 2 (ཁ་ཁ་ར་ཀ་ས་ཐ་ང)།
   - Dhātakī, Khadira, Dādima, Arjuna ས་གས་ཤ་ང་ས་ན་ཀ་ཡ་ད་ད་ས་ང་བར་ཏུ
   - Śālasarādi, Vātādi, Nyagrodhādi, Parūṣakādi ཆ་གས་ས་ན་ཀ་ཡ་ས་ང་བར་ཏུ
   - Bhadraśrī ཀང་ཡ་ན། ཅ་ན་དཀར་བཞས་ཅ་ན་ཀཞན་ཀ་ཡ་ན་ས་ན་བར་ཏུ
   - Kliba (ཡ་ས་ཀ་ཀ། ས་ཁ་ཀན་ཏ་ཀ། ཀ་ཆཏ་ཏ་ཀ། ཡ་ཏ་ཁ་ཀ) ས་གས་ཀ་ཡ་ད་ས་ང་བར་ཏུ
3. ལ་འུ་ 3 (ཆང་ལ་འཇ་ཀ)།
   - Dauhṛda (ས་ཧ་ང་ཀཅ་ས) ཡ་ད་ད་ས་ང་བར་ཏུ
   - Godhā (ས་ཀ་ཀ་ས་ཏ) དང་ Śrīmara, Tittira ཁ་ཀ་ཀ་ད་ད་ས་ང་བར་ཏུ
   - Ātmaja, Sattvaja, Sātmyaja ཡ་ད་ད་ས་ང་བར་ཏུ
4. ལ་འུ་ 4 (ཆང་ལ་ཀ་ཡ་ཡ་ང་ར་མ)།
   - ཡགས་ཡར་ས་ཀ་ར་ཀ་བད་ན་ཀ་ཡ་ཏ་ཀ་ཆད་(ས་ཡ་ཇ་འ་ཆ)ས་ཡ་ཡ་ར་བཆ་ཀས་མ་ས་ད་ཡར་ཐ་ཡ་ར་ཏ་ཀ་ད་ཀ་ས
   - Kalā བད་ན་ཀ་ཡ་ད་ད་ཡ་ཀ་ཏ་ས་ང་ཐ་ད་ད་ས་ང་ཀ
   - Kloma ཀ་ད་ད་ཡ་ཀ་ས་ང་(ཆ་ན་ཆ་ཇ་ད་ད་ཆ་ཀ་ལ་ཆ་ཇ་ད)ས་ང་ཀ

- ཏནཏ། | ཤར་མ་བ། | ཀལ་མ། অ་ཏ་ཀ་ཤ། | ཀལ་ནི། | ཀོ་ར་ཕ་ས་ཀམ་ཀ་ཐ་ད་ས་ངར་ཏ།

5. ལ་ལ་ 5 (ལ་ས་ཀ་ཀ་ར་ངས)|

- ར་ས་ཀ་ར་ངས་ས་ས་བར་ཀ་ཀ(ཀ་ར་ལས་ལ་ཀ) དང་ས་ས་བར་ཀ་དར་ཀ་ཆ་(অ་ཡ་ར་ཕ་ད་ལ་ཀ) ཡ་ཁ་ཤ་ད་ཡར་བར་ཏ།

- Kaṇṭha-nāḍī, Tāla, Kūrca ཐ་ར་ཐ་ཚར་ཀ་ཀ་Śalāka, Sthāna, Jatru ས་ཀས་དང་ས་ཐ་ས་ནི་ས་ནི་ངར་ཏ།

- Pittāśaya vs Mūtrāśaya ཀ་ཡ་ཀ་ནས་ས་ཀ་ངས་ངར་ཏ།

- Rohita (ঠ)ཡ་ཁ་ལ་ཀ་ཐ་ཀ ཏ་ཡ་ལ་ཀ་ར་ཐ ཤ་ཡ་ལ་ཀ་ཐ་ཀ ངས་ངར་ཏ།

6. ལ་ལ་ 6 (ཀནད་)|

- ཀནད་ངར་ཀ་ཡ་ངད་ནི་ཀ་ཡ་ས་ས་ལ་ཀ་ནས་ཀ་ཡ་ཤ་ངས་ཀ་ངར་ཏ།

- Sadyaḥ-Prāṇahara, Kālāntara-Prāṇahara, Viśalyaghna, Vaikalyakara, Rujakara ལ་ལ་ཐ་ད་ད་ས་ང་ངར་ཏ།

- Marma ས་ཀས་ཀ་ཡ་ཐ་ད་ད་ས་ང ཀ ར ཀ ཡ་ད་ས་ད་ངར་ཏ།

7. ལ་ལ་ 7 (ར་ཙ་ལ་ངཤ)|

- Sirā, Dhamanī, Srotas ཀས་ས་ཀ་ཡ་ཐ་ད་ད་ཡ་ཀ ངར་ཆ་ད ད ངར ངར ངར ཏ།

- ར་ཙ ཀ ཏ ར ས ཐ ལ ལ ཀ ར ངས ལ ལ ངར ཆ ས ས ངར ངར ངར ཏ།

8. ལ་ལ་ 8 (ར་ཙ ཀ ཏ ར)|

- Sneha, Sveda, Vamana, Virecana, Vasti-karma ས་ཀས ཀ ས ལ ལ ལ ལ ལ ཐ ཀ ས ཐ ས ནི ས ནི ས ནི

• Balā, Ativalā, Śatapuṣpā, Kṛtavedhana, Laṅgalī, Snuhī, Māṣa, Kulmāṣa, Mādhvika ས་གས་ཀ།ས་བ་ད་ས་ངང་ཐ

• Sarva-gandha, Kṣīri, Kṣīrānnada, Kaṣāya ས་གས་ཀ།ས་ད་ད་ས།ད་བར།ག

• ག་ར་གས་ས།ར་གན་ན་(གན་ད་ས་ཐ།ན) ག།ས་ཚ།ཏ།ར་ར།ཀ།ད་ནང་ག་ད་ད་གཞ།ང་མཐ།ན་མ་ན་བར།ག

• Kṣata-kṣīṇa, Yakṛd-dālyodara, Kaphodara, Pravāhikā ས་གས་ཀ།ས་ད་ད་ཡ་ག་བར།ར་ཆད་བར།ག

• ཟ།ལ་ཐ་ས་ས་འ་ཟས་ས།ན་ག།ས་ག་ནས་ས།ཐས་ལ་ད་ད་ས།ན་ག།ས་ག་ཞ།ང་ད་ང་མཐ།ན་མ་ན་ཐ།ན་ནང་ག ཐཤད་ས།ཡ།ས་ཨ།ག།

འདི་ར་ཐཞ།ག་ཡའ་ཐས།ཀ།ཡ།ར་ཐ་ན་| Bhishagratna 1907 དཐ།ན་ཐས།ཀ།ཡ།ར་ལས་ཐ་ད་ས།ད་ད།ས།ཀ།ཡ།ར་ཐའ་ཐ་ག།ར།ཐ་ར་ས་ག་ཞ་ས་ག|ས།ག་ཀ།ཡ།ས།ན་ག|ཞ།ང་ག་ལ།ག|ས་ད་ཐ་ཟ།ར་མཐ།ན་ན་ཐ་ད་ད་ས།ན་ག།ས|ཐ|ས|ཐ|ཐ|ཐ

མཇུག་བསྡུད།

པུས་ཏ་འདི་ 《ལྷ་གས་ཐོ་ས་ཀླུ་ཏམ་རྒྱས་པ། ལུས་ཀླུ་གནས།》 ཀླུ་བོ་དོ་ས་ཀདོ་དེ་ཏམ་ཁམས་ཀློ་ར་ཁ་ཟས་ཡིག་ཡི་ནི། འཕྲུལ་གཤེ་ཏམ་ཁམས་ཀློ་ར་མཁན་གཤེ་ས་ལ་འདེ་ ༡༠ ཁམས་ཀློ་ར་བ་ཡི་ནི།

དབྱི་ནི་ཡི་གི་ཀི་མ་ཕྱི། Kaviraj Kunjalal Bhishagratna, "An English Translation of the Sushruta Samhita, Based on Original Sanskrit Text" (Calcutta: Bhishagratna, ༡ཀ০৯)

དོ་ས་རྒྱང་བ་ཁའི་གནད། པུས་ཏ་འདི་ནི་འཕྲུལ་གཤེ་ས་ཁམས་ཀློ་ར་ཁ་ཟས་ཡིག་ས་རྡ། ས་ཀདོ་ཡི་གི་ཀི་ལུགས་ནི་དེ་རབས་བོ་དོ་ས་ཀླུ་ཏགས་ཁ་ཁའི་ཡི་གེ་ཡོ་ས་རྒྱ་ཁའི་གས་ཁ་ཡི་ནི། ས་ལྷ་ས་ངོ་། ཆོད། གནད་ཀླུ་གནས་ས་གས་ནི་ཁ་ཏ་ཀླུ་གས་ཁ་ཁ་རིག་པའི་མཁས་པས་ཞེ་ཁ་ཁར་ཏ་ནས་གཏན་ལ་འབེ་ཁས་དགེ་ས་ས།།